

Ketabton.com

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

أهداء

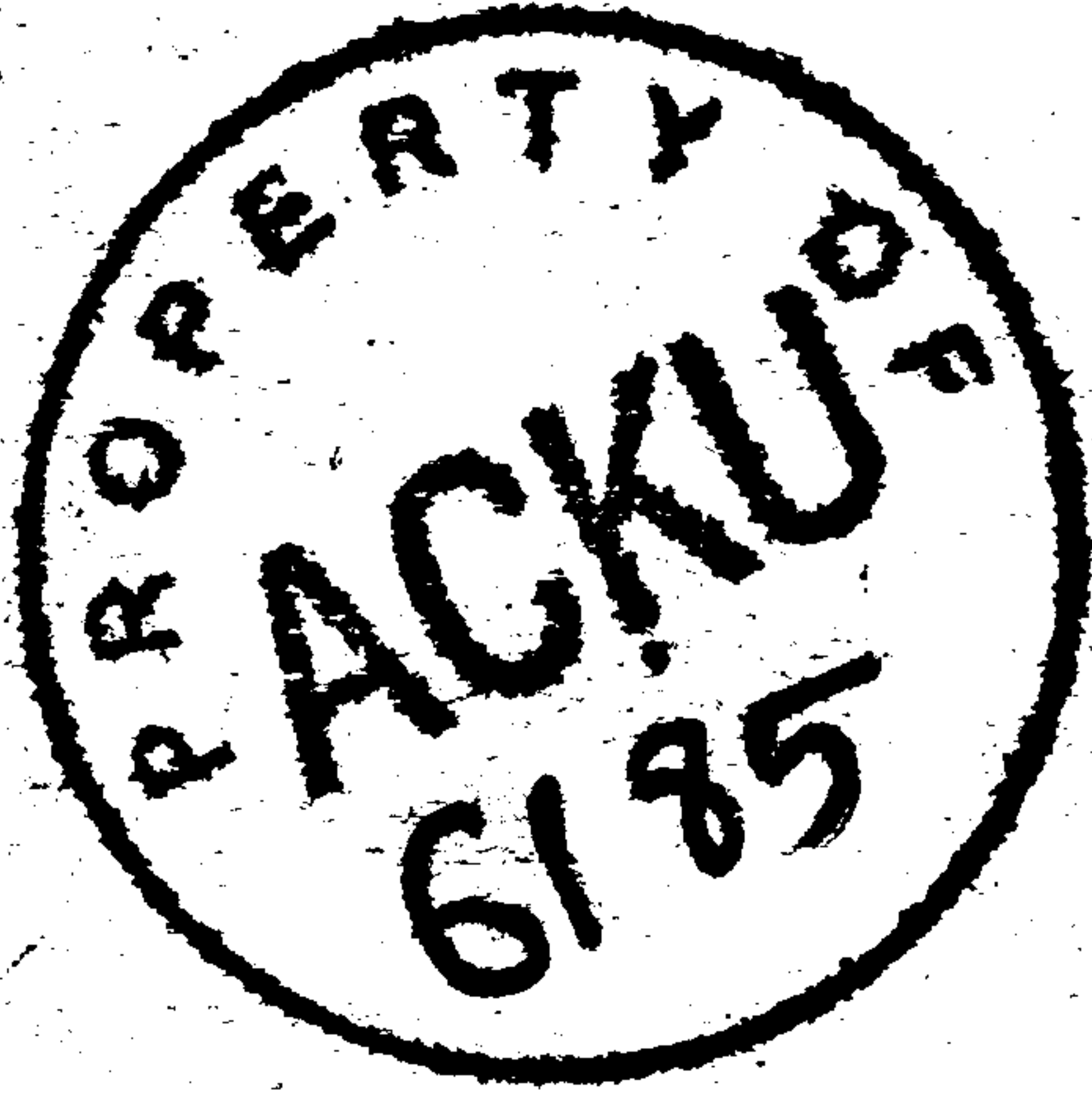
خوارزمی گرتنه

دشاعر پسر لی

د

محمد جان (فنا)

دوهم اثر

قا سم «سوزان»

۵۰۰

وری ۱۳۴۰

مسرتهم :

دچاپ شمېر :

دچاپ نېټه :

فہرست

مخ	شعر	شمبر	مخ	شعر	شمبر	مخ	شعر	شمبر
۵۲	کوچی	۵۳	۳۱	۰۲۷ باد	۱	۱	پیل	۱
۵۳	آسمانی پھلہ	۵۴	۳۲	دوتوی سندرے	۲۸	۱	عشق	۲
۵۵	اوربشی	۵۵	۳۲	خانگہ	۲۹	۲	کائنات	۳
۵۶	سپین زیری مالیار	۵۶	۳۳	دحباب خندا	۳۰	۴	دتالندی کوکار	۴
۵۸	دشکوفی جشن	۵۷	۳۴	شنہ پانہ	۳۱	۴	دپسرلی ناوی	۵
۵۹	دارغوان مشعل	۵۸	۳۵	دسیند دخپو نغمی	۳۲	۷	بر پینا	۶
۵۹	دور پینمو چنجی	۵۹	۳۵	زہری گلونہ	۳۳	۸	دتوتکی شور	۷
۶۰	دشبم مرغری	۶۰	۳۶	خوز انار	۳۴	۹	نیالکی	۸
۶۱	مرگہ اوژوند	۶۱	۳۷	مہی تہ	۳۵	۱۰	دور پخ ژرا	۹
۶۲	دبزگر چینہ	۶۲	۳۸	سپین زر	۳۶	۱۱	خاشکی	۱۰
۶۲	خپشاوہ	۶۳	۳۹	کیمیا بوٹی	۳۷	۱۲	دبودی تال	۱۱
۶۳	تمباکو خہ وایی	۶۴	۴۰	دغنمو وزی	۳۸	۱۳	دشپونکی شہلی	۱۲
۶۴	غاتول	۶۵	۴۱	دمچمچی نارہ	۳۹	۱۴	دشقق سرہ خبری	۱۳
۶۵	قفس	۶۶	۴۲	چینہ	۴۰	۱۵	مہزی خہ وایی	۱۴
۶۶	زرکی تہ	۶۷	۴۳	منگی	۴۱	۱۶	دہواد پسرلی	۱۵
۶۷	گلچین شاعر	۶۸	۴۴	طبی نبا تات	۴۲	۱۹	ای پنگمانہ	۱۶
۶۷	خزان	۶۹	۴۴	چرس	۴۳	۲۱	بن	۱۷
۶۸	پای	۷۰	۴۵	یووزی انگوریم	۴۴	۲۳	سرو	۱۸
			۴۶	دام اودانہ	۴۵	۲۳	چمن وایی	۱۹
			۴۷	بندی کوترہ	۴۶	۲۳	دسحر نسیم تہ	۲۰
			۴۷	داوریا زمزمہ	۴۷	۲۵	غوتی	۲۱
			۴۸	واہم یوخیال	۴۸	۲۶	اغزی	۲۲
			۴۹	مہوہ	۴۹	۲۷	گل	۲۳
			۴۹	دپستونخوا غرونہ	۵۰	۲۸	دپسرلی گل	۲۴
			۵۱	خاورہ	۵۱	۳۰	دبلبل نغمہ	۲۵
			۵۱	تیزہ	۵۲	۳۰	دفواری ساز	۲۶

(الف)

دیناغلی «مجروح» تقریظ

دیناغلی فنا.

ستاد اشعار و مجموعه چه ماته دې را کړې و ماو کتله، او خوشعرونه چه دې ما اولیدل
خدای شته پرمې خوښ شو او پېر خوندي يې را کړ.

ستا په بعض شعرونو کې شعرې لطافت او ادبی قوت له ورايه ښکاری تا چه
د شعرونو د پاره کومې موضوع گانې ټاکلی او کوم عنوانونه چه دې پیدا کړي
دی دا پخپله ستا په ښه استعداد او ستا په ښه قریحه دلالت کوي.

که ته خپل دادبي تکامل سیر ته دوام ور کړي او په دې لار کې خوقدمه نور
مخکې لارې ته د پښتو په شاعري کې به یو ښه پیاوړی شاعر دا علامو په فهرست
کې زیات شي! او د پښتو ادب ښکر کې به یو بل ښه سپاهی پیداشي او هغه به تی یی!
ته فنا یی مگر داوه اوسه شعر به دې دایم باقی وی که خدای کول.

سید شمس الدین «مجروح»

د ښاغلي «الف» تقریظ

د شاعر پسرلی د ښاغلي فناصافي د اشعارو مجموعه ده چه په شاعرانه او ادبي رنگ کښي ئي د اجتماعي ژوند ناوړه خواوې له انتقاد لاندې نيولي دي دا اشعار د مضمون او موضوع په لحاظ د طبيعت له مظاهرو او بشري فطرت سره ډير ارتباط لري.

دغه ځلمي شاعر يوازې له گل او بلبل سره کار نلري د وطن له اغزو سره هم آشنا دي او د هيواد له هر کاهي بوټي سره مينه او علاقه لري دده د ځينو اشعارو عنوانونه که د غنمو وزي، خانکه، شنه پاڼه تيزه، خاوره، اغزي منگي، چينه او داسې نور د نورو په اشعارو کښي د غومره نه مومو.

فنا په دغسي موضوعاتو کښي ډير سه نکات او مطالب پيدا کړي دي او اشعار يې اصلاحي رنگ لري، ژبه يې ساده او روانه ده او په شعري پيرايه کښي ځيني اجتماعي معايي بوټه گوته نيسي مثلاً د پسرلي گل په خبرو راو لي او داپري وایي:

چه غوټي وم له نسيمه شرمېدمه * په ښو پاڼو کښي بلبل نه پټېدمه
دوز مي په تخنولو په خدا شوم * د بلبل خوږو نغو سره آشنا شوم
..... *

کله ظلم ماله خپل بوټي جدا کړي * په بازار کښي مي پيسو باندي سودا کړي
لکه ښکلې ښکلې پېغلي چه خرڅيږم * زه انسان نه يم له ننګه مراوي کيږم

همدا رنگه د تيزي له سنگين عنوان لاندې چه ظاهراً شاعرانه عنوان نه معلوم يږي خپل شعر په شاعرانه رنگ داسي شروع کوي:

«دخو بانو د زړه تشبیه له ماسره کېږي، د عدالت په تله کښي دکم او زيات مقیاس او معيار زه يم، زمرد لعل او ياقوت زما نومونه دي، طلا او لاجورد زما په غير کښي ځای لري، د وطن دخپلواکي په جگړه کښي د مجاهدينو سنگرزهم له مانه د عزم او ثبات کلک درس واخله، دهرې ماڼي او وداني ته داب زه يم او د دنيا لوړې ماڼي او ښکلې ښکلې په ما باندي ټينگې ولاړې دي»

له دغې لندې تبصرې نه ښايي د ښاغلي فنا د شعر رنگ او ډول څه نه څه معلوم شوی وي، زه دغه اشعار د قدر وړ بولم او په ښه سترگه ورته گورم.

(ج)

دښاغلی «بینوا» تقریظ

د فنا پسرلی مې وکوت ، خو دادهغه فنا پسرلی نه دی چه پسرلی یې د بقا
خزان وی ، بلکه له دې پسرلی څخه پنخپله د بقا بوی پورقه کیږی .
زه د فنا شاعرانه جذباتو ته په درنه سترگه کورم ، خصوصاً دده ساده او
روان سبک دستایلو وړدی .

هیله ده چه دده د افسرلی به خزان ونه لری او پرله پسې به رنگارنگ گلونه
دده د طبع په بڼ کې په غوریدو وی ، چه ذوق د خاوندانود ماغونه معطر کړی ، اوداهغه
وخت کیدای شی چه دی په خپله دښکلا په تماشوکی فناشی لکه چه پنخپله وایی :

د فناء شوی دښکلا په تما شویم
ما جار کړی ستاله مخ نه دی هزار بڼ

۳۸/۷/۱۹ عبدالرؤف «بینوا»

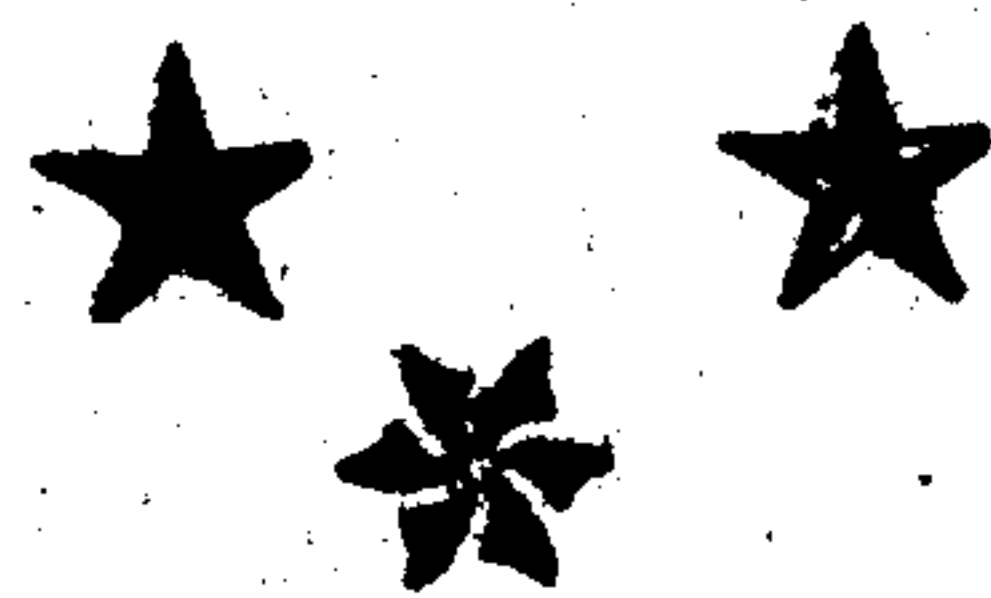
(د)

دښاغلي «رښتین» تقریظ

دشاعر دپسرلی له نندارې څخه مې پوره خوند واخیست، ددې پسرلی غوټی
پرومبې په حمد او ثنا او بیا د عشق په ستاينه خو له پرانستې ده. په دې پسرلی
کښی رنگارنگ گلونه غوړیدلیدی او هر رازوږمې پکښی چلېدلی دی.
په دی گلونو کښی یو خوز بوی پروت دی؛ چه دهر چازپرونه پرې تازه کیږی
په دی پسرلی کښی په مزه مزه دبلبل نغمې، دتوتیانو سندرې دسیند دڅپو شور
د شپونکی د شپېلی سوزناکې چینی اور بدل کیږی.
ددې پسرلی دسحر په نسیم مخ پښی غوټی غوړېږی، ددې پسرلی باد
دخوارانو پیغامونه شته منو ته رسوی:

دخوارانو پیغامونه را سره دی ★ رسوم ئی د بدای عشرت سرای ته
غرض دا چه دشاعر په پسرلی کښی دژوندانه ډېر رازونه او خوندونه شته دی.
لکه بوی چه دگل په پاڼه کښی پت دی دغسې فنا هم په خپلو اشعارو کښی
لخان نغبتی دی خودده دروانې او نازولې نرمې طبیعي پلوشې پکښی غلی غلی ځلیږی.
داسې ښکاری چه فنا دزړه په فتوه شعر وایی اود زړه دځاوندانو دپاره یې وایی
نولکه په زړه کښی لار پیدا کوی زه پوره هیله لزم چه دا ځلمی شاعر به نور هم دشعر
پسرلی ښایسته کاندی او دشعر دباغ وښ کلاڼو ته به نوره تازگی هم وښی.

۳۸/۱۰/۱۳ صدیق الله «رښتین»

د شاعر پسرلی

یا نوی گل

لکه څرنگه چه په ناغور پدلی غوټی کښې رنگ او بوی پت دی همداسې
 په هر زړه کښې ډېرې نیمګړې آرزوګانې او نیمه خوا ارمانونه شته .
 او لکه څرنگه چه د وزمې په سحر د غوټی د مخ حجاب او پرده لکه
 د بناپهريانو په قلمرو کښې د زړو طلسم په څېرمات او بهرته شی، همداسې د الهام
 د جذبې او د دردونو د سوزو گداز په واسطه د شاعر د باطنی آرزوګانو
 او مفکورې له مخې پرده لېرې کیږي او د شعر په ژبه دده د آرزوګانو معما تفسیر پېږي
 د شاعر د زخمی زړه د داغونو په گلخانه کښې د ننه د آرزوګانو غوټی هم وده
 وکړه ، دا غوټی خو ځکه د مجهولو او مرموزو آرزوګانو معما ده چه د یوه
 رنځور شاعر د درد مند او غمناک ژوند خزان کښې د آه او اوسپلیو د نسیم
 په چلېدو د نوی گل پشان غور پدلی او د ځلمیتوب په تودو وینواو او ښکو
 اوبه شوې ده .

دا نوی گل معنوی گل دی . د دې گل بلبل شاعر، باغ د شاعر زړه او مالیار
 د شاعر پاکې آرزوګانې دی .
 که څه هم دا گل ظاهري رنگ و بوی او د صورت سنگار نلری خود سیرت
 ښکلا او عطر پکښې شته .

د دې گل تنګی پاڼه ظاهراً د ښکلو ناز کو بار خوګانو پشان رنگینه ده
 خو په باطن کښې د درد مند شاعر د زېرې بڼې اود بېوزلو خوارانو د ابتر وڅېرو
 او د یتیمانود څپېرو ځپلو مخونو هنداره ده .
 دا گل کله کله د شرم د گلو پشان د بېوزلو تیاري خونې روڼې کوی یاد شهید د قبر
 سر ته دلاله د خراغ په څېر سوزی .
 او کله کله دا گلان د جنتی شانتې هېواد دوچو میرو او دښتونود تورو خاورو په
 غېږ کښې ، د لاجورد د تګ شین آسمان د لاندې د زمردو په شنو شنو چمنونو
 کښې د سرو زرو د زېر وگلونو په رنگ یا د لعل او یا قوت دغا ټول پشان
 راشنه کېږي اود نا پوهی او بېکاری او یا د بېوسیلګی په تور تم کښې زمونږد
 حیات په اوبو وده کوی .

هوا د دې نوی گل معجزه خو داده چه که څه هم یو گل دی خو ډېر رنگونه

*(و)

لری، ددې گل درنگو تولیدل او یا اودبوی او عطر د کیفیت او ماهیت کشفول او بویول
ډېره باریکه نازولې قریحه او حقیقی بصیرت غواړی او که نه ډېر ممکن دی چه
دا گل لکه د وچو میرو دمغیلاڼ پشان سترگو ته دا غزی په خپر ودرېزی .

ددې معنوی گل په هنر اړه کښې د شاعر د حقیقی هدف مقصد او مراد
خپره اود افکارو خیالونو ، اندېښنو او تصوراتو تصویر له ورايه معلومېزی
پردې گل باندې دپسرلی باران او زلی ، دخزان طوفانی بادونه اود ژمی دو اورو
یخنی څه اغېزه نشي کولای .

لکه چه ددې معنوی گل تازگی او طراوت د ذوقونو د سمورتیا ، د افکارو
د طراوت او د دماغونو د تازگی پورې تړلی دی .

یواځې او یواځې هغه وخت چه د زړو افکارو خزان پرې راشي او یاد مړ او
احساساتو او مړو ذوقونو ساړه بادونه پرې ولکېزی نو مړ او یو پیا پیا پانې پانې شی .
او دا هغه وخت دی چه د شاعر د رنگینو گیلانو ځینې ډک د اشعارو دیوان
د زمانې د گلچین لاس ته ولوېزی ، پانې پانې وشکېزی اولکه زېرې وچې پانې
د مړو ذوقونو د گلخن په انکار کښې وسوزېزی او لکه څرنګه چه د مادې او
ژوند سرنوشت دې محور او فضا شی .

هوا دا گل درنځورې ځوانی او د دردمند ځلمیتوب د پسرلی او شاعرانه ژوند
یونوی گل دی چه د پېر پشانو افکارو په بڼې اود رنگینو خیالونو په گلشن کښې
غوړېدلی دی او په همدې یو گل د شاعر د تخیل دنیا پسرلی شوی دی .

هوا دا پسرلی د شاعر پسرلی دی ، او د شاعر پسرلی څا نته یوه عجیبه
دنیا لری له دې کبله چه د شاعرانو د تخیل او تفکر ډول سره توپیر لری نو
پسرلی هم هر شاعر ته په مخصوص رنگ ځان ورښی او هر شاعر پسرلی ته
د خپل ذوق او قریحې په سترګه گوری .

دیوه شاعر د عشق او مینې په دنیا کښې هم د حسن گلشنونه ، د ښکلا چمنونه
اود ښایست گلزارونه شته .

د سرو شونډو غوټی چه د خندا په نسیم و غوړېزی ، د تورو سترگو نرګس
چه د بهار ی په خمار سره شی ، د جګو د نګونښتری قامتو نو
د ناز رفتار چه قیا متونه او محشرونه را ولی د سپینې سینې په باغچه کښې
چه انار گل نیسی ، په سور گل لالی مخ باندې چه د تور خط سبز مړا خپېزی ، د
ناز نازیو چه د شاعر دماغ معطرو ی اومستوی ، د پیکې او خال دام ودانه چه

(ز)

زپرونه بنکاروی دا ټول دحسنا وبنکلا په جهان کښې د شاعر د عشق پسرلی تمثیلوی
کله چه د مینې مستې پېغلې فرشتې په اوربل یا زلفو کښې زېر گل و ټومبې
نودمین شاعر د بخت او طالع ستوری و خله پزی اود نا کامې مینې دبیلتانه په
تورو شپو کښې یې ډیوه ولېگیزی اود مینې دا رها د ده پرسرد سر و زرو خیالی
تاج زدی

خود بل شاعر په نظر کښې بیا د شاعر پسرلی د حسن اوبنکلا د پسرلی نه هم ډېر
لوړ او اوچت دی ، دا ځکه چه حسن او جمال خزان لری او شاعر نه غواړی
چه د ده شعر دې هم خزان ولری .

د ډېو آرزو داده چه د شعر پسرلی دې تل پسرلی وی .

نوددې شاعر د پسرلی د بڼې د نوښکلي خانگي په ژمې کښې هم شکوفه کوی او
د خزانې وچوپاڼو توپېدل یې هم د زېرو گلونو جوړ باغ دی .
نو ځکه دا شاعر د خط وخال د توصیف لاره پرېښې ده او د اجتماعي نیمگړتیاو
د اصلاح د پاره د تنقید په لار روان دی او غواړی چه :

فرد و وایی د جامعې د پاره او نن شعر و وایی هغه هم د صبا د پاره .
هوا د دی نوی پسرلی نوی گل د نوی عصر د نوی حلمی شاعر نوی شعر
دی . هغه شاعر چه د طبیعت د بنکلي پسرلی د جمال او بنايست په نندارتون
کښې لږ شانتې د تخیل او تفکر پرده بېرته کړېده او ډېرې رنگینې نندارې
او صحنې یې لیدلی دی .

خو بیا هم د ده نظر د طبیعي مظاهر و په ظاهري خط و خال او بنکلا
ندی غولېدلی ، له ظواهر و نه یو څه وړاندې د طبیعت د عناصر و د باطني
کیفیا تو او خواص و ادراک فلسفي ته ور نژدې او ښه لږ او ژور شویدی
د شاعرانه اندېښنو او تعقل د منطق په اساس یې د ځینو عناصرو د حال د ژبې نطق او
خبرو ته غوږ نیولی او د دوی سره غږېدلی او راز و نیاز یې کړی دی .
دلته د شاعر نازولی خیال د بوډی په ټال کښې د زېرو ، سرو ، شنو او سپینو
بنا پېریوسره زانگی .

شاعر چه کله وگوری لمر یا سپوږمې د تورو وړېڅو په خادر کښې مخ نغښتی
دی نوهله د باران د ژړا په معنی پوه شی اولهان غلی کړی .
هو د شاعر د خیالونو په آسمان کښې د اندېښنو خړې وړېڅې شته خود ښه
صورت د حجاب په څېر ننگین سیرتونه وړاندې ندی پټ شوی ، کومې څاڅکي

(ح)

چه لدې ورېځو نه اورېزې هغه د درد نیمه خوا او پاکې اوبکې دی .
دلته د آب یو څاڅکی له در ، گوهر او مرغلرونه اود آبرو آب حیات له
الماسونه هم ډېر گران دی

هو ! شاعر ته ژړا ، آبرو ، دحیا خولې اود ژوند او به د څاڅکو په
پیاله کېښي ، ځان وربښي او د شفق په هنداره کېښي دنا پاکور نگینو لمنو
تماشا او دېپکنا هووینو دطوفان ننداره کوی .

د شاعر د ورېځو او څاڅکو په کنایه او استعاره کېښي معنی یې پردې اوبې آبه
شوې نده .

د شاعر د پسرلی تا لندې د آسمانونود (سا ، رې ، گه ، مه ، په ، ده
نی) په اوو پردو کېښي دژوند زیر او بوم ساز غبروی

ددې پسرلی برېښنا چه د مثبت او منفي نه پیدا ده دنراوښځي داشتراك مساعی
گټور زېری دېوې روښانې آیندې د افق په سرلیک کېښي په سر وزرو لیکي .
هو ! داد شاعر شعر دی چه د پاک خدای د قدر تو نود پېژندلو او ښودلو د پاره
شنه پاڼه د ثنا اوصفت د ژبې په نامه ستایي .

دا یواځې شاعر دی چه د بېلبل په ژبه پوهېزې او د بېلبل د خوزو نغمو او
سندرو داسې تفسیر کوی چه په گلرخانو کېښي وفا او په پسرلی کېښي بقانشته
خونه هغه شاعر چه د غورمالی اومداحی ترانې ووايي .

شاعر خو ځکه اغزی ته په ښو سترگو گوری چه خنجراو نښتر یې په لاس کېښي
نیولی دی او دښکلو گلرخانو اونازولو خوبانو په خاطر د گل رنگین او ښکلی
مخ له ناپاک او بدنظر نه ساتي .

هو د دې شاعر د پسرلی اغزی د بهوزلو په لو څو پښو کېښي نه چو خېزې .
د دام او دانې ماجرا شاعر ته درشوت خورواو خاینانو گرفتاری اود ظالمانو
غرغره کول ورپه یادوی .

د شاعر د پسرلی په دام کېښي دریا د تسبوپشان سپینې کوترې نه کېښوزی او
د چال وفرېب په لومه کېښي د مرغی پځای انسان نه گیرېزې .

کله چه دلامر دزرینو و پانکو په تاو کېښي شبنم د گل له پاڼې نه هوا
کوی ده ته په گلالیو مخونو باندي دشرم و حیاد خولو دانې او یا د سرخ
رویو کسانو بې آبی ور په زړه کېزې .

هو د شاعر خمخانه اومیخانه دانگورودانه ده

ط

شاعر دپسرلی په مکتب کښې د سپینو روڼو او بونه دصفا او حرکت سبق
او د شین زرغون بڼې په مدرسه کښې د سروی له ونې نه د ثبات استقامت

او راستنې درس اخلی او پوهپېزې چه دراستنې ثمر تل زرغون دی.
د فواری ساز دمدو جزر په زیرو بڼم کښې حساس شاعر ته د عروج او زوال
د ترقی او تنزل د وجود او عدم د ژوند او مرگ پند او عبرت ورکوی

د دردېدلی شاعر تش د آبخار د منظرې په ښکلا نه غولپېزې.
ده ته د دې منظرې په لیدلو د یتیمانو ژړا او د مظلومانو انګولور په یاد پېزې
د شاعر تېز نظر د پښې په غوز کښې د سپین سرو کڼو وښځو خرڅه د غریبانو
د خامتا اودمرو د کفن کارگاه لیدلای شی

د سیند او بو چپې د شاعر په غوز کښې دوچو میرو سندرې وایې .
څانګه د شاعر د شعر په ژبه انسا نانو ته وایې چه : زه مپوه لرم او د
خوارانو غریبانو د پاره د طبیعت د تعاون او مرستې لاس یم ای بدایا نو تاسو هم
خوارانو او له پښولو بدلوته د مرستې لاس ورکړی او ای ظالمانو اوزورورو

په ضعیفانو اونا توانو باندې د آزار لاس مه پورته کوی .
خوار شاعر وچی څانګې ته ځکه په توده مینه کوری چه په ژمی کښې د خوارانو

سرې کوټې تودوی .
د شاعر په نظر کښې هر بوټی او خندو خارد کاروز یار اود لوړ همت د سیوری
لاندی کیمیا بوټی دی .

د تمباکو د پانې د حال په ژبه یواځې شاعر پوهپېزې چه وایې :
د پیسو سوزول زما چال او سره زر په ایرو بدلول زما کمال دی .
کله چه آزاد شاعر په قفس کښې د بندې توتی ، اسیر مارغه او گرفتار بلبل او
یا د انسانی عاطفې په لاس کښې د بنده شوې زرکې او کوترې غمجنې نغمې او
په انسانی رحم باندې د نفرین استولود دردناکې ترانې واورې هلته بیا د صیادانو
د خم او چم په لیدلو د استعماری شوم سیاست د چال وفرېب د خاطر په
فکر ولو پېزې .

او کله چه په بازار کښې درنګینو د ستودستو گلانو خرڅول د شاعر په سترگو
کښې د اغزیو په خپر چوخ شی بیانود ښکلو رنگینو پېغلود خرڅو لوپه سودا
کښې ولو پېزې اود گلچین لاس ورته د خونخوارو ظالمانو درنګینو منځلو
پشان سورښکاری

(ی)

هوا
شاعرته د طبیعت د پسرلی د عناصر و سره د رازو نیاز په پای کسبې دا پته
ولکپزی چه څرنګه نبات او حیوان د بشر په انسانی نیمګړ تیا و با ندې
استهزاء مسخرې او لوبې کوی .

بیا نو حساس او درد مند شاعر په دې هم قانع شی چه بنایې د اجتماع بڼې دې
د لور او رمبې په ځای کله کله په برچه هم خپش اووه شی ، د ظلم د بوټی
بېخ او رینه دې را وایستل شی ، د وطن د پرمختګ او نوضت لار دې د مضرو
نباتاتو له خنډو خاره پاک او نوی گلان او نیالګی دې وروزل شی .
اوه !

د شاعر تخیل هم د ډېر ولور و الوتنو په پای کسبې سترې ستومانه شی .
شاعر هم د تفکر او اندېښنوله فضانه د خپلوا شعار و د پسرلی بڼې ته رابښکته شی .
هو د ده د شعر په بڼې کسبې د پسرلی ښکلې پېغلې د نوی کال د ځلمی سره
ودپزی ، او د خوشحالی په دې محفل کسبې بلبل سندرې ، کوتره نغمې توتی
بدلې ، زړه چار بیتې ، پاختکه غزلې او قمری خوزې خوزې مسرې وایی .
د باد د سندرو دزیر او بم د سرو تال سره څانګې او پاڼې چک چکې کوی
اوسروه په چمن کسبې ناڅی .

آه !
که څه هم د درد مند شاعر د زړه ارمان دا بتکاری شعر د بکرې پېغلې سره
غاړه غړی کېدل و .
خو افسوس چه دا وصل ور میسر نه شو او بیا هم د طبیعت د ښکلا اودا سرارو
اورما یزو د تو صیف نه عاجز راغی .

او د دې عجیب و غریب پسرلی د سحر جن بڼې او د شعر و ادب له گلزار نه یې تش
یوڅو خیالی وزی او معنوی گلان او یو څه خنډ و خار را ټول کړه او بس
چه گوندې هغه به هم د دې مادی زمانې په بازار کسبې څه ادبی قیمت او معنوی
رزښت ونلری .
محمد جان « فنا » صافی

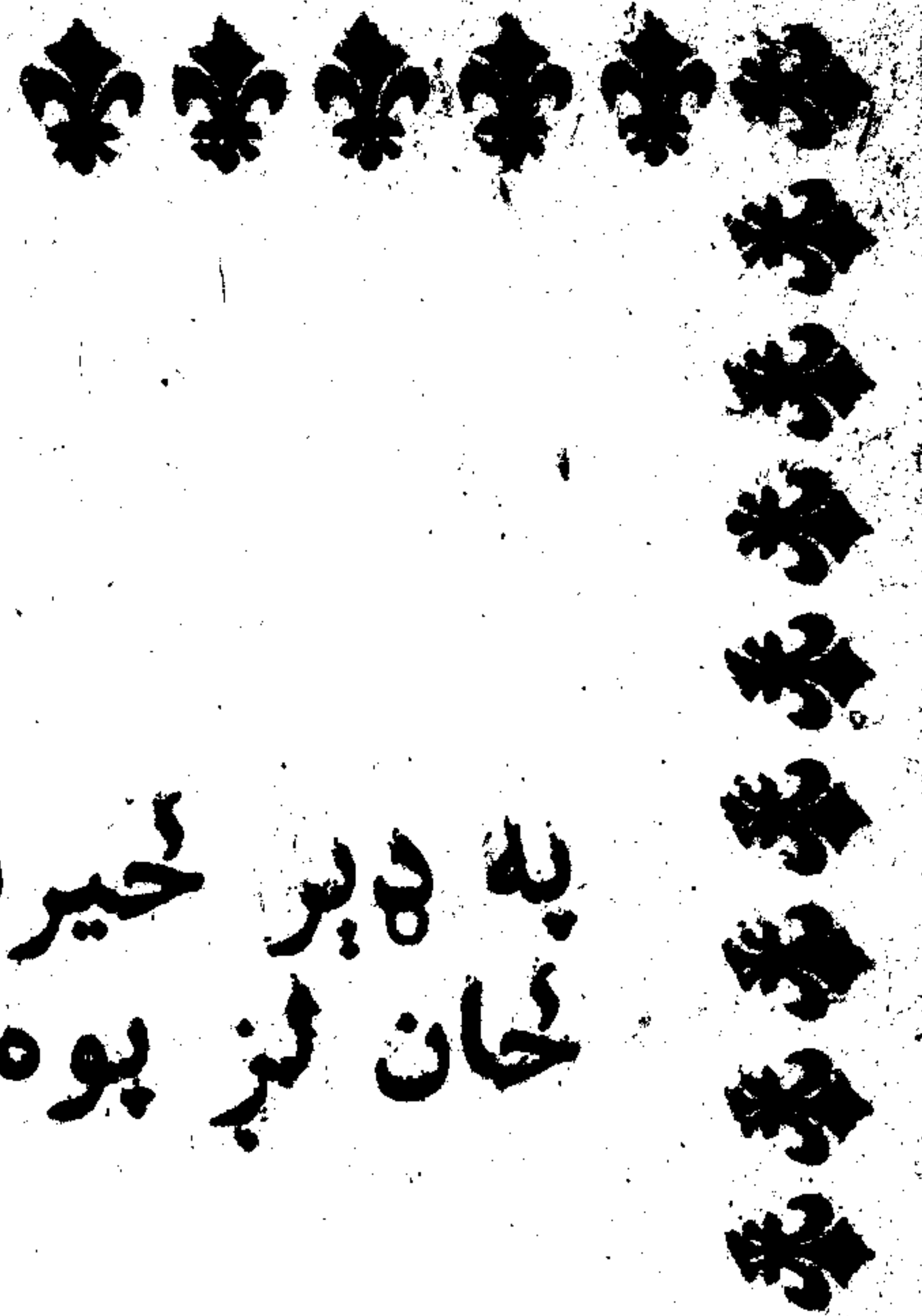
بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

پیل

ستا په نوم چه هم رحمن او هم رحیم ئی
هم اول آخر او هم قدیم حکیم ئی
نه رجیم شیطان نه امن پناه غواړم
ز ما د پیره گناه کمه ته عظیم ئی

عشق

عشق د مینې او رښتیا وفا جوهر دی
د اخلاص او قهر بانی ایثار هنر دی
د زړه نور د روح آواز د ژوند ثمر دی
دا الهام د خولی اقرار د زړه باور دی

کائنات

به دبر خیر و کره دیدار د کائناتو
جان لیز پوه کره په اسرار د کائناتو

دهر چا قسمت تقدیر دی ټاکل شوی
لوی خستن لری اختیار د کائناتو

تحول د شپې او ورځ دده په حکم
د خالق وضا مدار د کائناتو

دی حاکم د حکومت د ټول عالم دی
مناسب و رته در بار د کائناتو

دا نړۍ ده جوړه شوې د پره بڼکلی
په صنعت د کردگار د کائناتو

محبت به درنه هېر شی د خوبانو
که دې و لیده سنگار د کائناتو

یو نظر و کره چمن گلشن بېد یاته
خه بنا یست لری بهر بار د کائناتو

په دښتونو کښې اغزی بن کښې گلان دی
غم او عیش دی په کنار د کائناتو

د لید و او اند پښو د پاره وړ دی
لاله زار او خاره زار د کائناتو

بڼه وړ خورشید په خه حکمت جوړ شوی
د قدرت په لاس اشجار د کائناتو

پسری شی او بیا دویسی منی ژمی
پوگری نشته قرار د کائناتو

کله باد شی یا طوفان د سپلاؤ نو
دا او په خاورې غبار د کائناتو

کله واوره او باران کله زلې شي
را او رېزې په خپل وار دکائناتو

ټول انسان حيوان نبات پکښې شامل دي
نامعلوم دي ټول مقدار دکائناتو

که دېوان دي که ملک که جن پري ده
ټول شامل دي په قطار دکائناتو

د مرغانو آوازو نوته غوږ کښې ده
ډک له کيفه مر غزار دکائناتو

ته د لمر اودسپوږمې رڼا ته گوره
منور شه په انوار دکائناتو

لعل يا قوت اوزمرد دخاورو لاندي
عجايب دي بي شمار دکائناتو

د ثبات استقامت عزم ټينگوالي
واخله درس له کوهسار دکائناتو

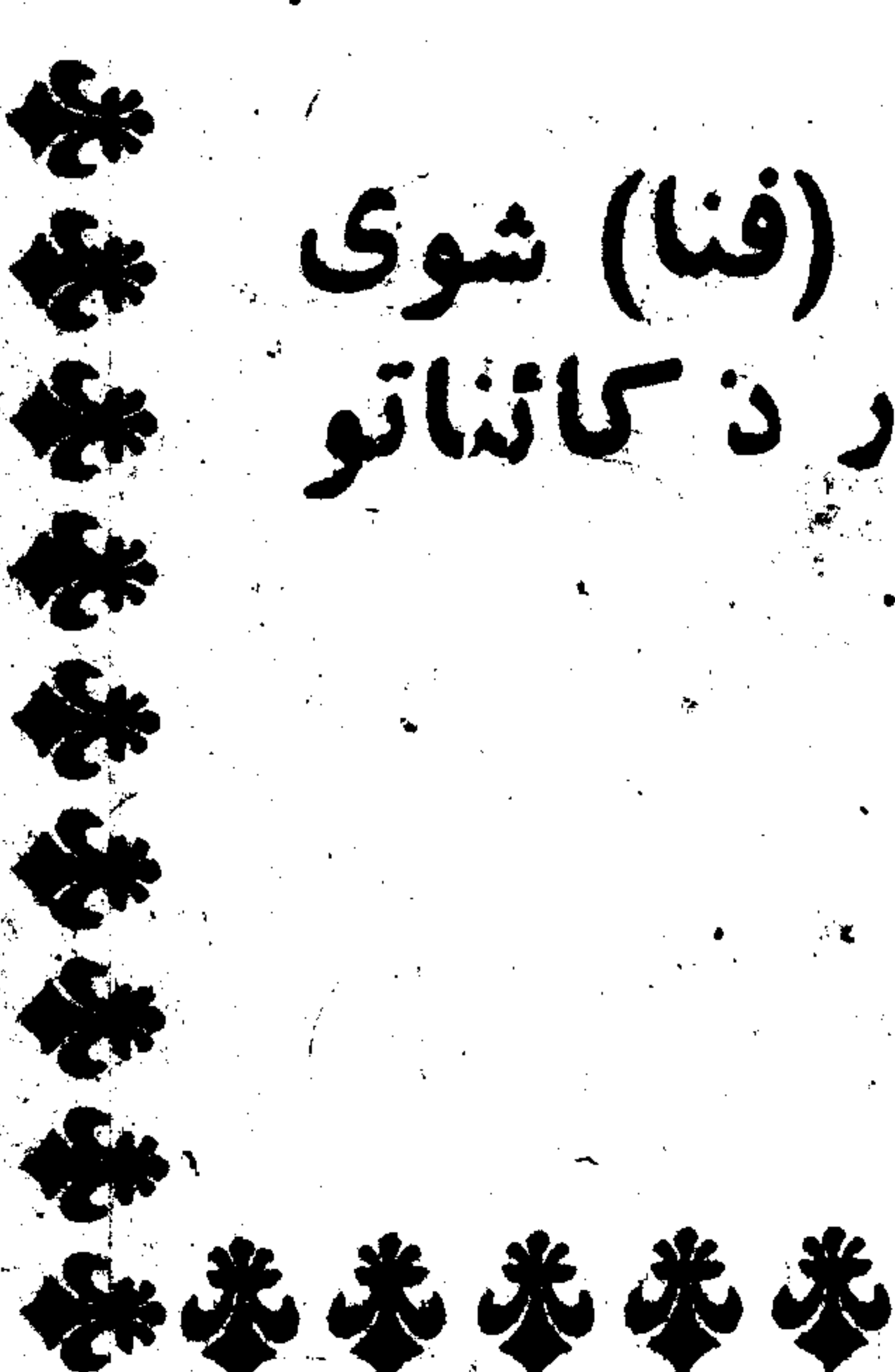
په دوران کښې بي نقصان اوکمي نشته
تل مدام جاري دي کار دکائناتو

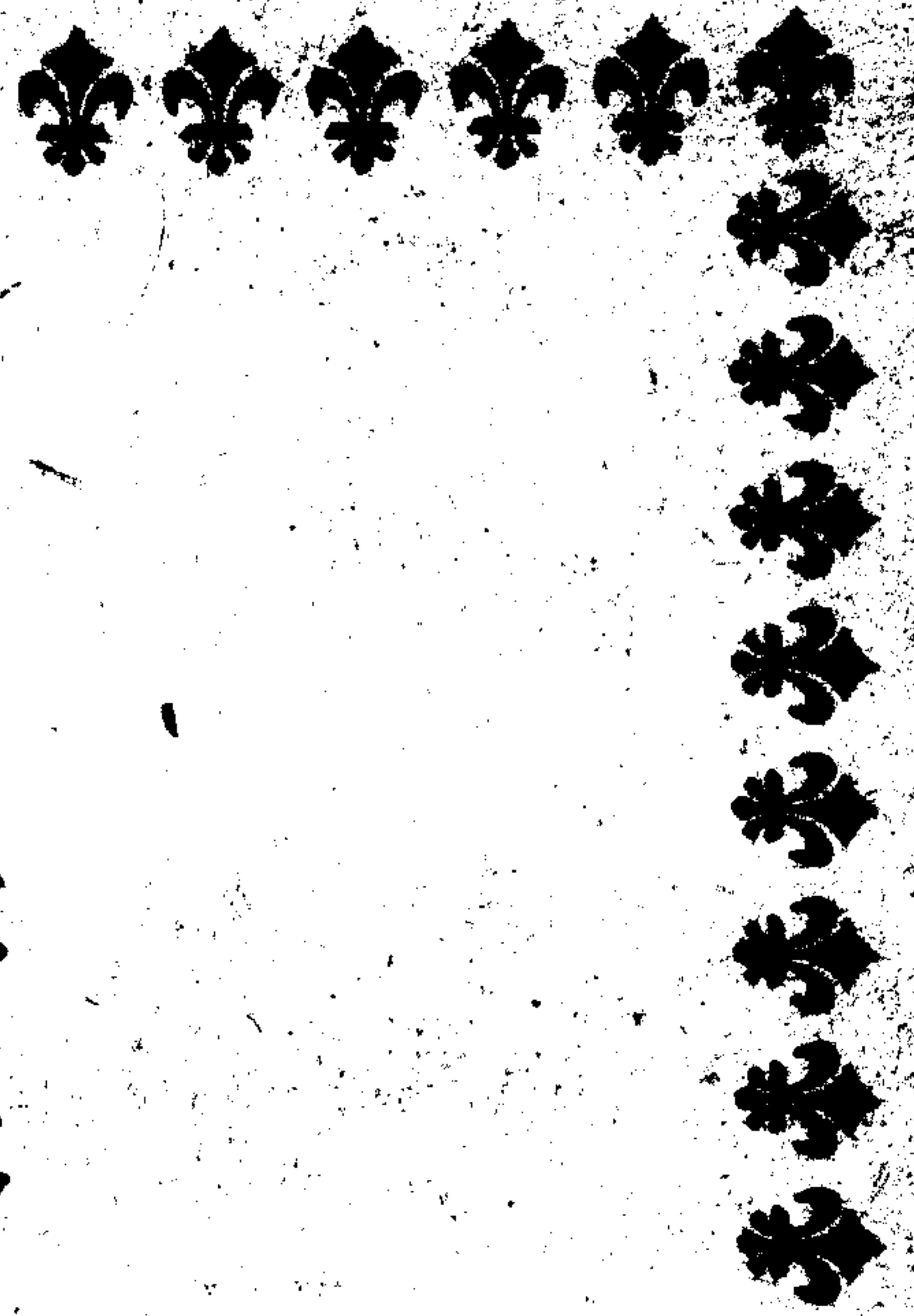
بڼه ئې ښکلو منظروته نظر وکړه
روح تازه کړه په ديدار دکائناتو

کوم صفت چه ورته وړ او مناسب وي
خوک يې نشي کړي اظهار دکائناتو

په لکولکو پردې د تماشي وړ
ندار تون دي په هزار دکائناتو

د قدرت په نندارو کښې (فنا) شوي
زه مين يم په دندار دکائناتو

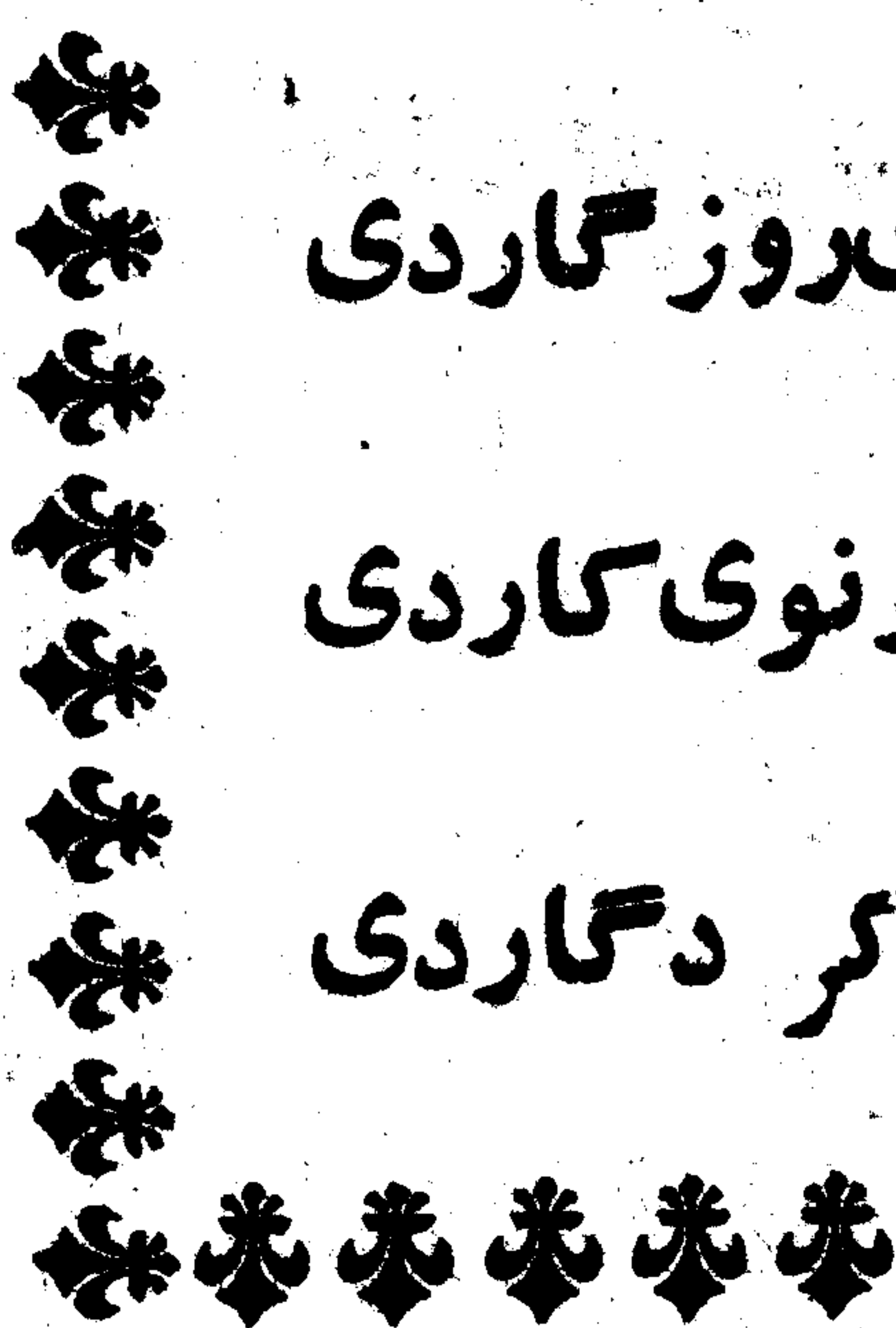
د تالندی گو کار

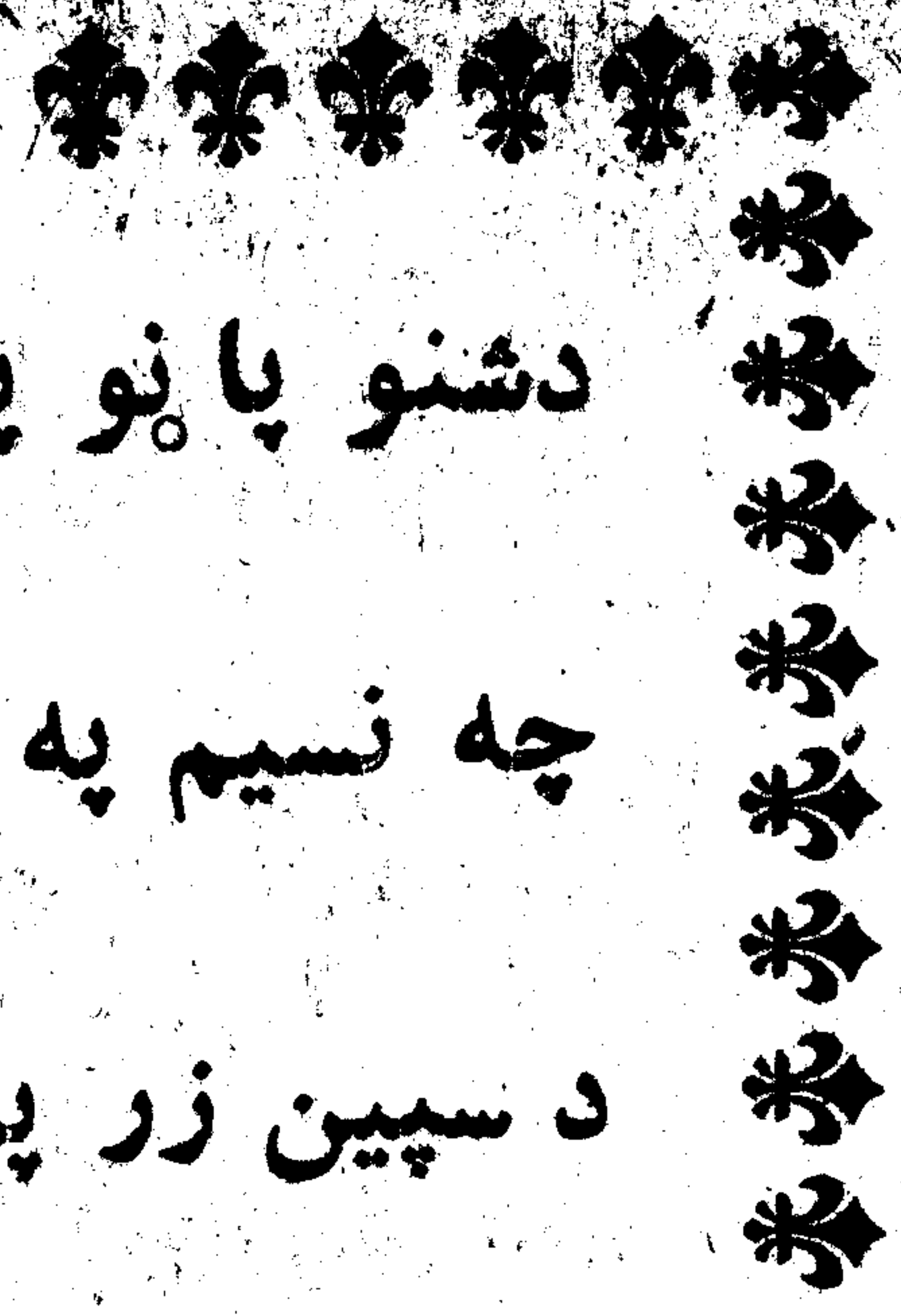
پای دژمی د بهار د ژوند آغاز یم
 ترانه د مرگ او ژوند نشیب فراز یم
 چه را وری می پیغام د نوی کال دی
 نو قاصد د نوی ژوند او نوی راز یم
 د نبات او د انسان حیوان په غوز کښی
 یو کومه د ژوند ساغیبی آواز یم
 مر او پخمکی ته چه نغبتی ده کفن کښی
 غزوم د ژوند رباب ماهر شهباز یم
 ساری گه مه په ده نی هی آسمانونه
 داو وپردو عجب زیرو بزم ساز یم
 زه غز بزم د (فنا) د زړه پر دو کښی
 ما د زړه په غوزو واوړه چه اعجاز یم

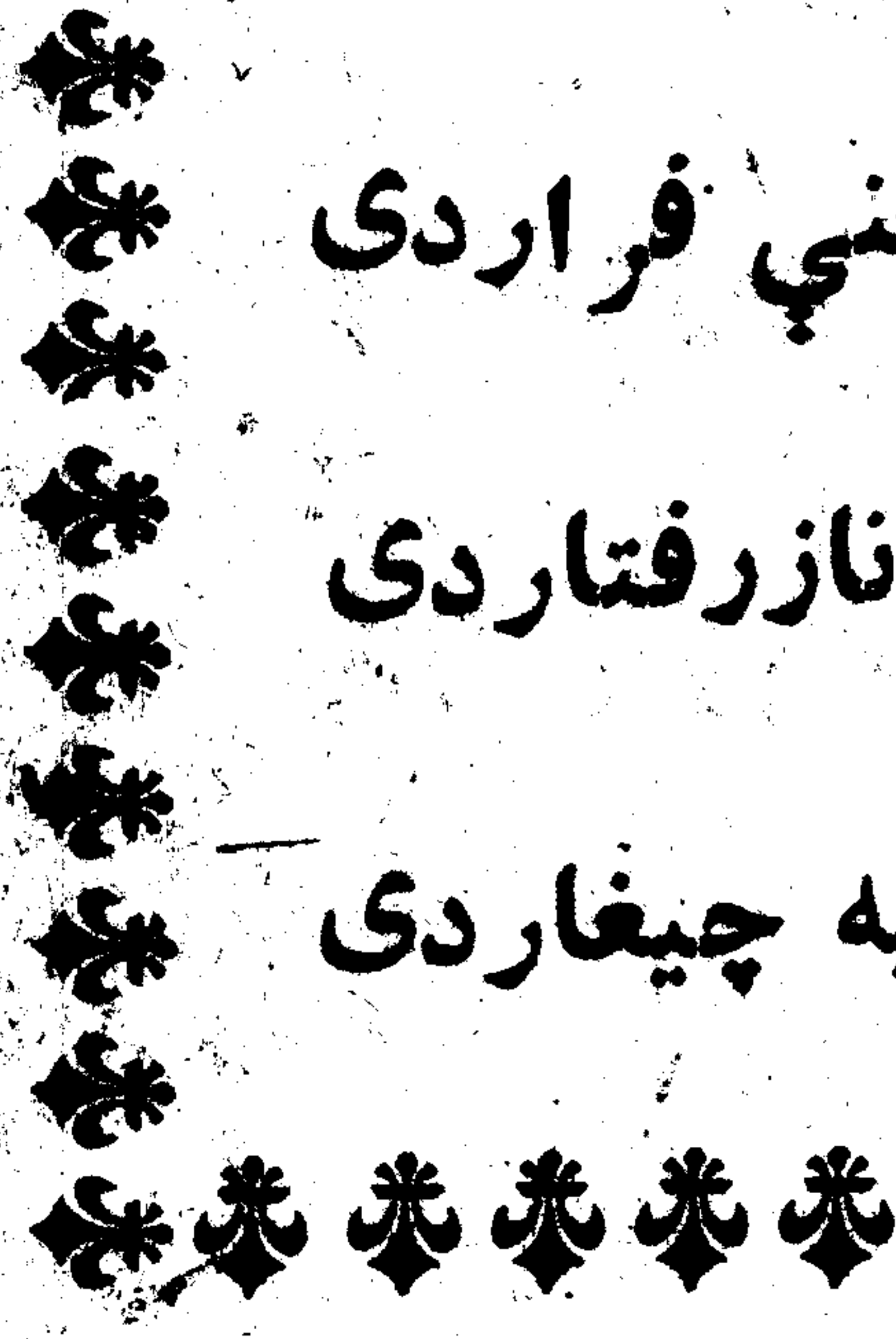
د پسرلی ناوی

نوی کال نوی هو انوی بهار دی
 نوی ژوند نوی جنبش نوی روزگاردی
 چه هېواد مو هم ودان او هم سمورشی
 وخت د گڼت او بزگری او نوی کاردی
 نوی سا په طبیعت کښی را پیدا شوه
 ژوندی شوی په قدرت دگر دگاردی

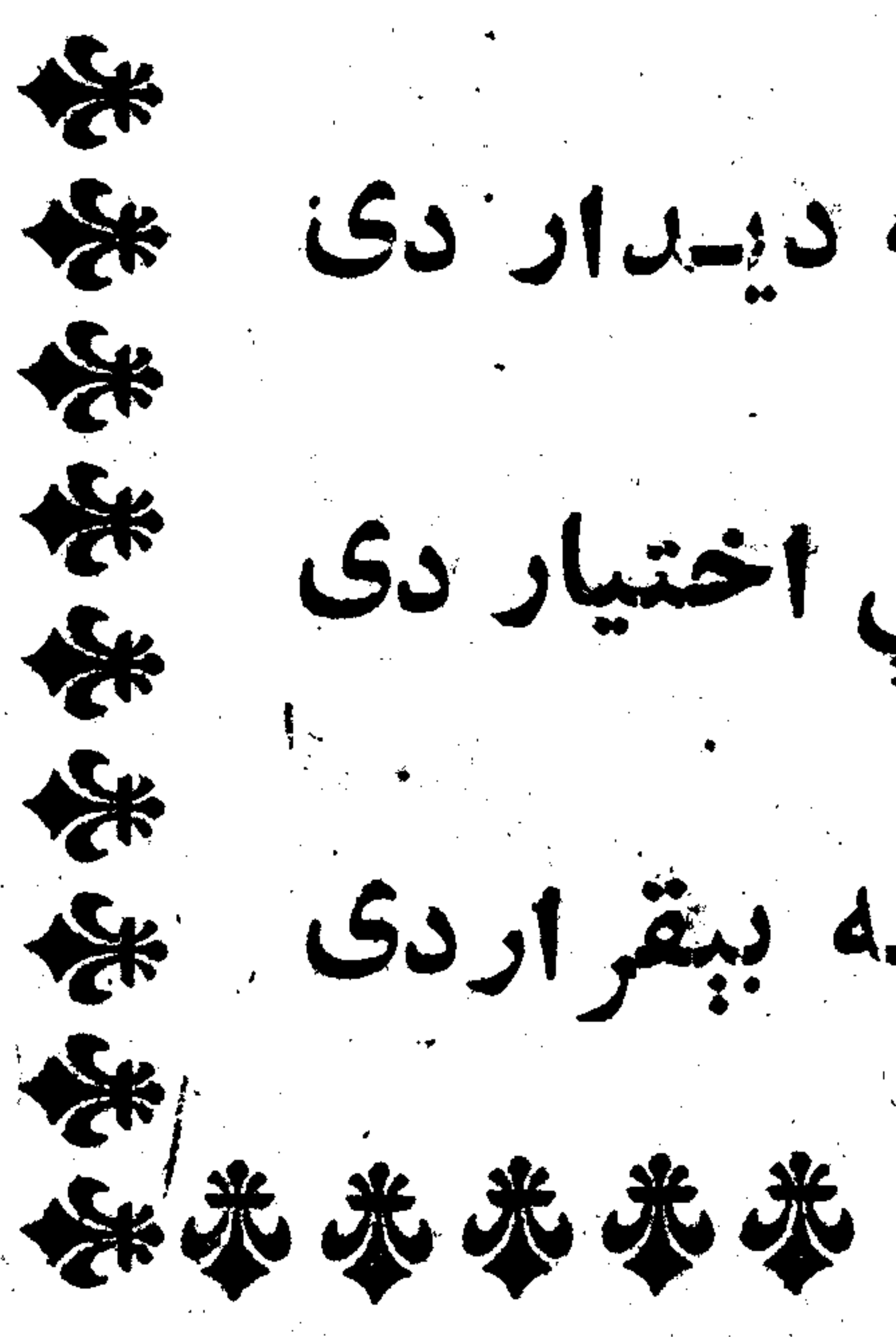

دشنو پا نو په دفتر کښې لیکل شوی
 کائناتو کښې د خدای قدرت آشکاری
 چه نسیم په چلېد و شو هرې خواته
 له هو سه په نخا و ر ته خنار دی
 د سپین زر پشان و یالې اویونه ډکې
 په نارو په چیغېد و روان آ بشاردی
 د خپو اود مو جو په خوږه ژبه
 په توضیف د پسرلی کښې سیند اقرار دی
 یاسمن لمن لمن چمن خوشبوی کرو
 معطره د گلشن د رودیو اودی
 د کاکل پشان چه وغوړېد سنبل بیا
 بی قیمته مشک د چین او د اتاردی
 نازبو بیا په نخر و چمن ته را غله
 بیا مشغو له نسترن پخپل سینکاردی
 سروه بیا د پسرلی بیرغ را جگ کرو
 د گلابو هره خوا کښې تود بازار دی
 آسمان شین دی لاجورد غونډې روښانه
 لمن ډکه په لاله د کو هسار دی
 شرو شور نه قیامت جوړ که مرغانو
 له مرغانو ځینې ډک چه مرغزاردی
 د پاختکو او کوترو کاروان راغی
 د کارغانو خپل ملکو ځینې فراردی
 قمری جوړه کره په سروه کښې بیا جاله
 په دښتونو کښې بیازرک په ناز رفتار دی
 هنگامې د محبت تازه تازه شوې
 بلبل بیا په شور فریادا او په چیغاردی

د چمن بوټی طاؤس غونډې بنايسته شول
 شين ټوټې په شو باغو کښې په گفتار دی
 تورو خاورونه راشنه شول سره گلان بیا
 سور گلاب دنور بورا دمینې یاری دی
 توبې ماتې کره چه وخت دعیش و نوش شو
 ساقی را کره خدو پیا لې چه نوبهار دی
 پرخه بیا دگل گلاب کره مېلمه شوه
 لکه ډوب چه په خو لو دیار رخسار دی
 شکوفې د غوړېد و خادر په سر کړو
 په غاړې ورته حلیمې د شا خسار دی
 د غوټې نجونې شوې ناوې د بلبلو
 خو د ټولو زړو نه بیا زخمی په خار دی
 د چمن پېغله د باغ حلیمې واده شول
 بهر لځای کښې دخوښې مجلس روی کار دی
 ملکه د عطر و بوی چمن ته راغله
 شاهنشاہ د پسرلی کرې دربار دی
 بیا تازه شو د لاله د لجر زخم
 د مین د زړه شا هد گل د نار دی
 د رښتین عشق کاروانو نه خو لځېدلې
 او د شمعی د لمبو نه پتنگ جار دی
 را روانه قافله شوه د ارمان بیا
 روح تازه د چمنونو په دیدار دی
 په ذوقونو کښې مستی گرمی پیدا شوه
 د گل بوی وړی هر چا لځېنې اختیار دی
 غوړېدلې دی غوټې د شعر په بن کښې
 بیا همې زړه له جوش خروشه بېقرار دی

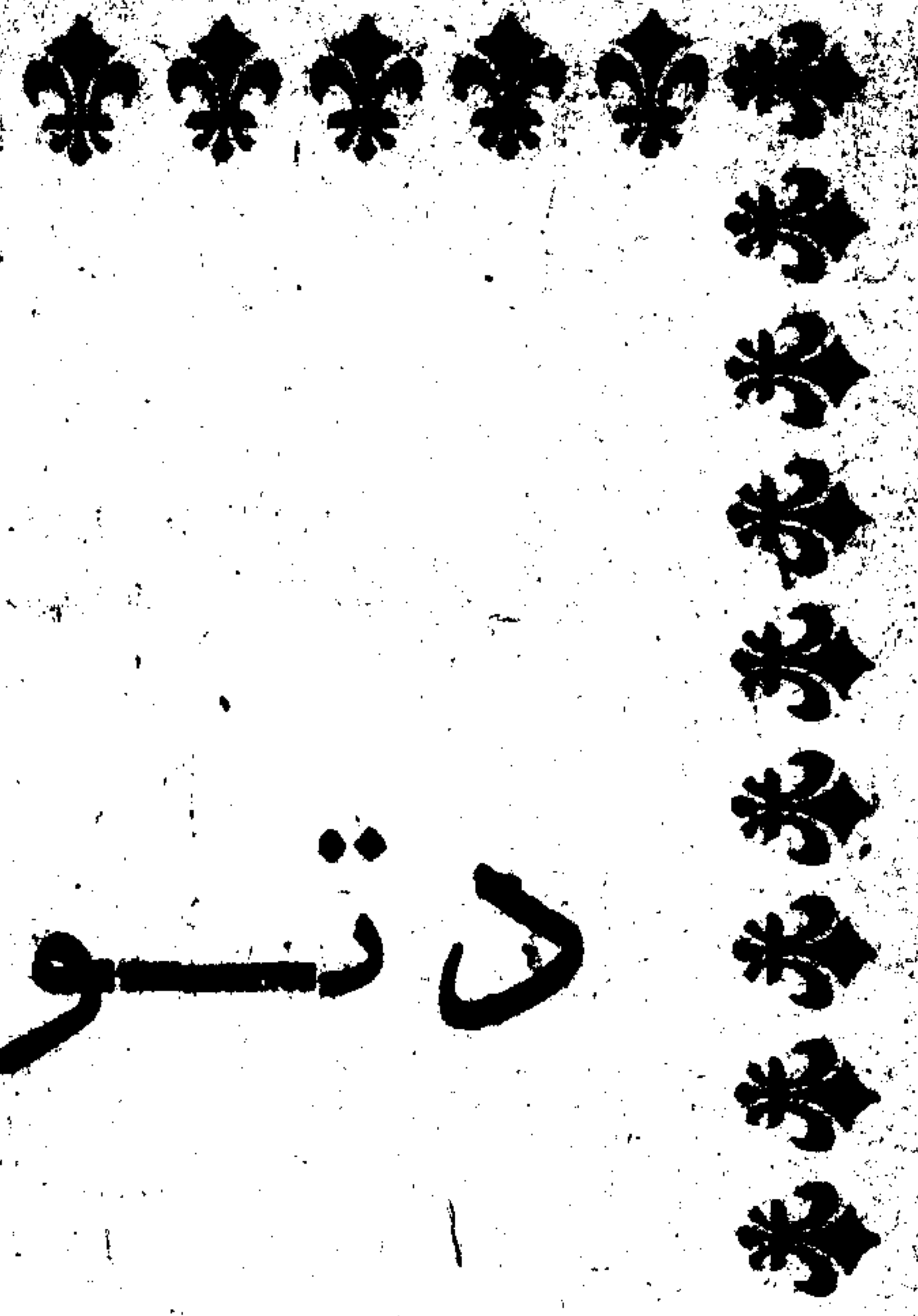
د نړۍ په دې بهار او نوی ژوند کښې
د (فنا) قسمت د مینې افتخاری دی

بر پښنا

زه د تورو ورېځو شپه کښې بڼه رڼا يم
 د تنبلو گمراهانو رهنمایم
 مترو که یمه داور د سرعت لاس کښې
 زه جنبش او حرکت غواړم بر پښنايم
 وکړه کار چه پسرلی غوندي زرغون شي
 د روښاني آيندي يوه حاليم
 په هر جای کښې غم بنادي سره شريك وي
 باران ژاړی زه د سرو شونډو خندايم
 حلمو پېغلو سره يوشیء په هر کار کښې
 گوریء زه هم له منفي مثبت پيدايم
 يو پر خون آه د شاعر له سوی زړه نه
 يوه خړيکه د درد مند شعر د نوایم
 د پښتو شعر د افق په سر لوحه کښې
 زه به وليکم په سرو زرو (فنا) يم

د توتگی

شور

غار هې سره ده خو خونداره نه يم

سینه هې سپینه ریا کاره نه يم

زه تور او سپین او سره رنگونه لرم

دورنگی نلرم مکاره نه يم

که څه هم زیاتې لرم تورې بڼې

خو زړه هې سپین دی گنهاره نه يم

لکی هې دوه تاره ده خیر شه ورته

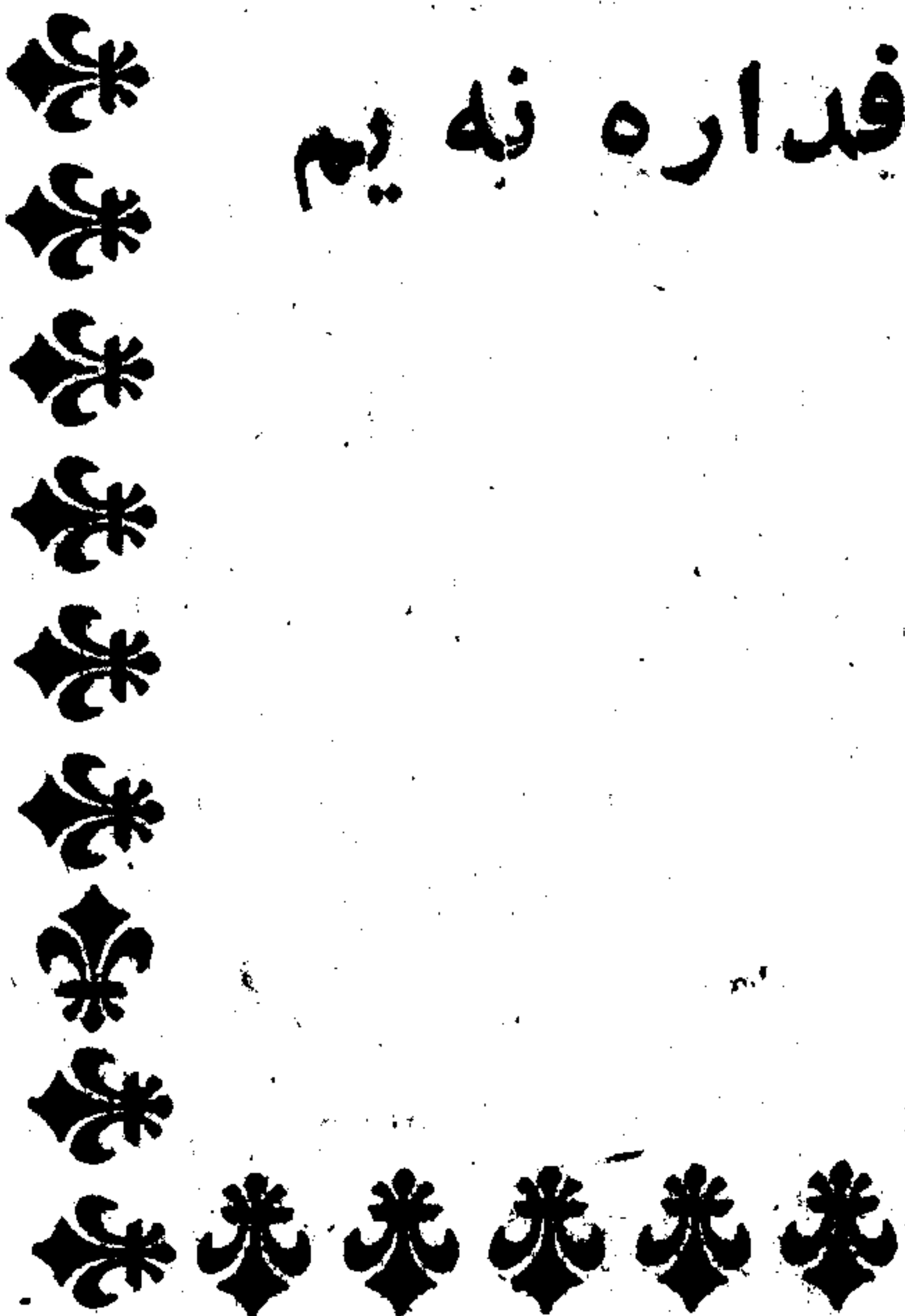
زه تش گفتار او بی کر داره نه يم

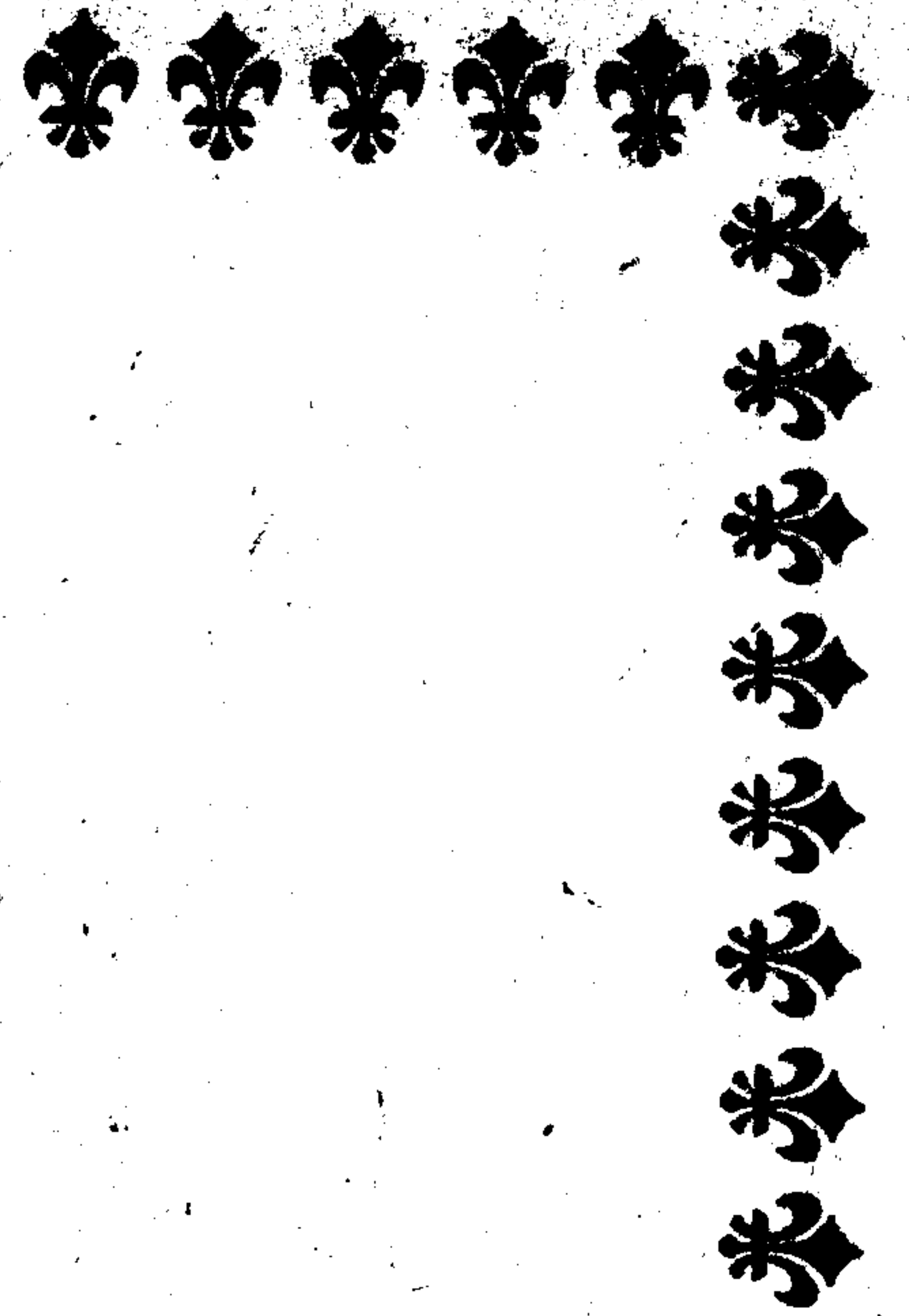
ما چه پیغام د نوی کال را وړی

نو د زور فکر طر فداره نه يم

زه انسان نه يم هم جنس نه خوروم

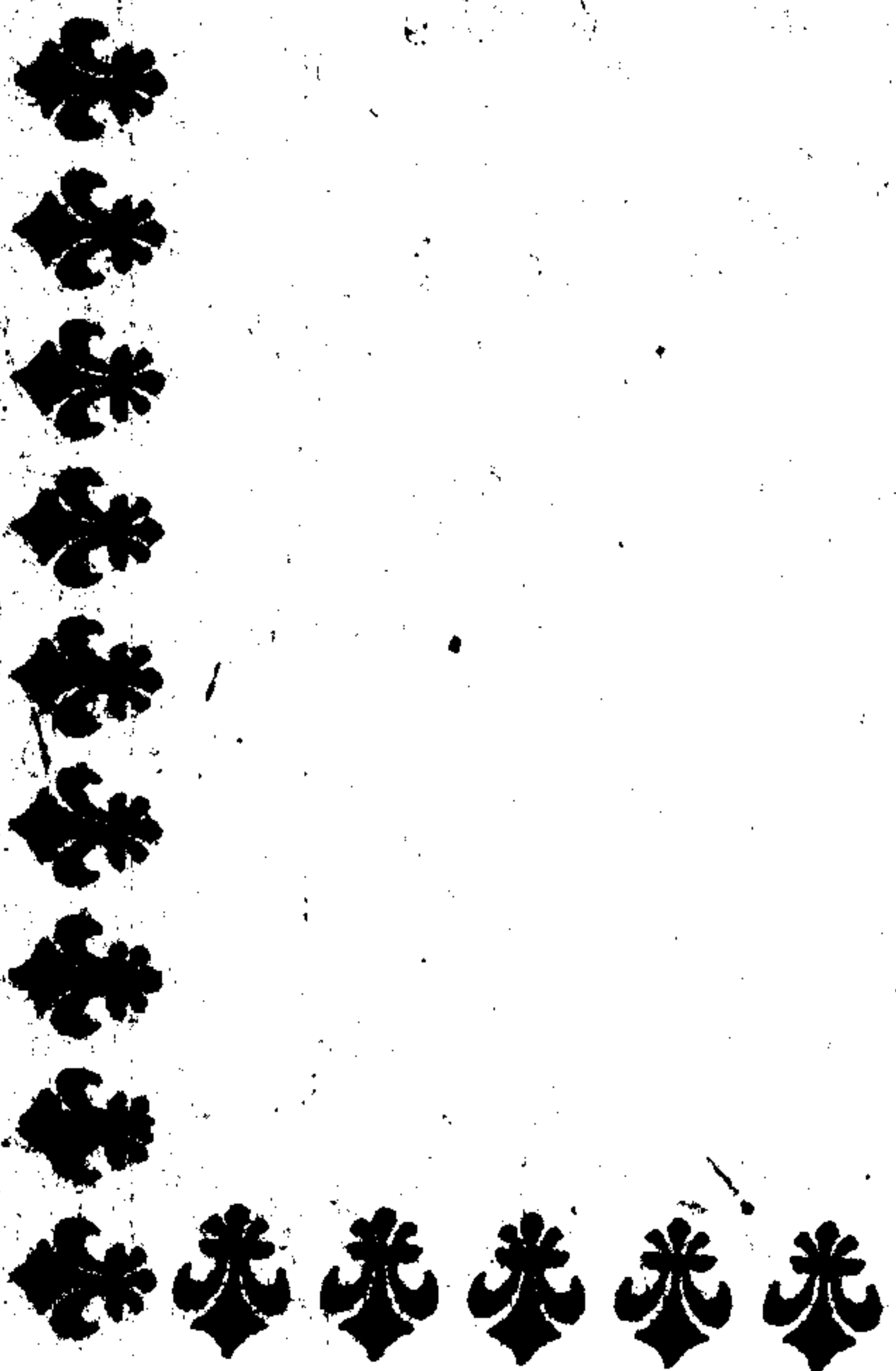
(فنا) ظالمه ستمکاره نه يم

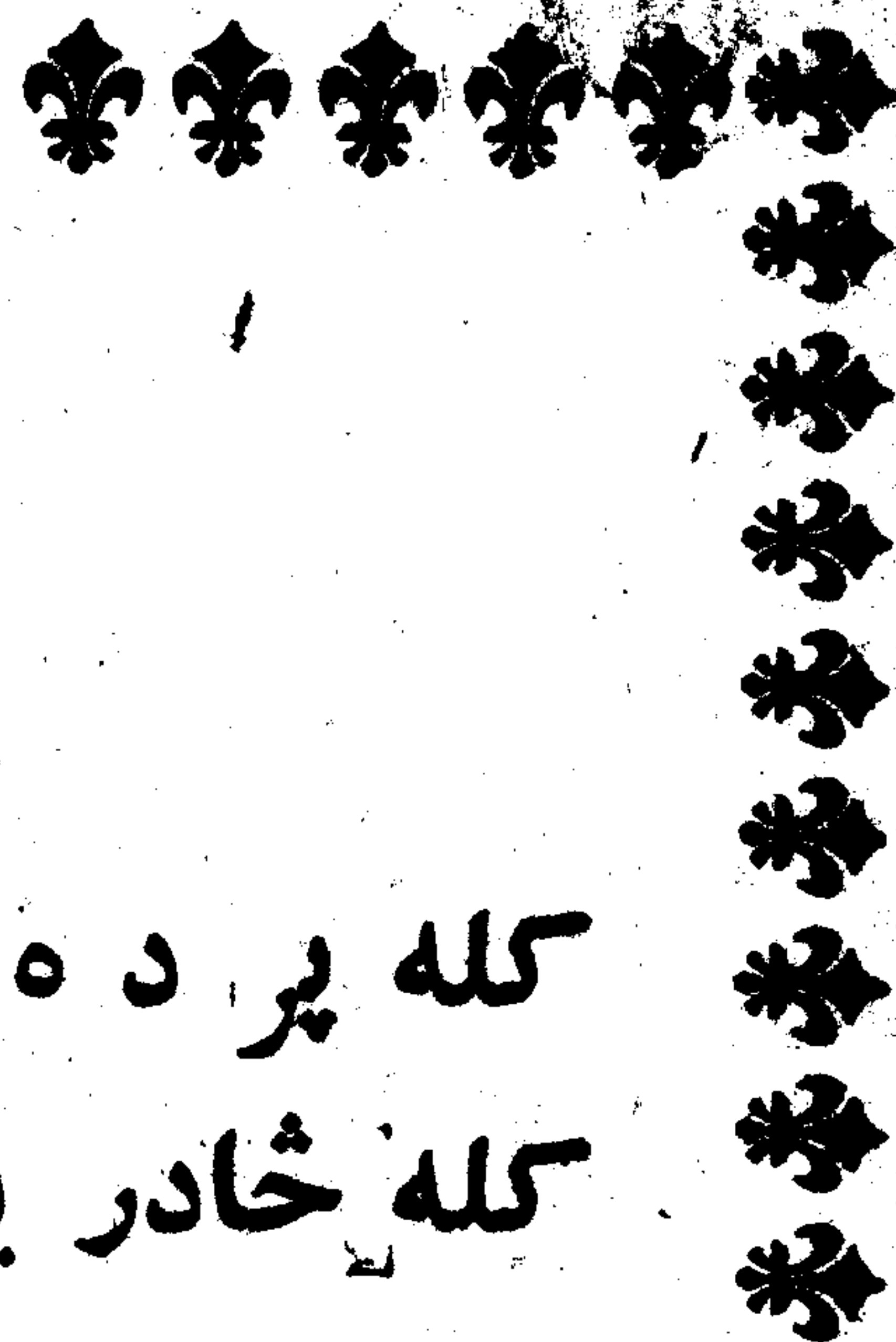

نیا لگی

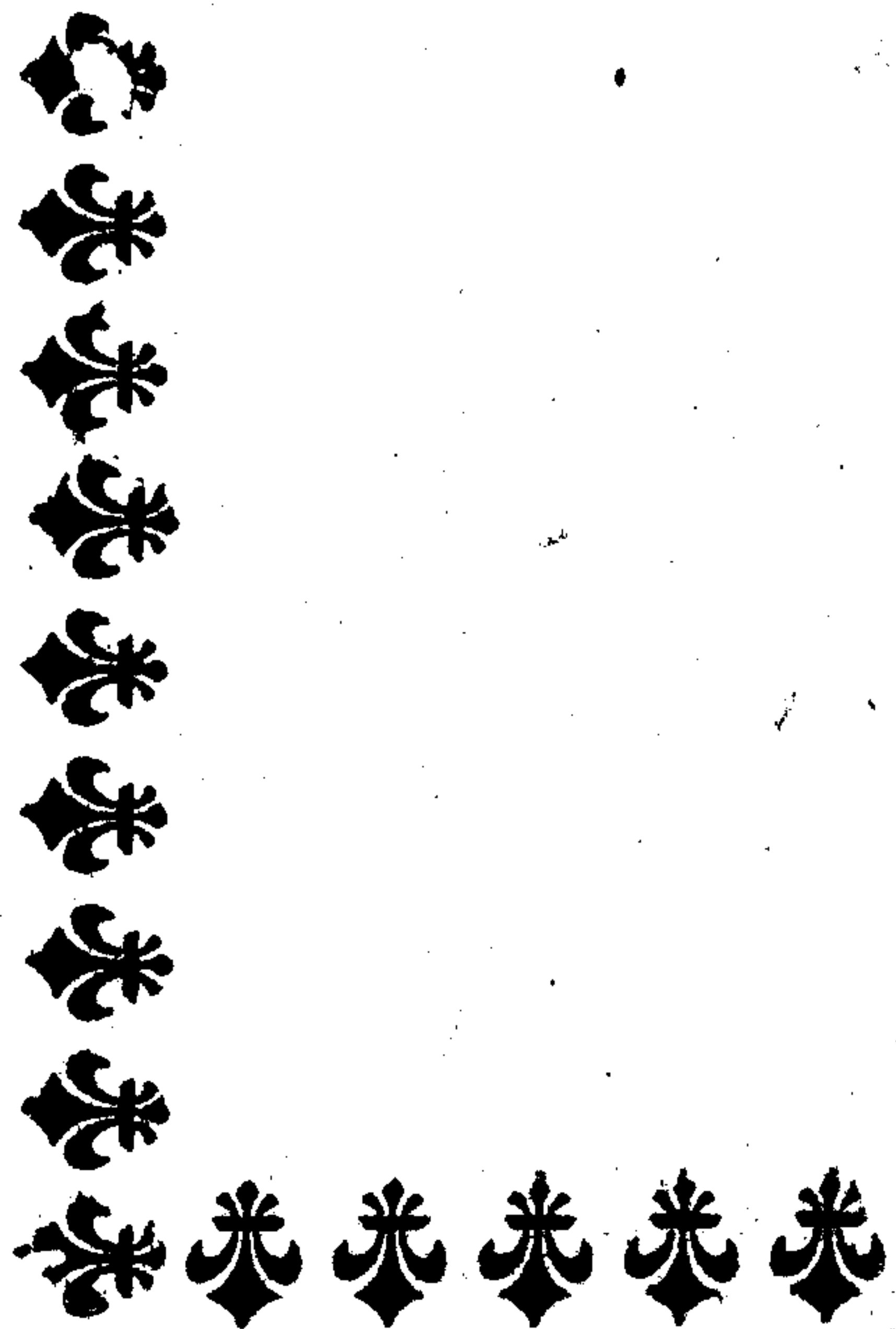
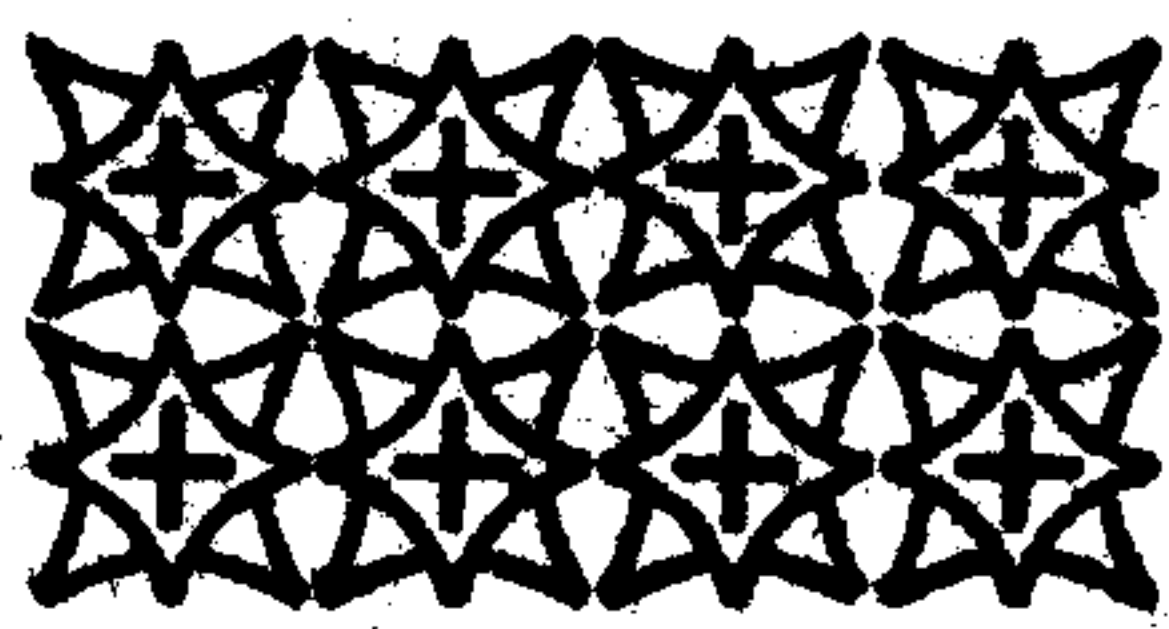
د صبا بنه غټه و نه نن نیا لگی یس
 زه که نن یمه ما شوم صبا حلمی یس
 زه بهستا دلاس امسا شمه یو وخت کسبی
 ما ته مه گوره په کهمه که کمکی یس
 تر بیبی نه می یورپ هم غافل نشی
 که نه سترگو کسبی د گل پخای اغزی یس
 که له ما نه ثمر غواړی و می روزه
 پر ورش که می و نشی وچ لرگی یس
 بی آبی نه می بنه سا ته چه و چهزم
 که می آب (فنا) په خای ونو سری یس

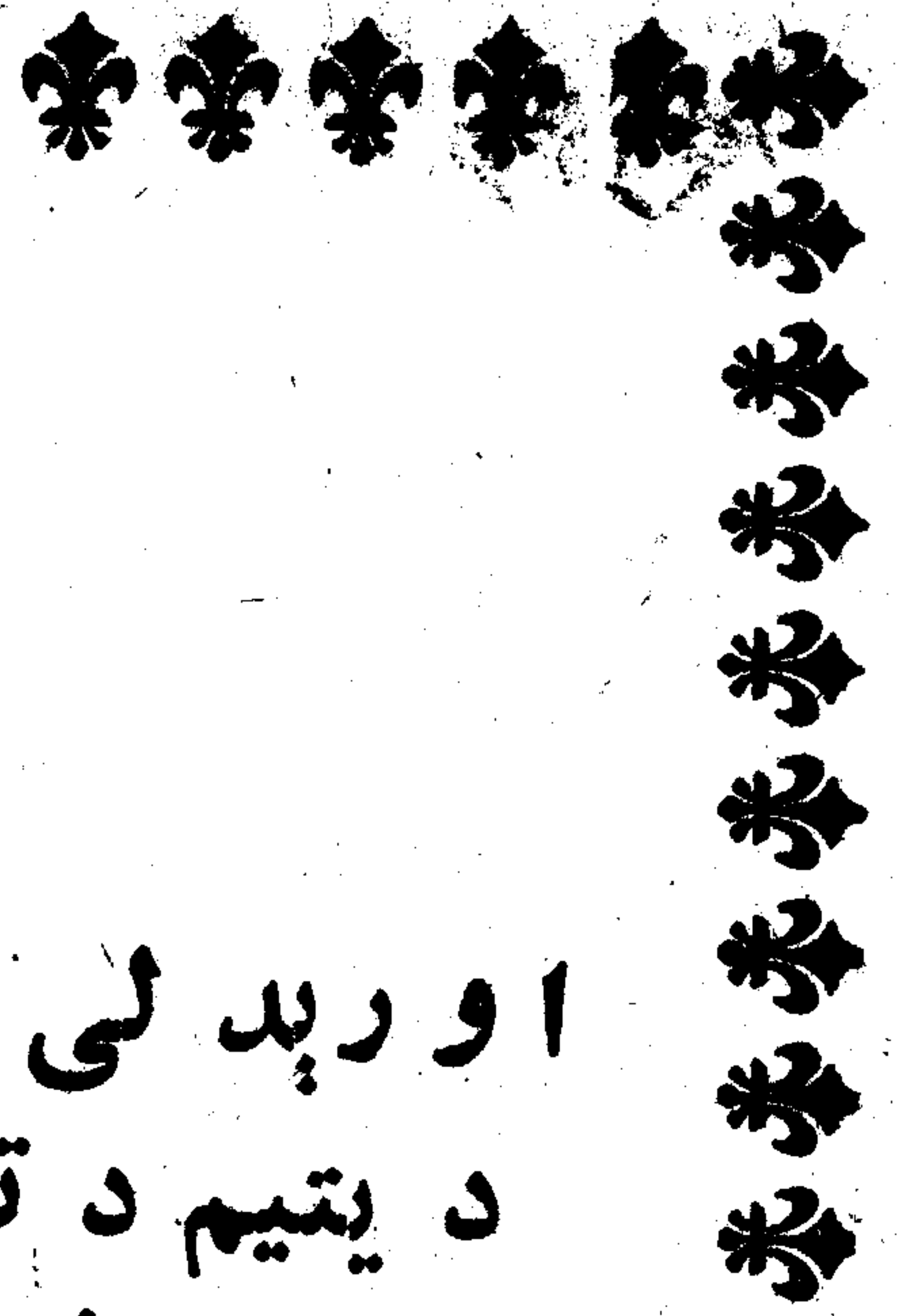

دور پڅ ژړا

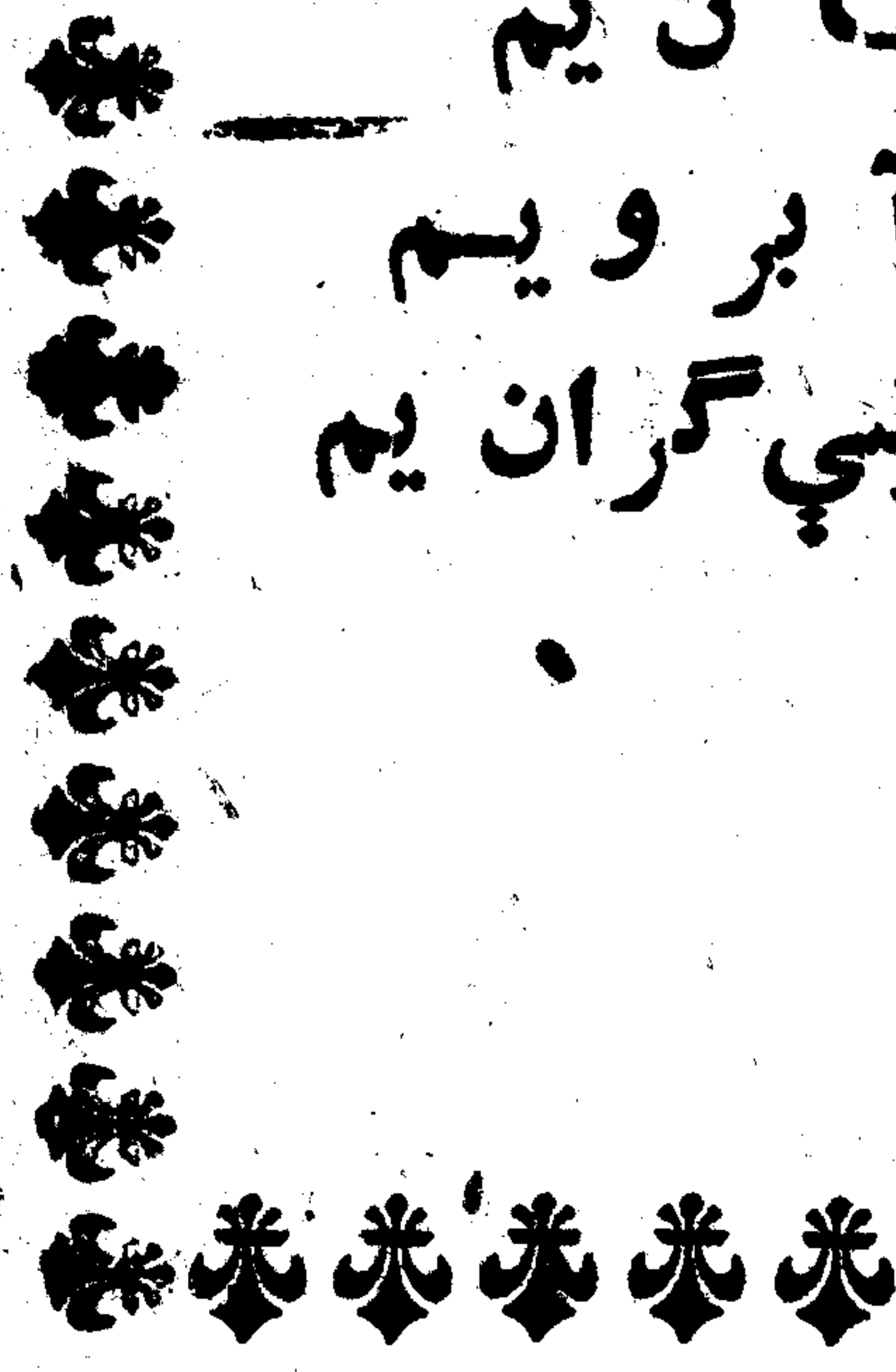
کله پر ده شم دقمر په منځ کښې
 کله خادر یمه د لمر په منځ کښې
 یا مشتری ته جوړ نقاب شمه زه
 یا د زهرې د منځ حجاب شمه زه
 تالندې ورشه دا طلسم که مات
 تور تم نه و باسه او به د حیات
 برېښنا ، د غرونو بنا پیر کته وایه
 د تورو شپو سپینې سپوږمۍ ته وایه
 د ابه تر خویې په تور تم کښې ډوبه
 د موجوداتو په عدم کښې ډوبه
 نوی بهار نوی نهضت نوی ژوند
 نوی جهان نوی ارمان نوی خوند
 پلوه که لېرې چه رڼا شی جهان
 محوه داستا په تما شا شی جهان
 د اباران نه دی چه پر تار اخی
 (فنا) ته ستا په حال ژړا راخی

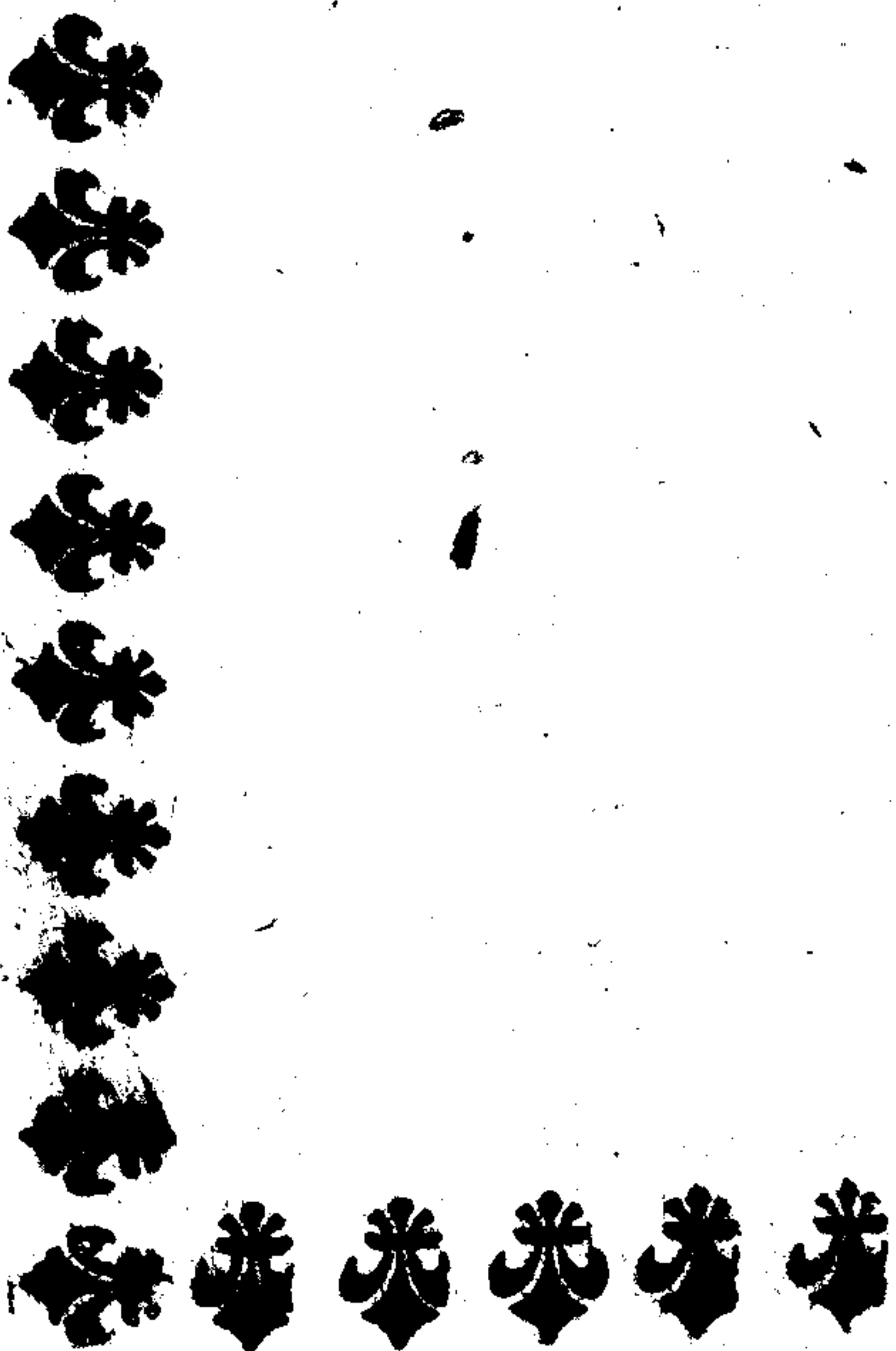
خا خکی

اورپد لی د غمو نوله آسمان یم
 د یتیم د تو دو او بنکو تر جمان یم
 نورو خا خکو سره کله چه یو خای شم
 رانه جوړشی لوی دریاب سېلاب طوفان یم
 زه په خو له دمچمچی کښی خو زه گبین یم
 خود مرگ ټکی په خو لود بنا ماران یم
 شی سمسور هر هغه خای ته چه رسېزم
 جل و هلو ته دژوند دوا درمان یم
 د صدق غېز ته چه ورسېزم در شم
 که د تیزی زړه ته ورشم لعل مرجان یم
 خو زه شربت یم دخو زو په پیمانہ کښی
 خو د زهر و سره جوړ د مرگ اعلان یم
 زو په خمار یم د شرا بو په پیا له کښی
 په رنگین منځ دخولو د ناز باران یم
 د نا کسولیه رخساره حجب د لی
 زه د شرم او د حیا او بو پشان یم
 آبر و مندو سره ټکی د آبر و یم
 له ا لمانه د (فنا) نظر کښی گران یم

د بولگه تال

د طاؤس پشان رنگين دبوډۍ تال يم
 دجمال آسمان کښې زه ښکلی هلال يم
 لوړ درشل زه د ښايست دنو بهار يم
 دبهار د ښکلې ناوې ښکلی هاريم
 زه رنگينه ښه تا بلو دطبيعت يم
 يو شهکار اعلى تصوير دحقيقت يم
 يا د مخکې ښکلې پېغلې ته پيزوان شم
 يا دگلو غاړکې زه د آسمان شم
 دلمر وړانگې زما غشې زه کمان يم
 دژړا تفسير د اوبښکو ترجمان يم
 دمرکز ټکې دانه محيط مې دام دى
 ښکار مې زړه دمهر ويانو خاص وعام دى
 اتحاد او همرنگى دلمر رڼا کرم
 تجزيه دباران خاڅکى اورسوا کرم
 دژړا باران چه توى دمخ په لمر شى
 بوډۍ تال ديار په وروځو کښې تر سر شى
 ښاپېرۍ زېږې اوښنې ياسرې اوسپنې
 ما کښې تال خورې فرشتې او ناز نينې
 نارنجى ، تور او آبي زير شين اوسپين يم
 ذقنا گللابى شعر غونډې رنگين يم

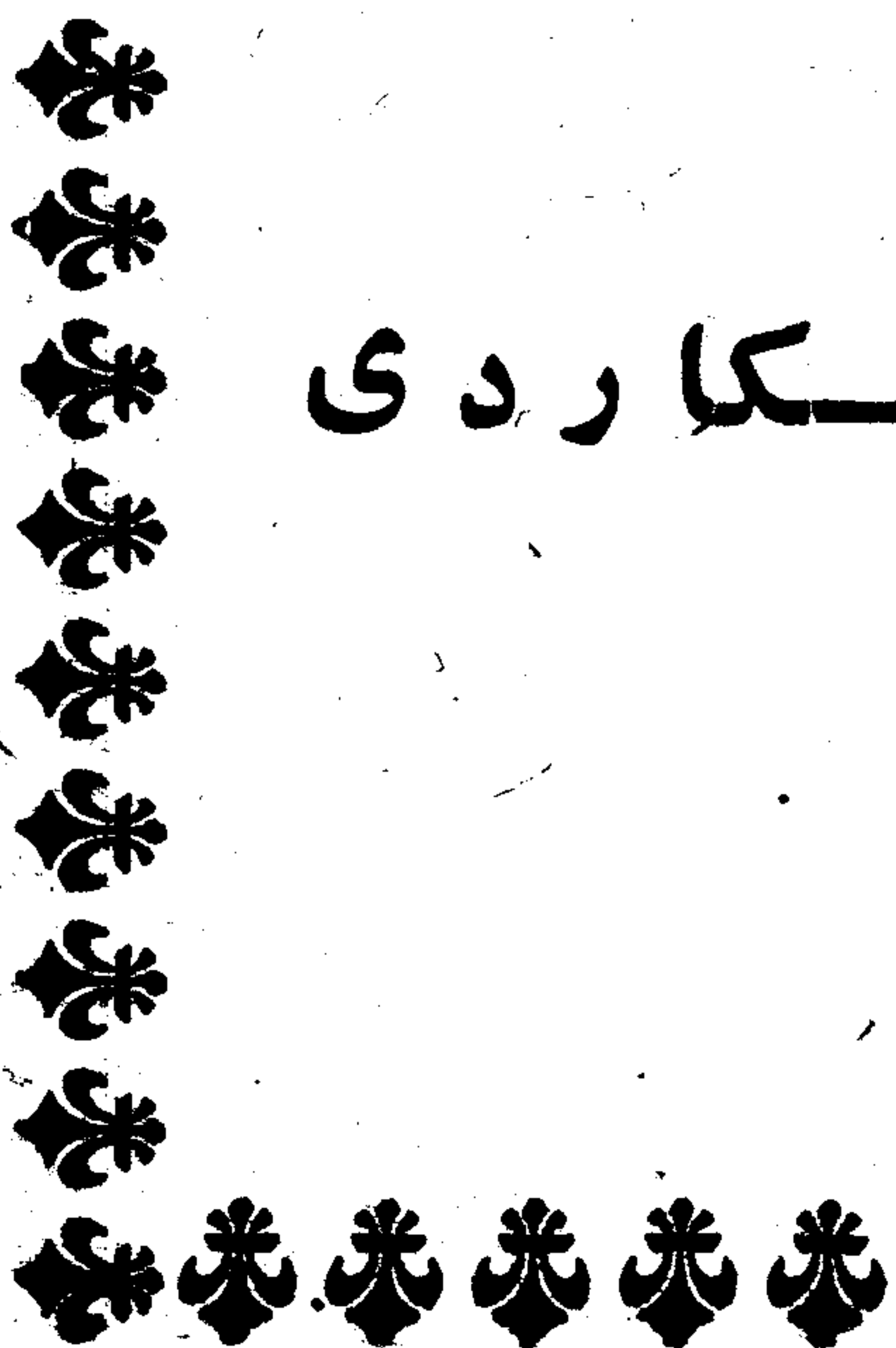

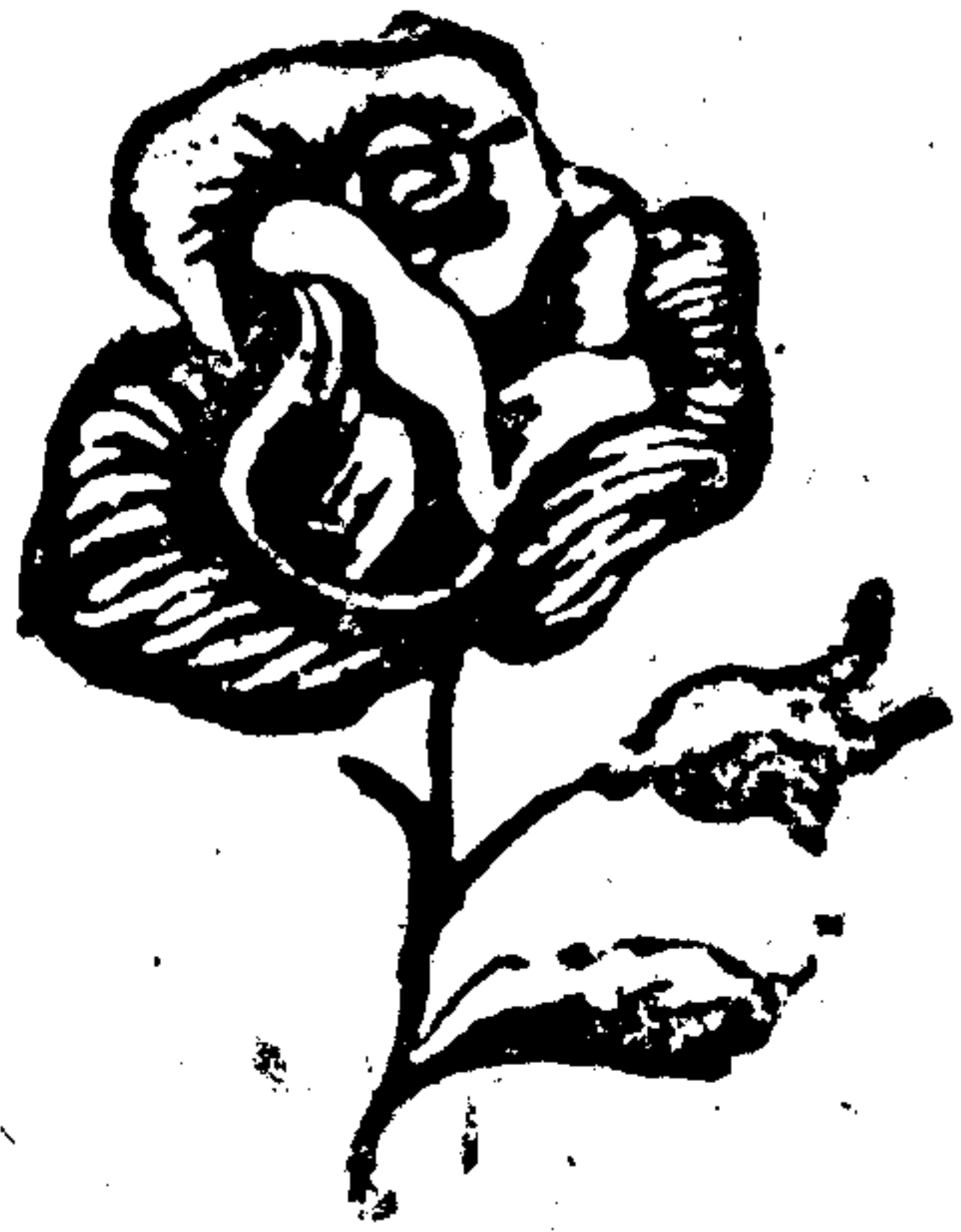
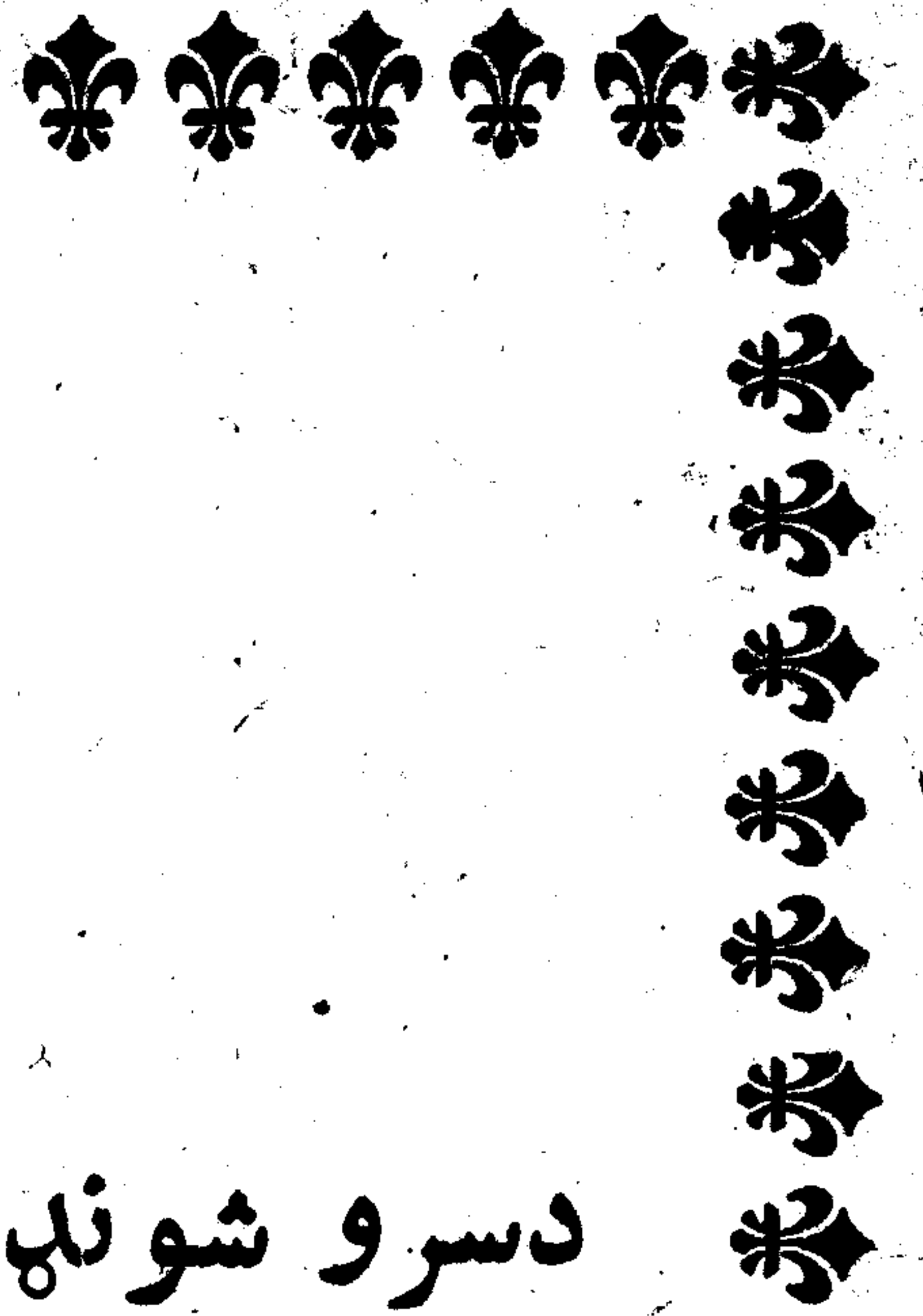

د شپونګی شپیلی

زه یم شپون او په دې ژوند مې افتخار دی
 چه خدای نبیانو کړی زما کار دی
 زه لرم بنایسته پسونه وری او مېزې
 شنه واښه اغزی او بوټی مې گلزار دی
 زه د جگو غرونو سر کښې ر مې پیا یم
 له پستی او ټیت ژوندون نه زما عار دی
 د تمام جهان شاهي به پرې ورنکرم
 زما کور او زما گور همدا کوهسار دی
 زه څښتن د لوړ همت یم پروانه کا
 چه د تن جامې شکېدلی نس مې خوار دی
 پسونه وری او میزې ساتم له لېوانو
 تنفر مې له ظالم اوله خونخوار دی
 د حیوان خدمت کوم چه لوړ انسان یم
 گوره رحم عا طفه زما شهکا ر دی
 غزومه د (فنا) خوږې نغمې زه
 چه شپیلی مې خورا ډېر شیرین گفتار دی

د شفق سر لـخبرې

د سرو شونډ و خو لگي غواړې په غاړې کښې
سره لا سونه دې تا و شوی له گردن بیا

له هېچا سره وفا د دنیا نشته
د گردون له لاسه مه شه گله من بیا

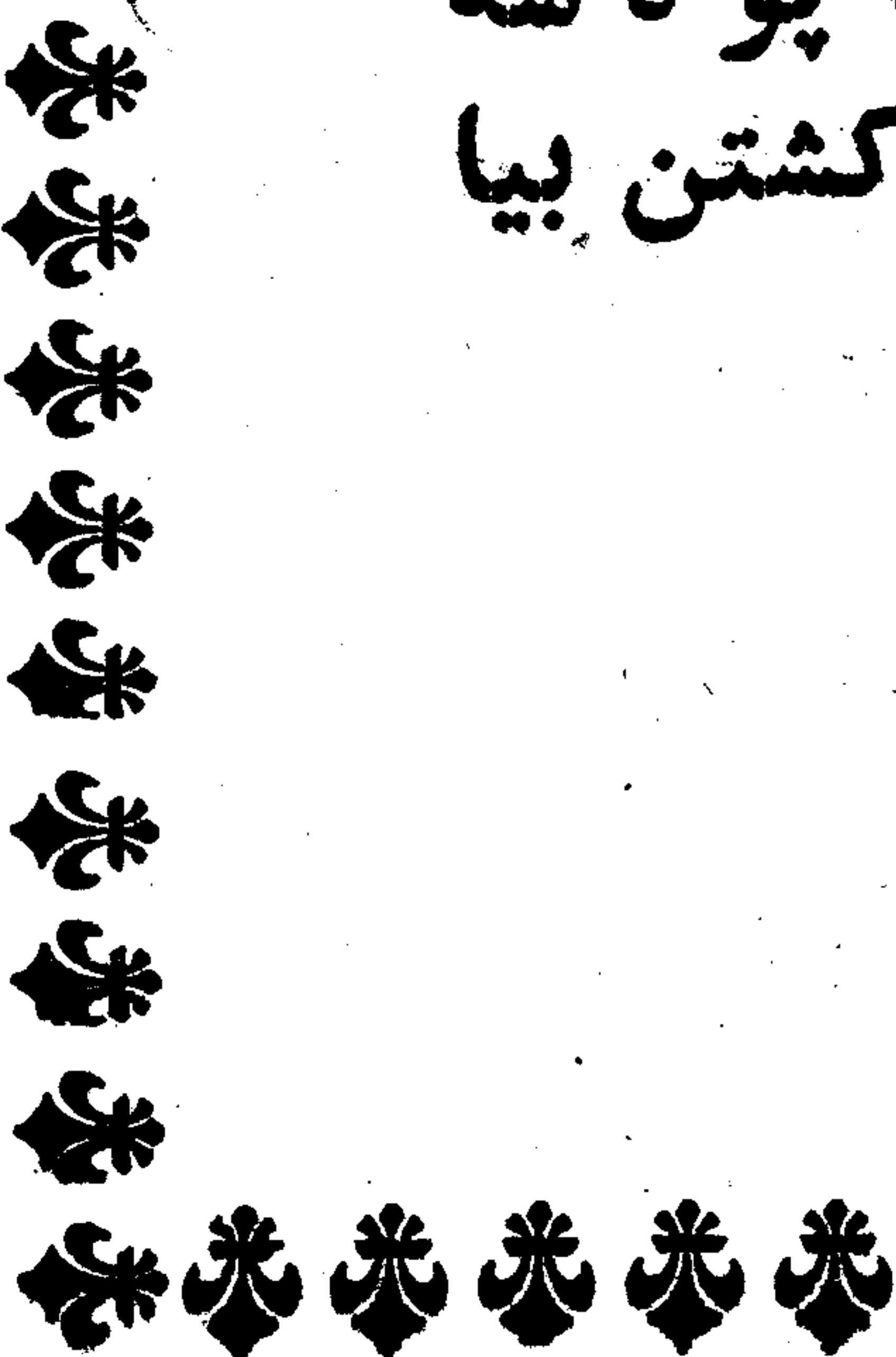
د صبا په هنداره کښې دې بنودلې
د هېواد د شهیدانو سور کفن بیا

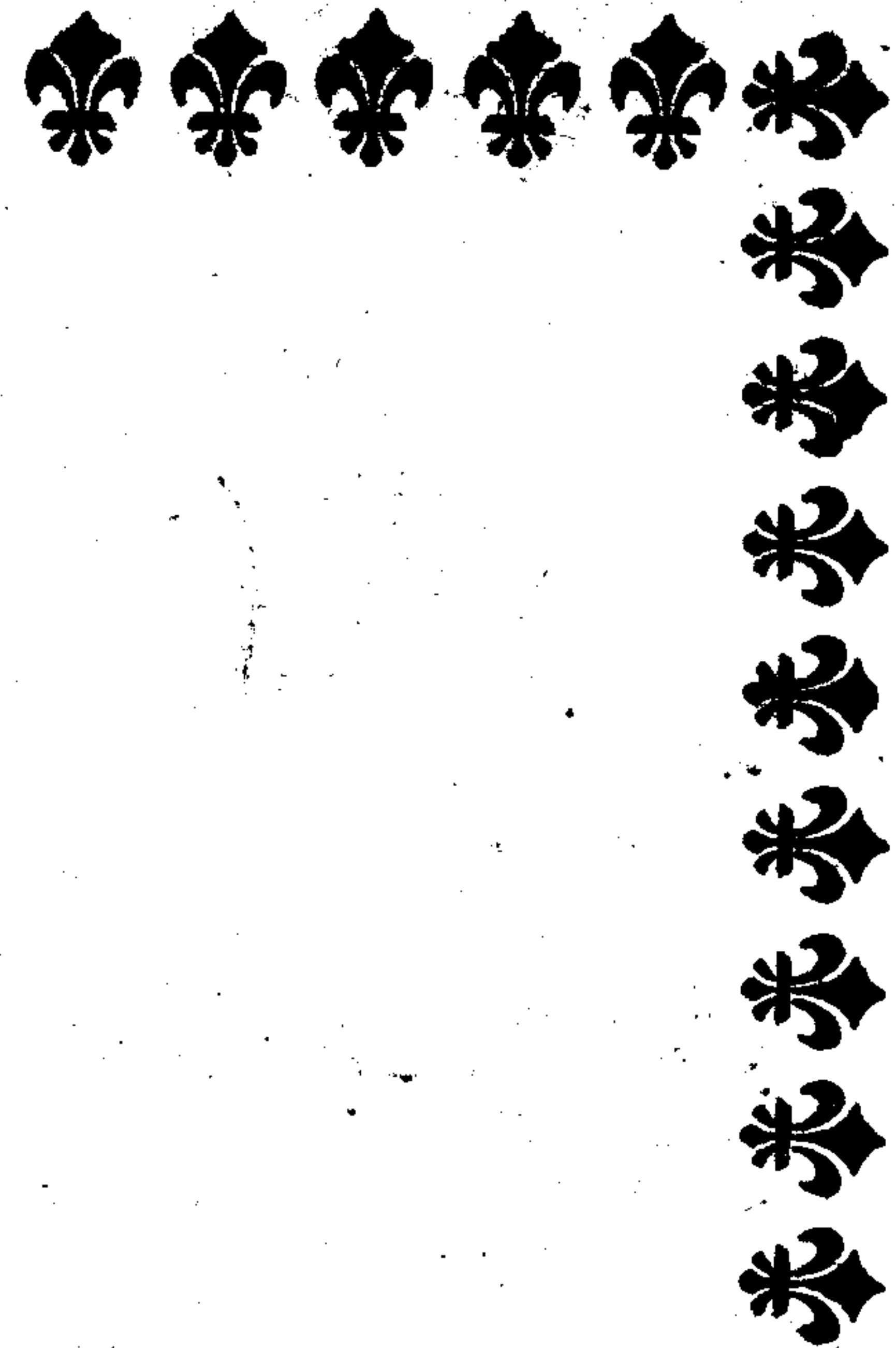
د سحر ستوری به ستا د داغ شاهد وی
بې گناه خون دې لیدلې یې غمجن بیا

دا د کوم داړې شبخون دی په تا شوی
که دې لار د شپې نیولی کوم رهزن بیا

تا نا موس د زمانې ا بتر لیدلې
ده په سرو وینو رنگینه ستا لمن بیا

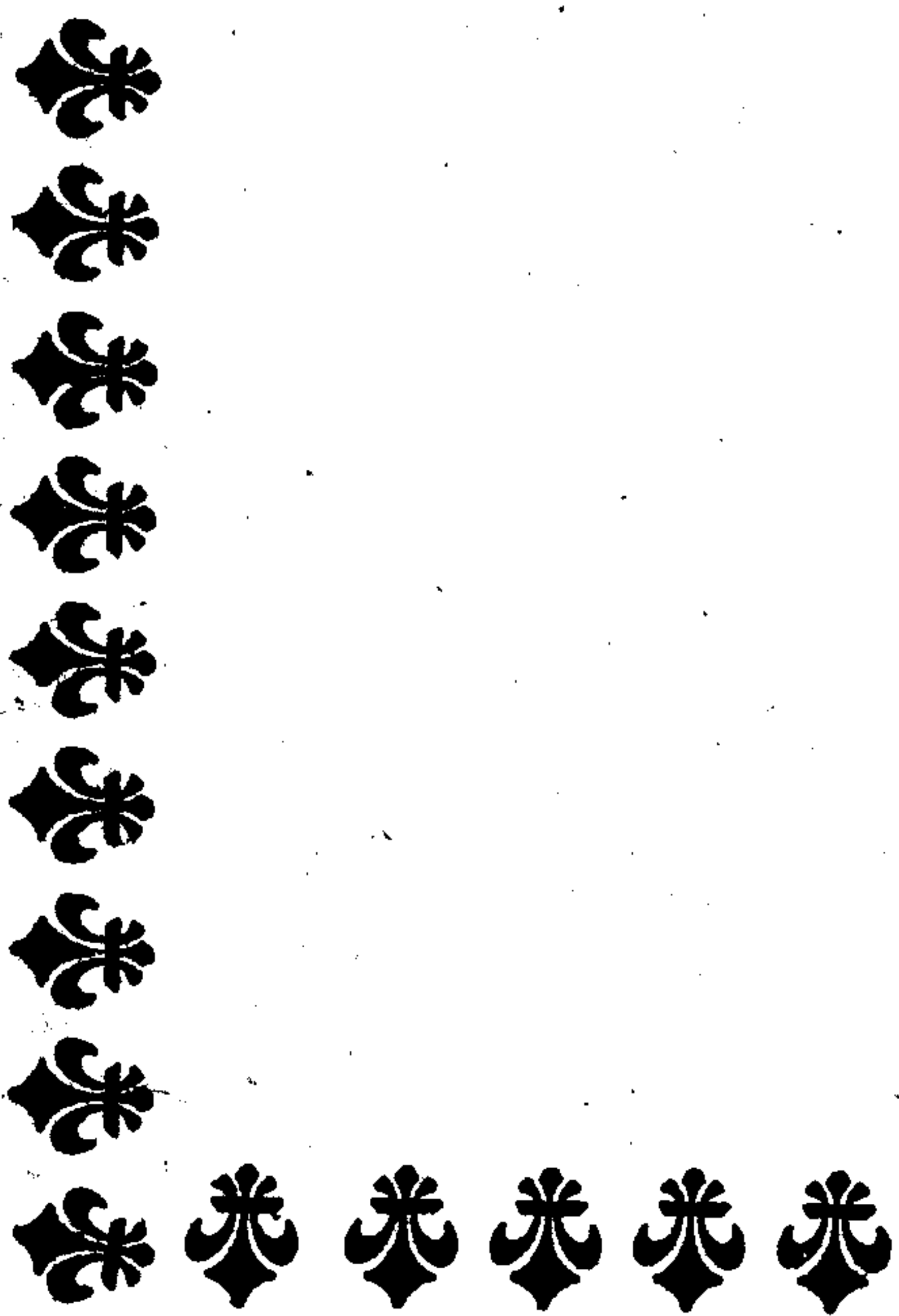
د فلک چه زرگی شین دی (فنا) پوه شه
راضی شوی دی د کوم خوار په کشتن بیا

مېزى خه و ايبى

مخلوقا تو کښې يو ډېر ضعيف حيوان يم
 په قوت کښې زه د ټولو قهرمان يم
 کائنات دى اوس خلمې سپين زيرى کپزى
 زه شاهد د پسرلى ژمى خزان يم
 رسېدلى ماته ډېر قوى همت دى
 پروانه کا چه ظا هر کښې خوار نا توان يم
 آذوقه مې ټولومه لور په لورې
 ټينگ ثبات عزم لرم ډا ډه په خان يم
 خوښ مې ندى بې موقع راحت عيشونه
 حکه تل مدام د کار پسى روان يم
 لوى نظام او حکومت لرمه خائنه
 زه يو غړى د لوى کور او خاندان يم
 متحد چه وى ملت نه خرا پېزى
 زه د دغې مفکورې بڼه امتحان يم

دهپوان پسرلی

پسرلی راغی او شین بن او بوستان شو
گل گلزار توله دنیا تمام جهان شو

نوی کال نوی ژوندون نوی بهار دی
وخت دهاند زحمت او کار دهر دهقان شو

خبر راغی د وزه پی به لاس چمن ته
چه د عیش اود خویشی کاروان روان شو

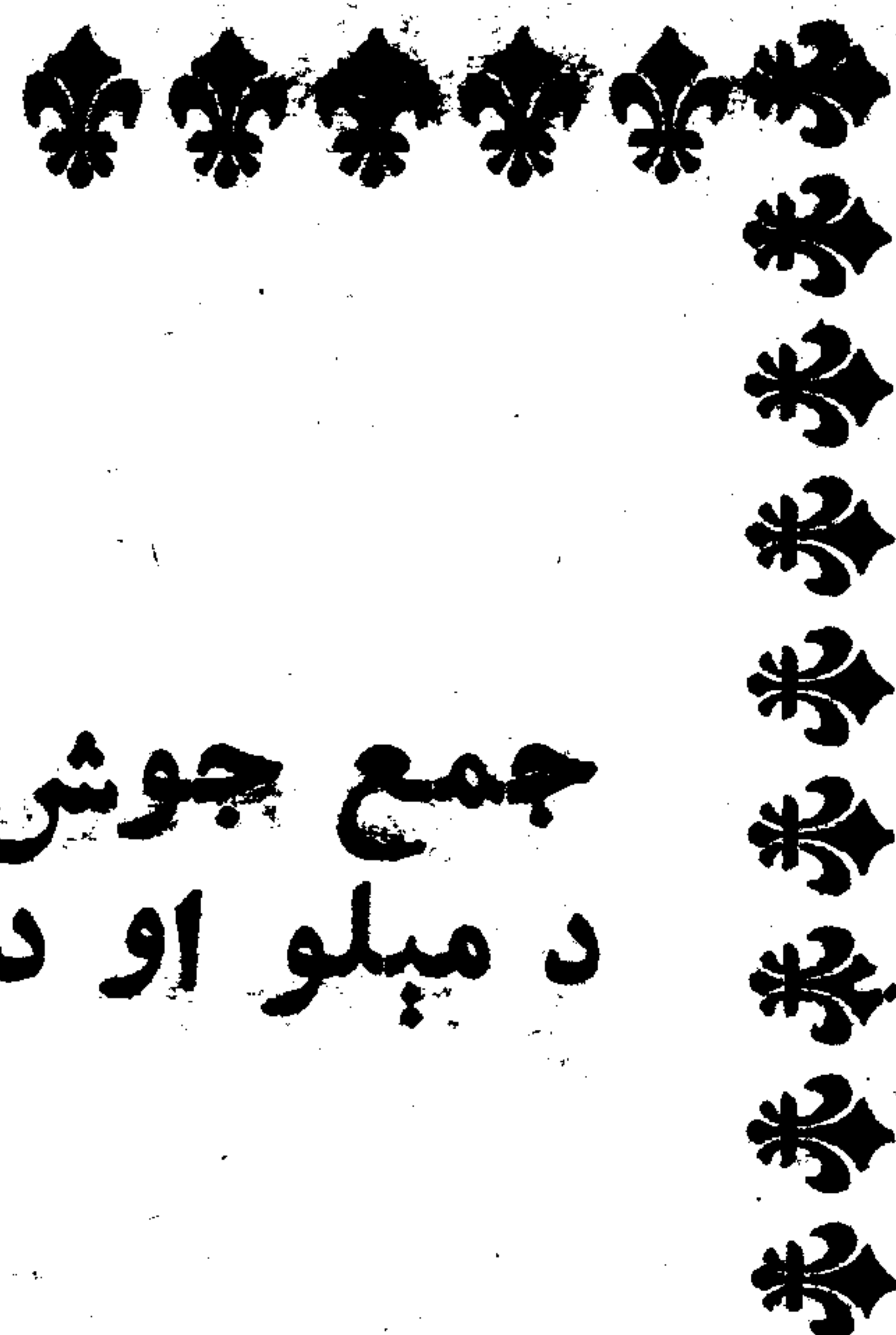
پسرلی شو په بنا رونو کسبی د زرو نو
حکومت د عشق او مین پی اعلان شو

د چمن شا حلمی باغ کسبی دربارو کرو
د بهار په سلطنت کسبی بیا سلطان شو

د جمال قدرت هنداره د بهار کسبی
ندراه د طبیعت بنسکاره عیان شو

پسرلی ته د شاعر په نظر گورم
زما عقل دی بنسایست لره حیران شو

تخیل او فکر و الوتل دیدن له
په نندارو تازه روح دهر انسان شو

جمع جوش دی د یارانو هره خواکښي
د مېلو او د عیشونو بیاد و ران شو

بیا کاروان درنگ او بوی گلشن ته راغی
هره خواکښي د گلانو موج طوفان شو

قافلي د خو شبویي شولي رواني
بیا له عطر و لحنی دك چمن بوستان شو

سم او غر بیا په خود رو گلان بنایسته شول
بني بنایسته په ډول سینگار لکه خوبان شو

چه له خاورو نه راخپزی رنگ په رنگ گل
د حیات اویو په خپر ورته باران شو

د غره غېز کښي ارغوان دی پر بوتلی
د بخت او غردز مرد سره يك سان شو

لکه لعل د غره لمن کښي لاله بر پښي
لاجورد غوندي بنایسته او شین آسمان شو

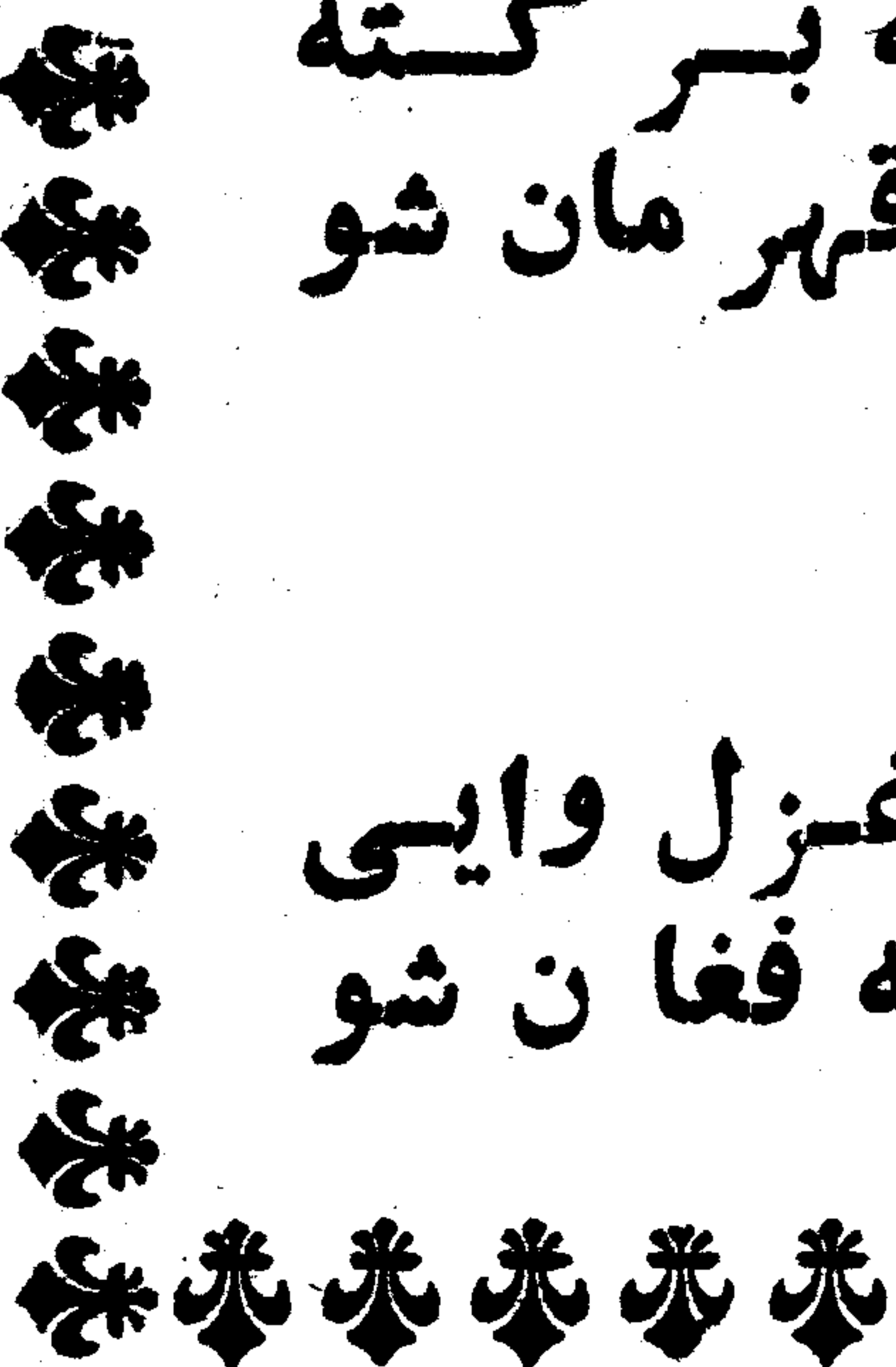
چه هي و صل د جانان میسر ندی
بیا زما زړگی زخمی غاټول پشان شو

دا د یار په مخ خولي دی که شبنم دی
که پیاله کښي دلالة آب حیوان شو

تور بور او د محبت له بر کته
په گلشن کښي د مرغانو قهر مان شو

په شنه سروه کښي توتی جاله کره جوړه
په توصیف د پسرلی کښي ثنا خوان شو

بیا پاخته که ناست پر خا نکه غزل وایی
او بلبل په شور فریاد او په فغان شو

په اوږه دفواري کښې سازوشرنگ دی
ترانو کښې د آبخارگوييا ز بان شو

لورپه لوري دخوښۍ سازونه موج شول
په غزل نغمو و يلو سيند روان شو

د شمال په نري ساز کښې خنار ناڅی
او قمری ورته له شوقه غز لخوان شو

ټولې خانگي خوشحالي نه کړی چک چکې
هره خوا کښې دبنادی مجلس چالان شو

خاطري مي د ليلي مجنون په يا د شوې
له وحشی گلا نو ډک چه بيا بان شو

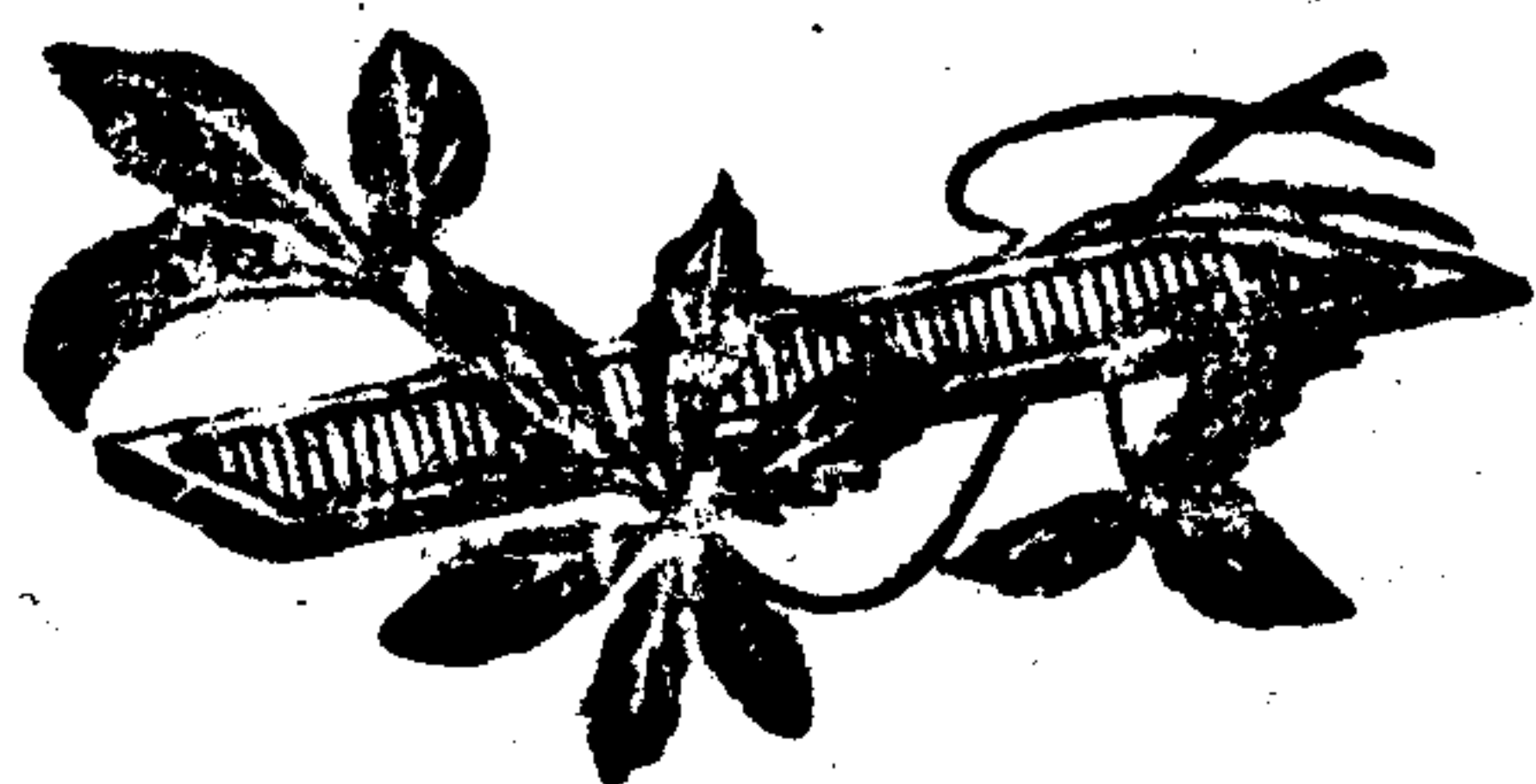
شکوفه د خانگي غوږ ته گوشواوه شوه
نسترن په سپين خادر کښې بيا پنهان شو

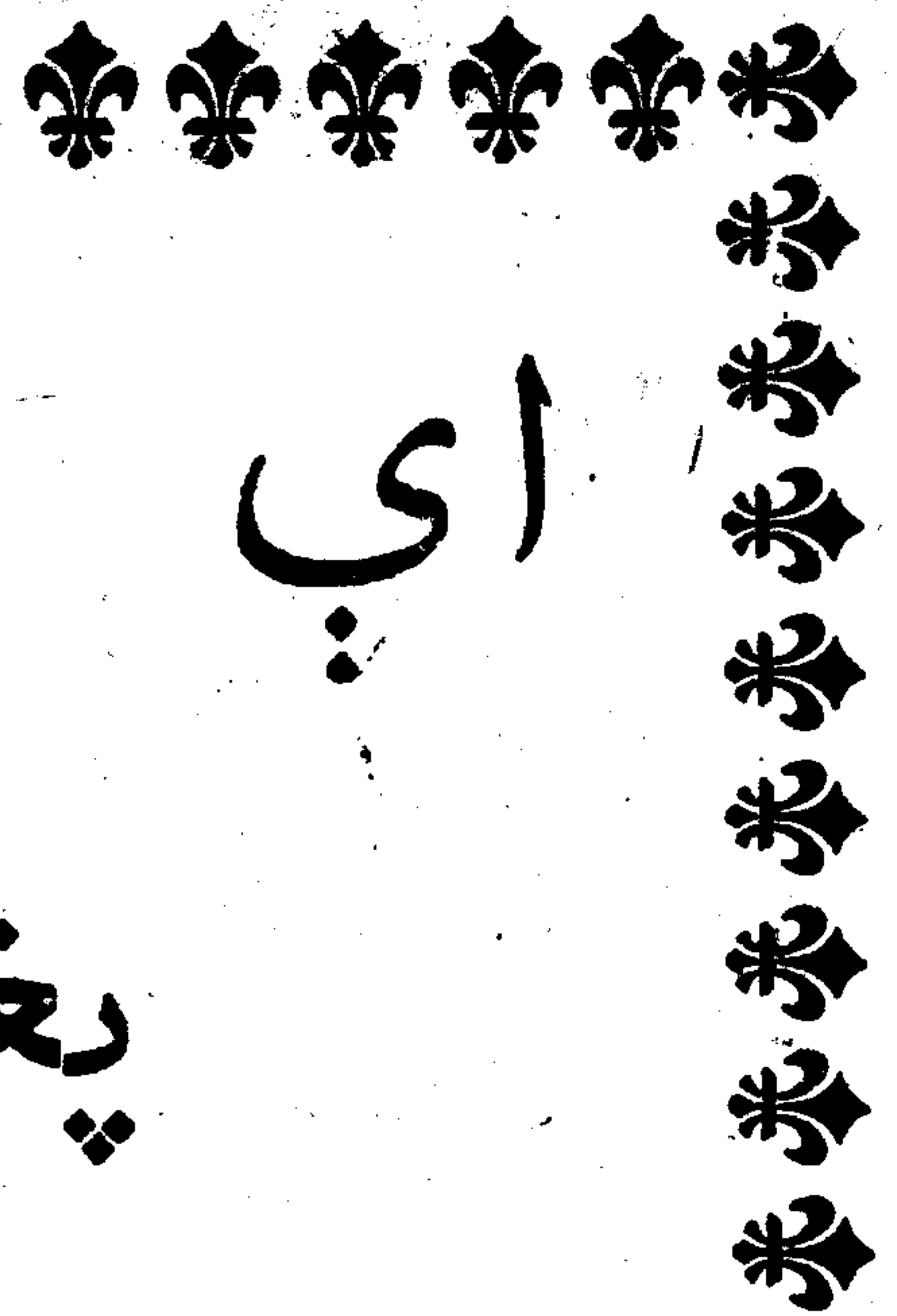
نسيم واخيسته خو لگی بياله غوټی نه
د سنبل پېکی ز ما غو ندې پرېشان شو

د بلبل سره غاړی شوه د گل خانگه
د مينو بيا پوره د زړه ارمان شو

ما په نظم د گلا نو امېل جوړ که
چه گلا نو ځيني ډک ز ما ديوان شو

د بهار او د غا ټول شبنم صفت کښې
د (فنا) شعر بي گمانه در مرجان شو

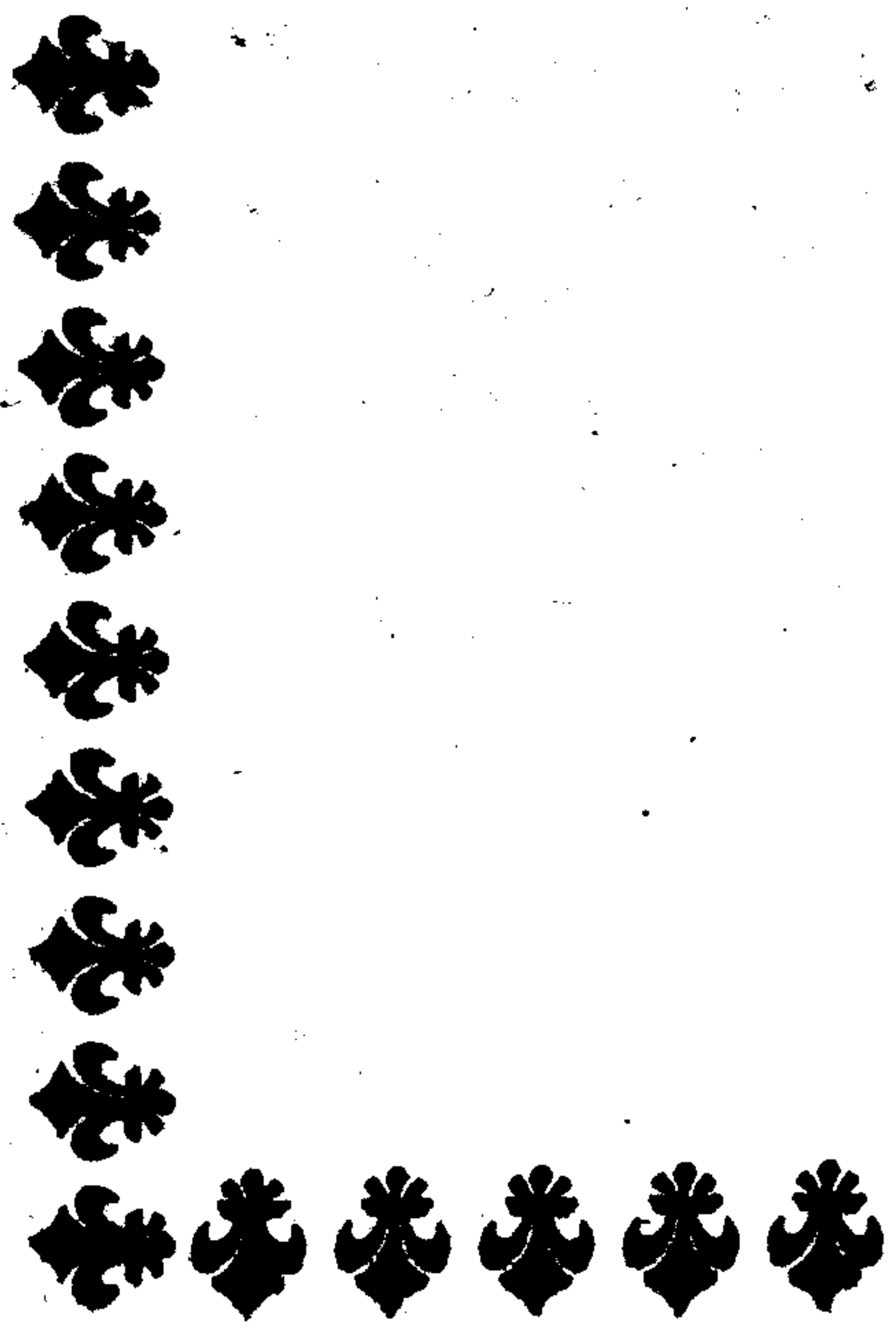

ای

پغمانه

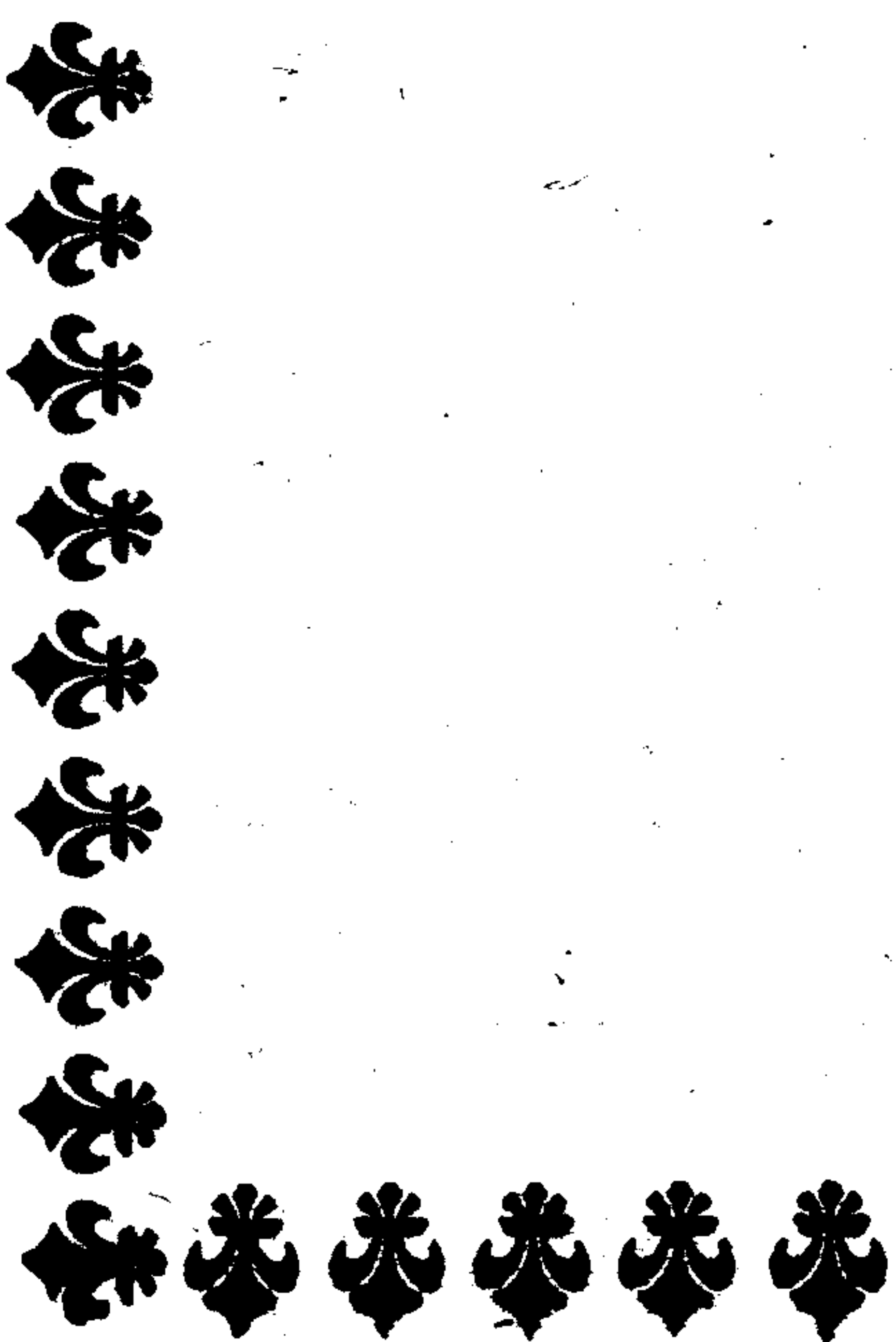

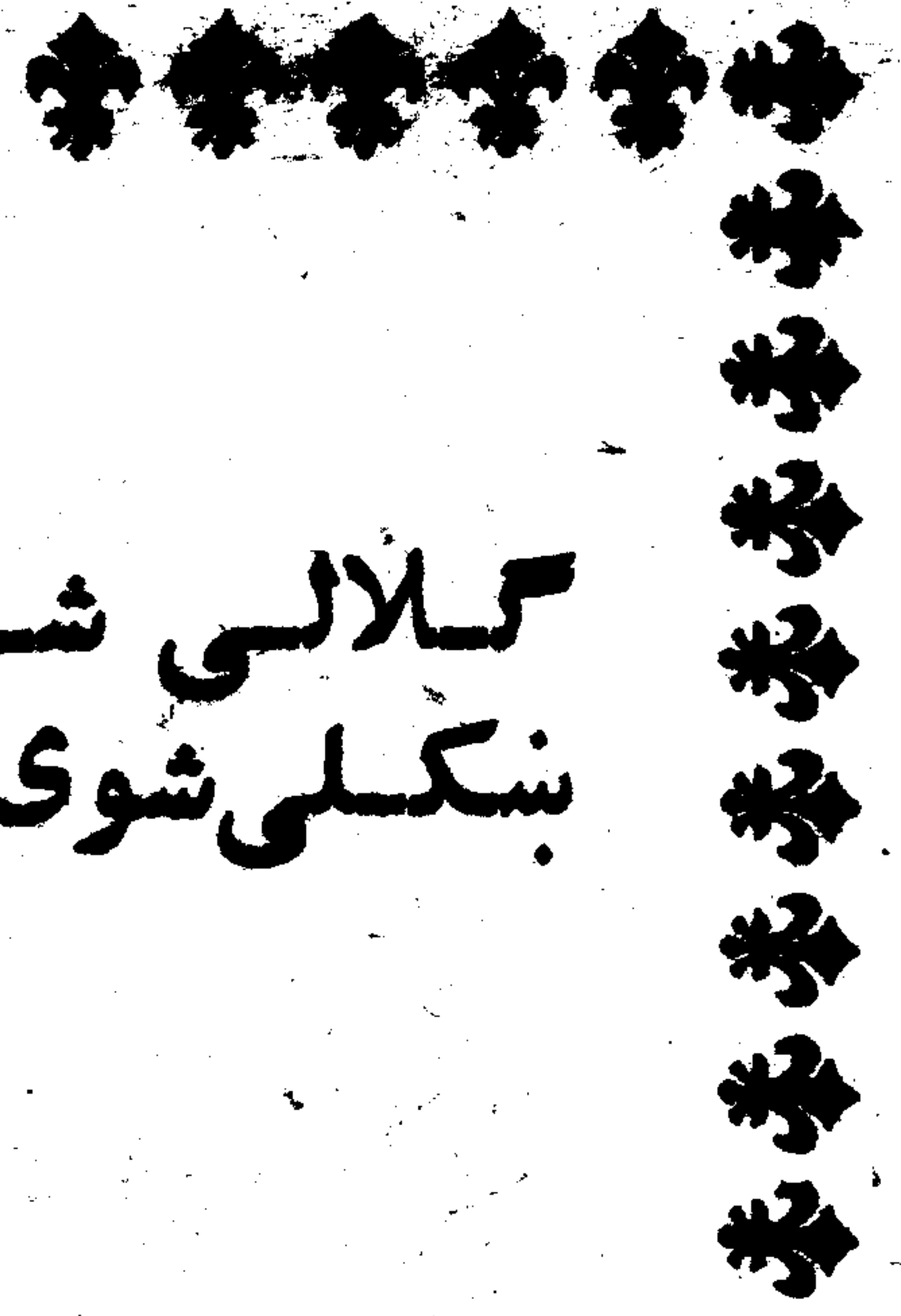
روح پرو ره ستا هوا او ستا فضا ده
ستا خوزه وزمه رنجونو ته دواده
وطنو الوته مدام اوسې سمسوره
دا زما د زره ارمان او تمنا ده
پسرلی دې د کابل ثانی جنت دی
د گلانو خزانه دې بی بهاده
په ظاؤس که دې تشبیه کرم بنکلی بوئی
د بلبلو په کبې شور او وایلا ده
په درو کبې دې د سپینو زرو لښتی
ستا خوزې او به ژوندون ته میسجاده
نکرې نازو تغافل چال و فریب هېڅ
د هر چاسره دې مینه په رښتیا ده
ای پغمانه له ما بنامه تر سحره
و هر چاته ستاد وصل شپه وپیا ده
چه یې سیوری کبې د عیش دولت حاصل شی
گڼو خانگو کبې دې جاله د هما ده
د خوبانو په زرگی کبې غور ځنگونه
په آسمان کبې دې د ستور وښه نخاده

لکه وک جام د شراب له نشو وک یې
 تا کسې خوند د خوار لسمې شپې رڼا ده
 لکه تاج یې د کابل پر سر لو بدلی
 په هر گوټ کسې دې د بنکلو ناز خندا ده
 ته د بنکلو زړو کسې کجای لری پغما نه
 توره خاوره دې د مینې کیمیا ده
 بنا پیری د هندو کش غبز کسې پر ته یې
 چه حلامی پبغله پر تا باندي شیدا ده
 بڼه مظهر ته د بنا یسته جمال بنکلا یې
 چه مینه ستا په حسن تما شا ده
 ته دفتر د معرفت د لوی قدرت یې
 هره تیزه دې شاعر ته یو دنیا ده
 ستا په غبز کسې ټول په عیش ونوش پراته دی
 خو له ما سره د خوار غریب سودا ده
 غبز دې خوار غریب بدهای د پاره خلاص دی
 ته دردمند یې فوارو کسې دې ژراده
 ای پغمانه ته هم راشه تما شی له
 چه په خونه د غریب کسې خه غوغا ده
 چه دری ته دې در رحم خیبر رایاد شی
 خدایزو بن بوستان پر ما ماتم سراده
 د بنا یست په نندار تون کسې می لیدلی
 بقا نه لری دنیا آخر (فنا) ده

بن

گلالی شود گلانو په گلزار بن
بنکلی شوی دخوبانو په انوار بن

د گلانو بوټو خانگو پاڼو ونو
لری بنې بنې منظرې په هر کنار بن

د شید وغوندې روانې او به سپینې
د الماس او درقظری لری آبخار بن

بیا دزپر اوسپین گلانوموج طوفان شو
هر طرف لری د سرو گلو قطار بن

ترانو او زمزمو خوږو نغمونه
بیا وک شوی دمرغانوپه چیغار بن

د خوشبو گلانو بوی چه ترسوزموشی
سلبوی له هر یوچا کینې اختیار بن

په غاری ورخی دخانگوسره خانگی
چه رسپزی پبغلتوب ته دا نار بن

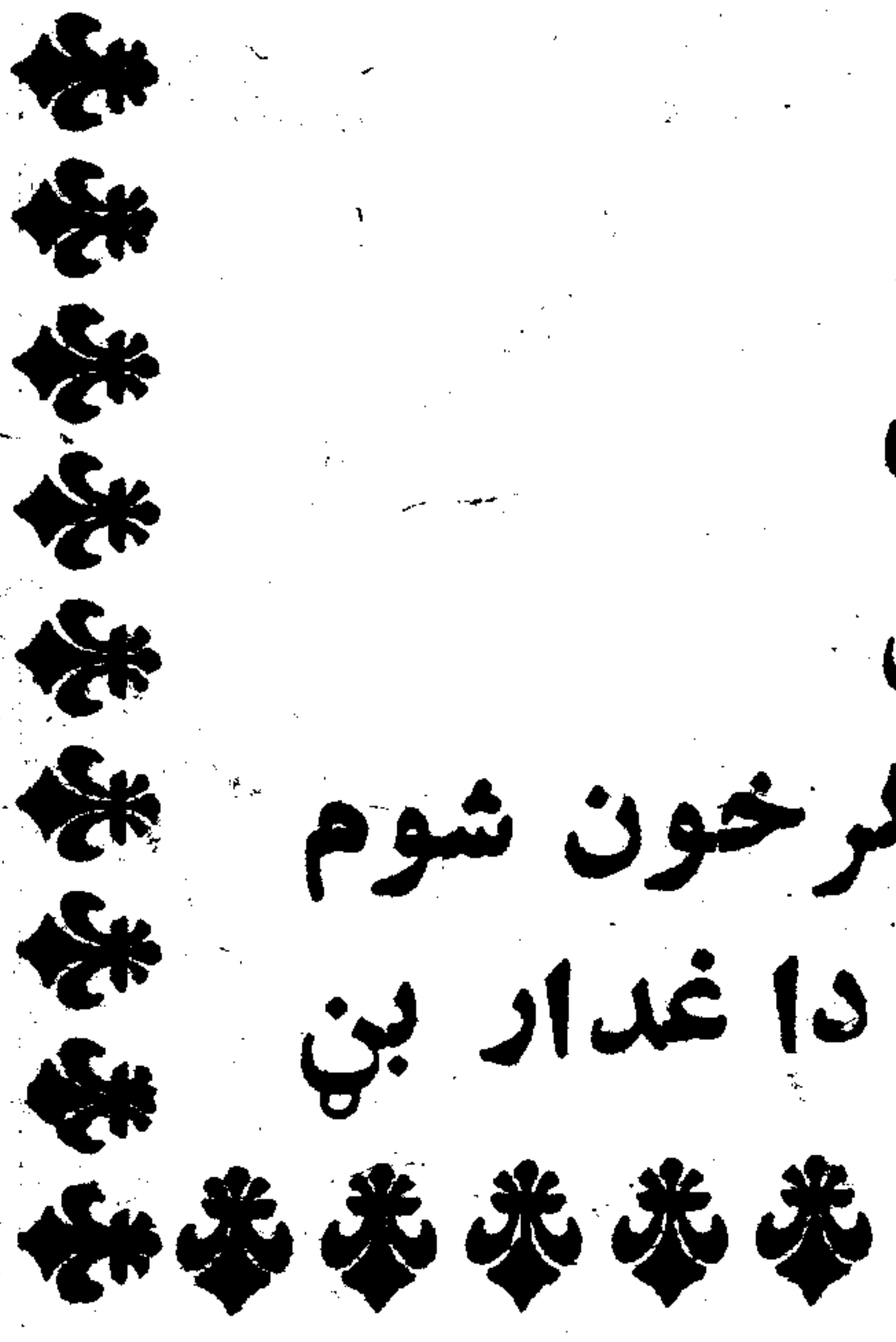
د گلانو امبلونه په لمن کینې
د خوبانو تما شوته انتظار بن

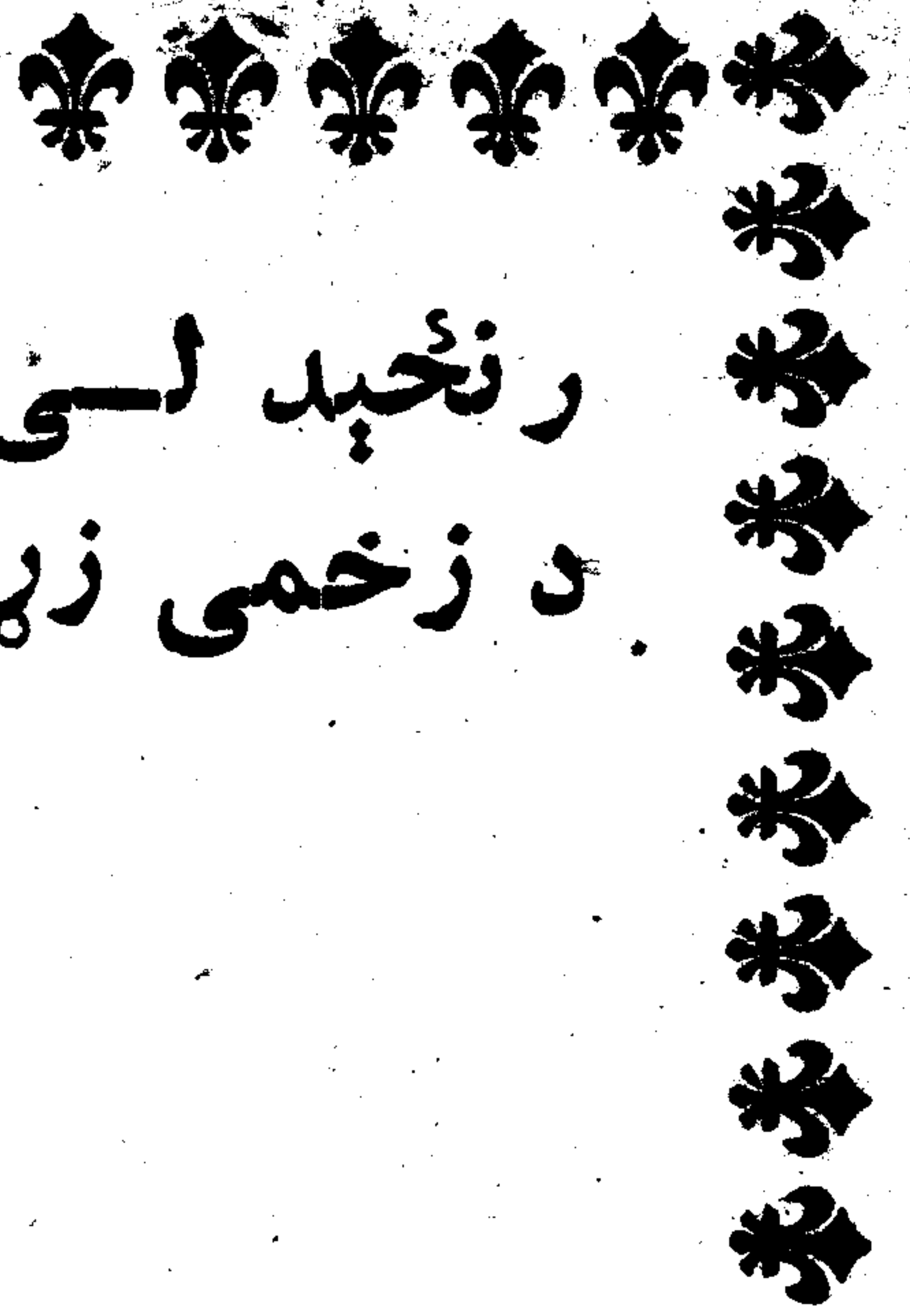
دلیدوشوق کینې به هر گوره حیران شی
د قدرت په لاس بنایسته شود بهار بن

په جمال د طبیعت کینې محوه شوی
په ارمان د تما شو کرمه د چار بن

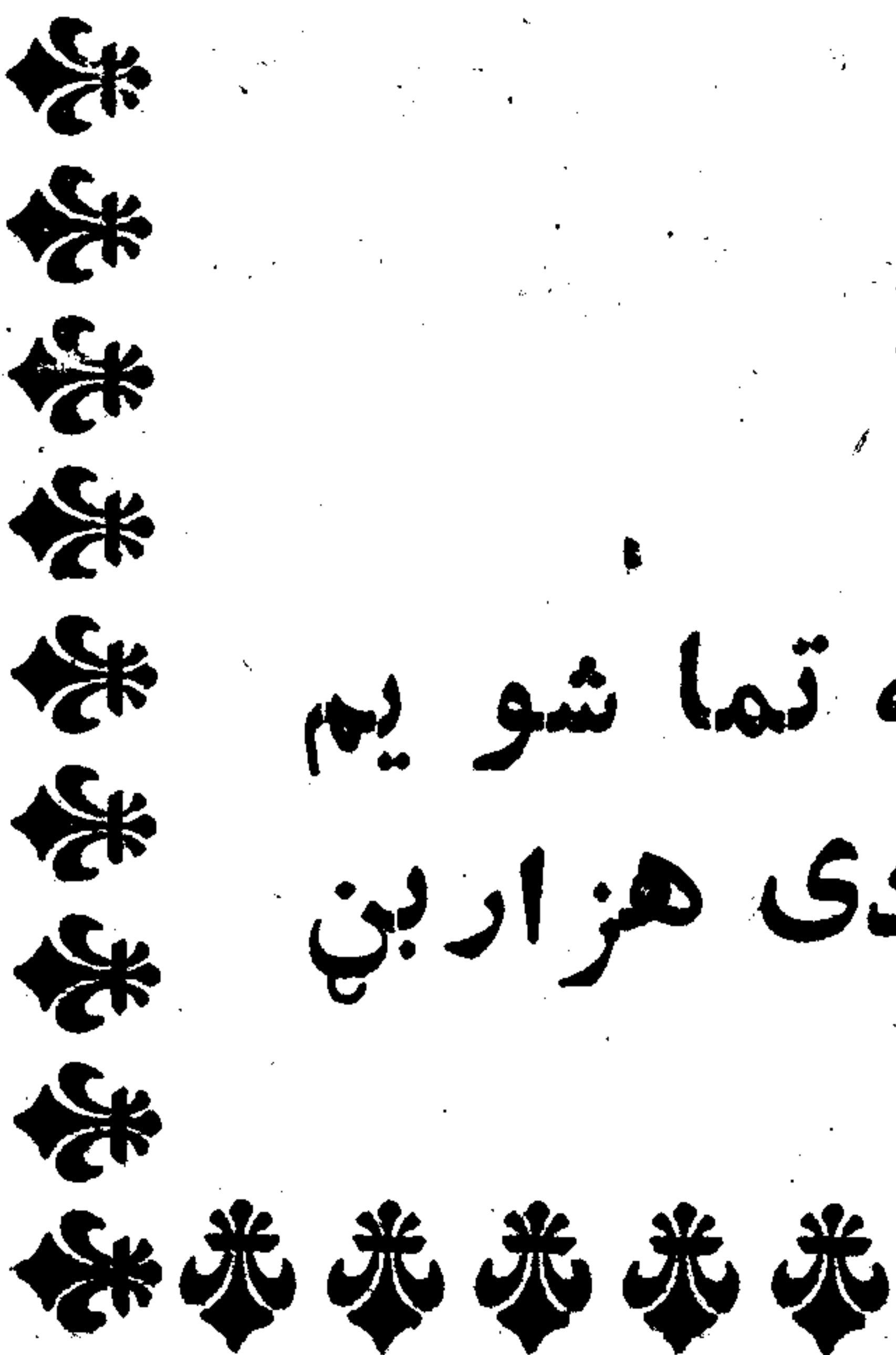
نندارولره یې هر خوک هیله من دی
لری خکه په زرگونو خریدار بن

د خوبانو په جفا کینې حکر خون شوم
په گوگل کینې مې لرمه دا غدار بن

رنجبد لسی مینا نو ته تسل دی
 د زخمی زرگیو داغ ته لاله زار بن
 گل د گل له رویه رنگ اخلی گلشن کبې
 تازه کبېزی د خوبانو په دیدار بن
 هر یو گل به یې ضرور د زړه ټوټې وی
 د گلرخ مالیار په لاس کله شی تیار بن
 چه مېلې شی د خوبانو په گلشن کبې
 روښا نېزی د مخونو په انوار بن
 بل به نه وی داسې خوز مجفل ژوندون کبې
 چه د مینې عیش او ناز جوړشی دربار بن
 د غوټی زرگی به وچوی له حسرته
 په خندا که مخا مخ شی د دلدار بن
 ای دلبرې که ته راشې تما شی له
 په قدم کبې به دې و لو پزی ناچار بن
 په تعظیم به دې شمشاد خنارو لار شی
 ستاد ناز په تلوبه و کړی افتخار بن
 د گلا نو ټولې پاڼې به شی تو یی
 که د ناز په سترگوو گوری دلدار بن
 که څه هم لری خورار نګین گلان ډېر
 کله ستا پشان لری رنگین رخسار بن
 تور بانه دې د نرگس په گل مې وژنی
 محبت را ته کړلی دی د خار بن
 (فنا) شوی د ښکلا په تما شو یم
 ماجار کړی ستا له مخ نه دی هزار بن

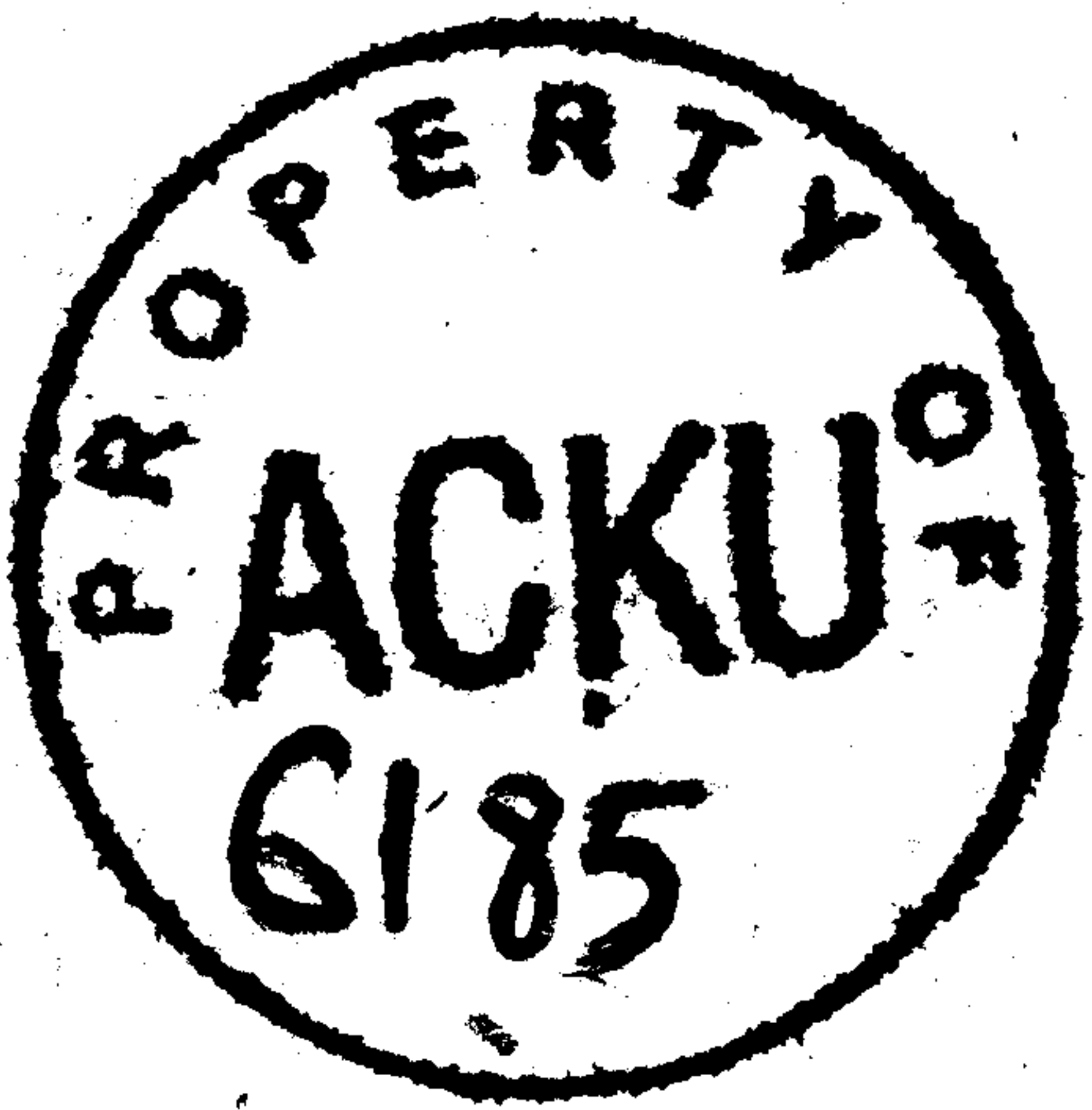
سترو

را بنودلی طبیعت را ته هنر دی
 چه زرغونه دراستی مدام ثمر دی
 د اخلاص و فائبات چه په کسبی نشته
 جگ قامت کله قیامت کله محشر دی

چمن و ایپی

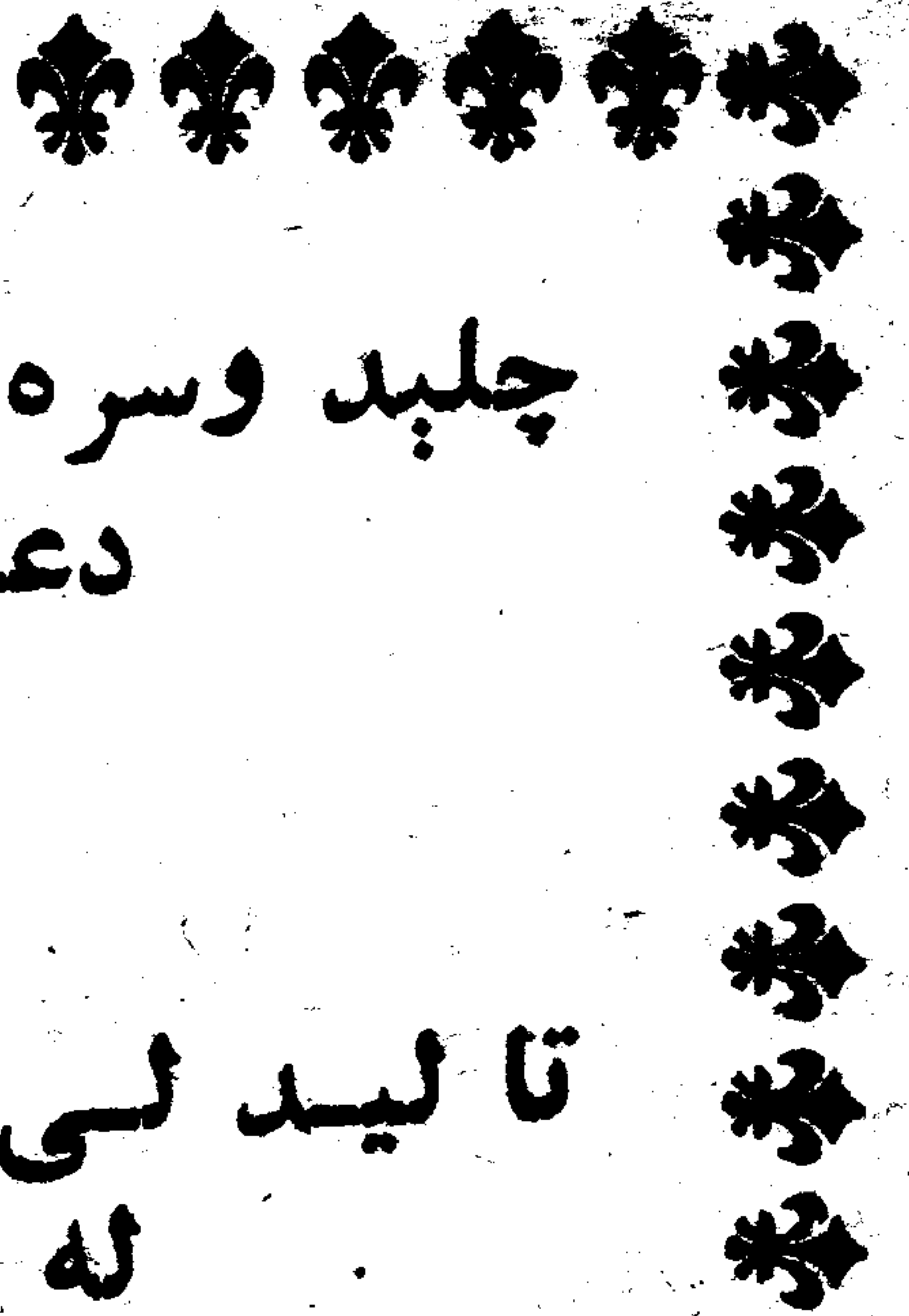
غورولی چه می شین بخمل خادر دی
 هواز کپی می خورانو ته بستر دی
 لور په لوری لرم سور او سپین اوزپر گل
 ز مرد لعل و مرجان ز ما زبور دی
 چه سمسور گل و گلزاریم پسرلی کسبی
 خاکساری او تواضع زما هنر دی
 سکلوم به بی نازک بدن او پنبی لاس
 که په غبیز کسبی زما پروت بنایسته دلبر دی
 چه پایمال یم د خوبانو په قدم کسبی
 د خاین او ظالم سر می تر نظر دی
 باد راوری د بید یا دشت پیغامونه
 یو (فنا) زما د زره په درد خبر دی

د سحر نسیم ته

بلبلانو ته گلان واړه خندان کړه
 باغ اوراغ د خوشبوی سره یوشان کړه
 د غوټی غوټی ته د مینې ترانه شه
 ورنه واخله صبر خیری گربوان کړه

چلبد وسره تازه کره د چمن گل
د عیسی دم شه ژوندی مخکه بوستان کره
د گالانو وزمې وچ دا گوته یو سه
په شبنمو یې اوبه ته یې ودان کره
تا لیدلی بهار و نه خزانو نه

له خزانه د بنایست خبر خوبان کره
ای قاصده د مجنون د قبر سر ته
په صحرا کښې د لاله خراغ روښان کره

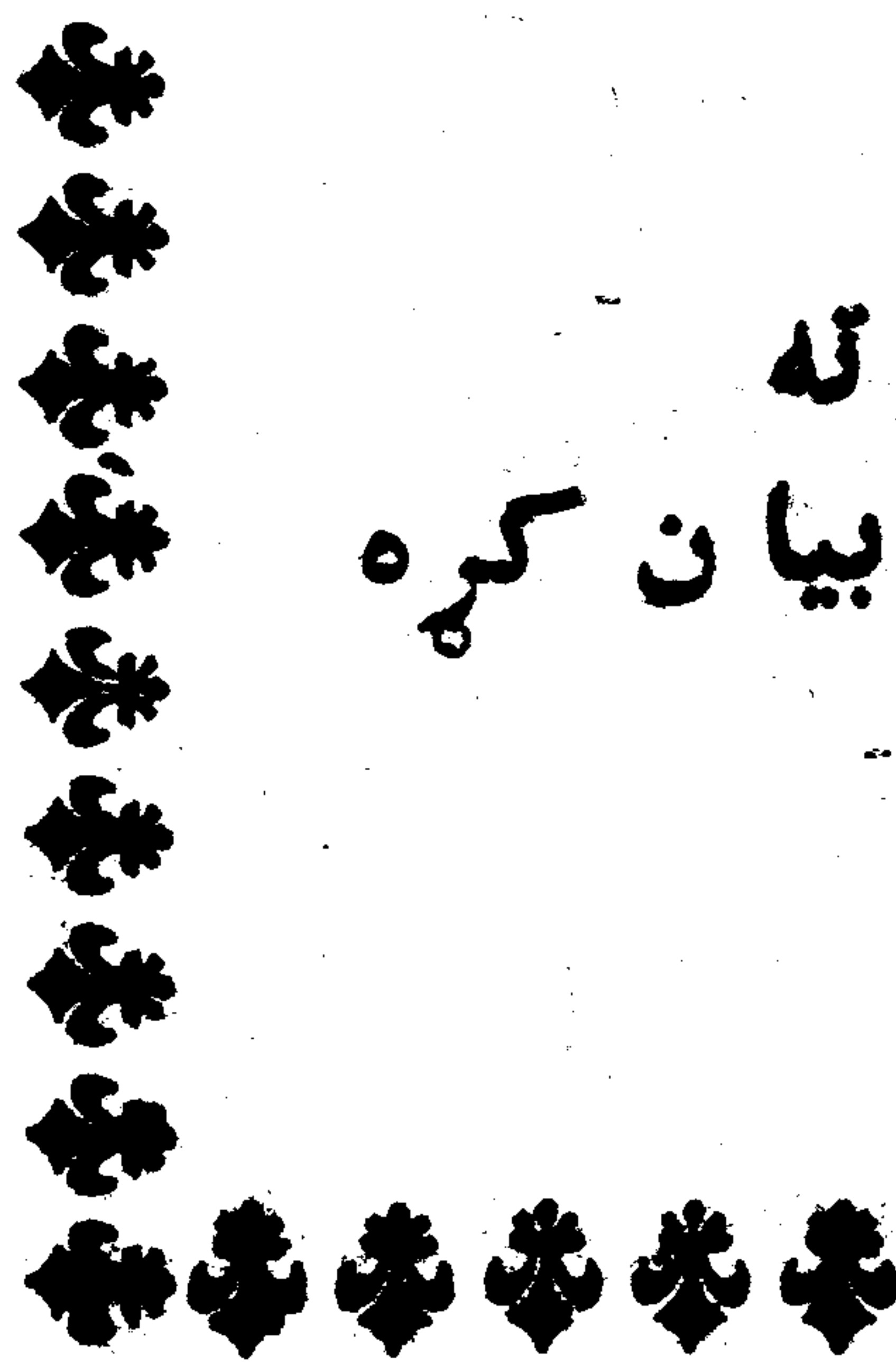
د تپانو تنبلا نو قلمرو کښې
د جنبش او حرکت کاروان روان کره
ته زور خیال او فکر و باسه سرونه
د تازه تازه فکر ونو جوړ طوفان کره

مړاوی شوی رنخېدلی روح تازه کره
د دردمندوزېرونو درد او رنخ درمان کره
غوټی و سپره د زړونو ای نسیمه
په الفت او محبت یې ښه خندان کره

ز ابته او کره وینې حلمیان خوب د غفلت نه
په تازه فکر ددوی د ماغ روښان کره
د عبرت درسونه ور کره له تپې ژوند نه
نوی کال شو نوی ژوند او کار اعلان کره

نا پوهانو ته د پوهې پیغام یو سه
دوی خبر به ژوند او حال ددې جهان کره
د خوا را نو احوال یوسه دولت من ته
بهایانو ته د دوی ژوندون بیان کره

سترگې خلاصې کره د ښکلو او بدرنگو
په لیدلو کښې د حق بیا چشمان کره

کره سمور د اتعا دمینی گلونه

معطره د وطن بن او بوستان کره

گلرخا نو ته غوټی دوفایوسه

او تر سره د (فنا) دزړه ارمان کره

غوټی

نه یواځې بن کسبې د بلبلو دلربا یمه

زه د خوږو شونډو و سره هم لږه آشنا یمه

ډېر کوم نازونه په بلبل او په بورا باندې

مسته په نشه د غوړېدو کسبې بسې پر وا یمه

پاڼې می رنگینې او تنکې دی د رخسارپشان

زه د بنایسته مخ دلوی کتاب تفسیر معنا یمه

کله چه د بنکلو غوټی خوله ته نژدې کېږمه

زه د خوږو شونډو و د خو لکیو تمنا یمه

نن می پسرلی د رنگ او بوی دی خز انېږمه

نه هومره مغروره لکه بنکلو په بنکلا یمه

نن یمه غوټی صبا به گل او بیا به مړ اوې شم

زه د زمانې وفا بقا ته په سودا یمه

لوی دفتر دیوان د اتفاق دی هره پاڼه می

دامی معجزه ده چه په پټه خوله گویا یمه

ډېر خمار نشه لری خندا د غوړېدو وزما

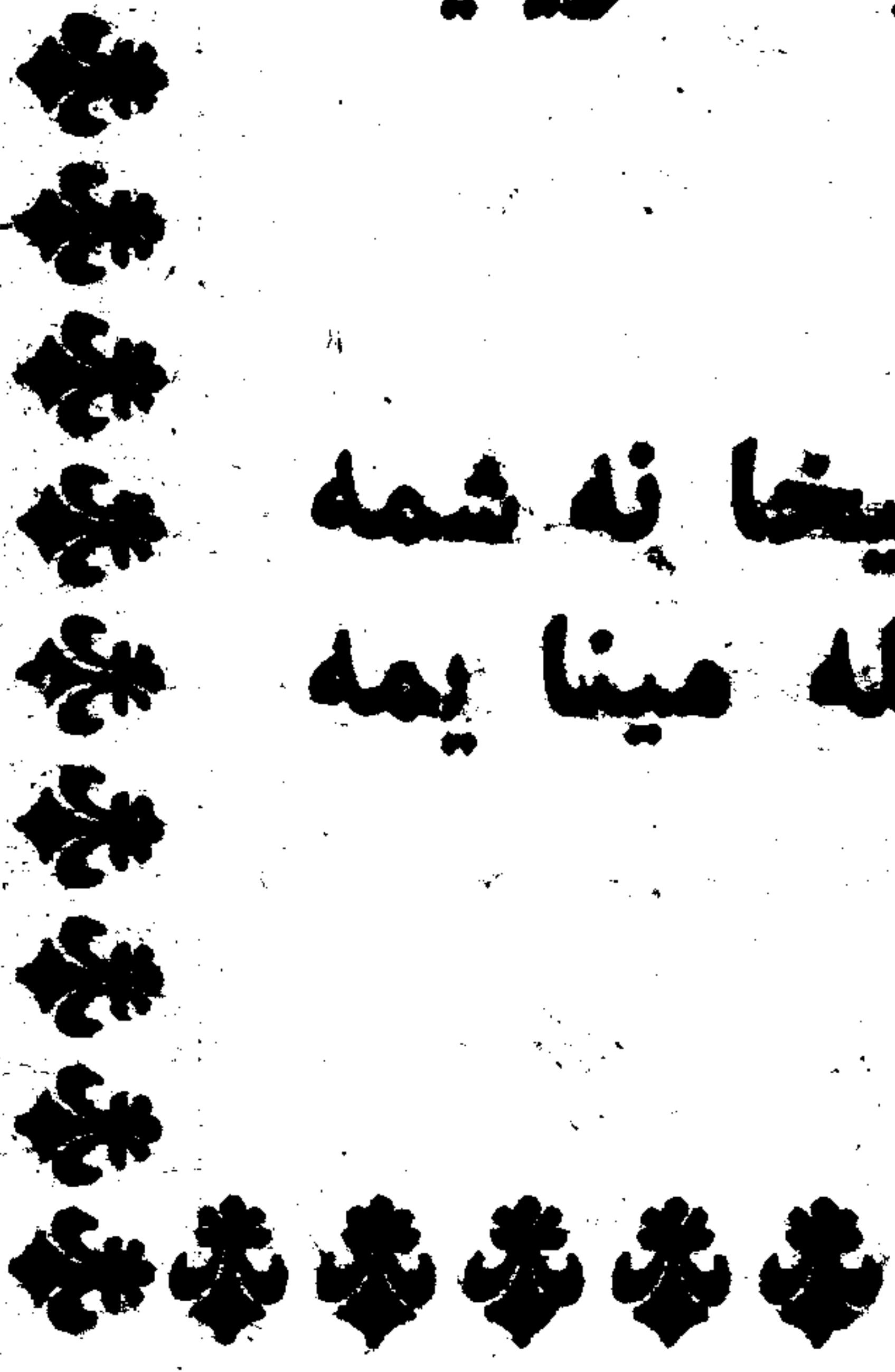
خسکه د خوږو رنگینو شونډو و معما یمه

کله د شبنم میو ته جوړه میخا نه شمه

کله هم د سرو شونډو پیاله کله مینا یمه

ژوندمې دلگیری لڅگر خونې نه ترکیب شوی دی

اوس لا د مالیارنا محرم لاس ته په سودا یمه

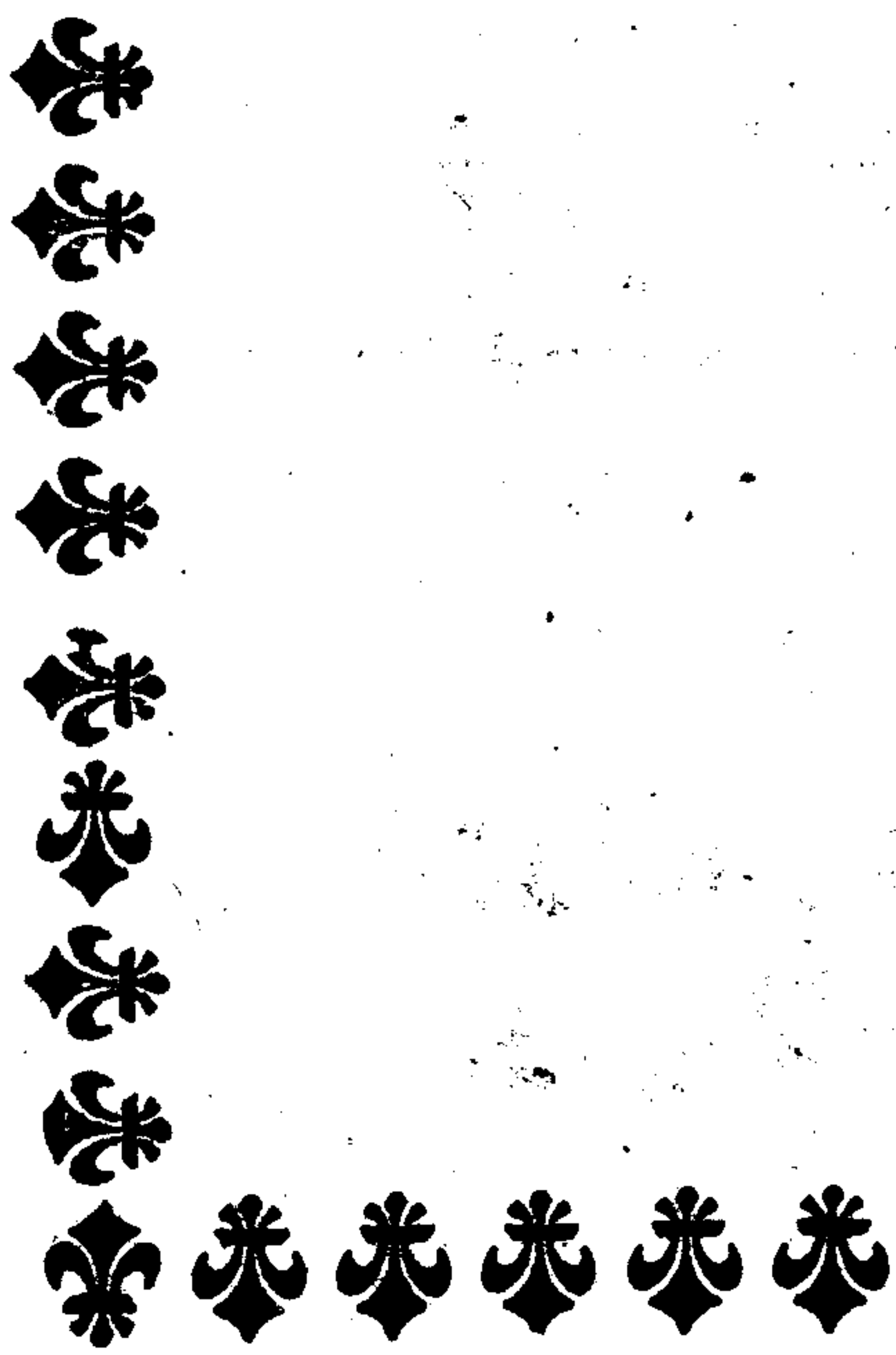

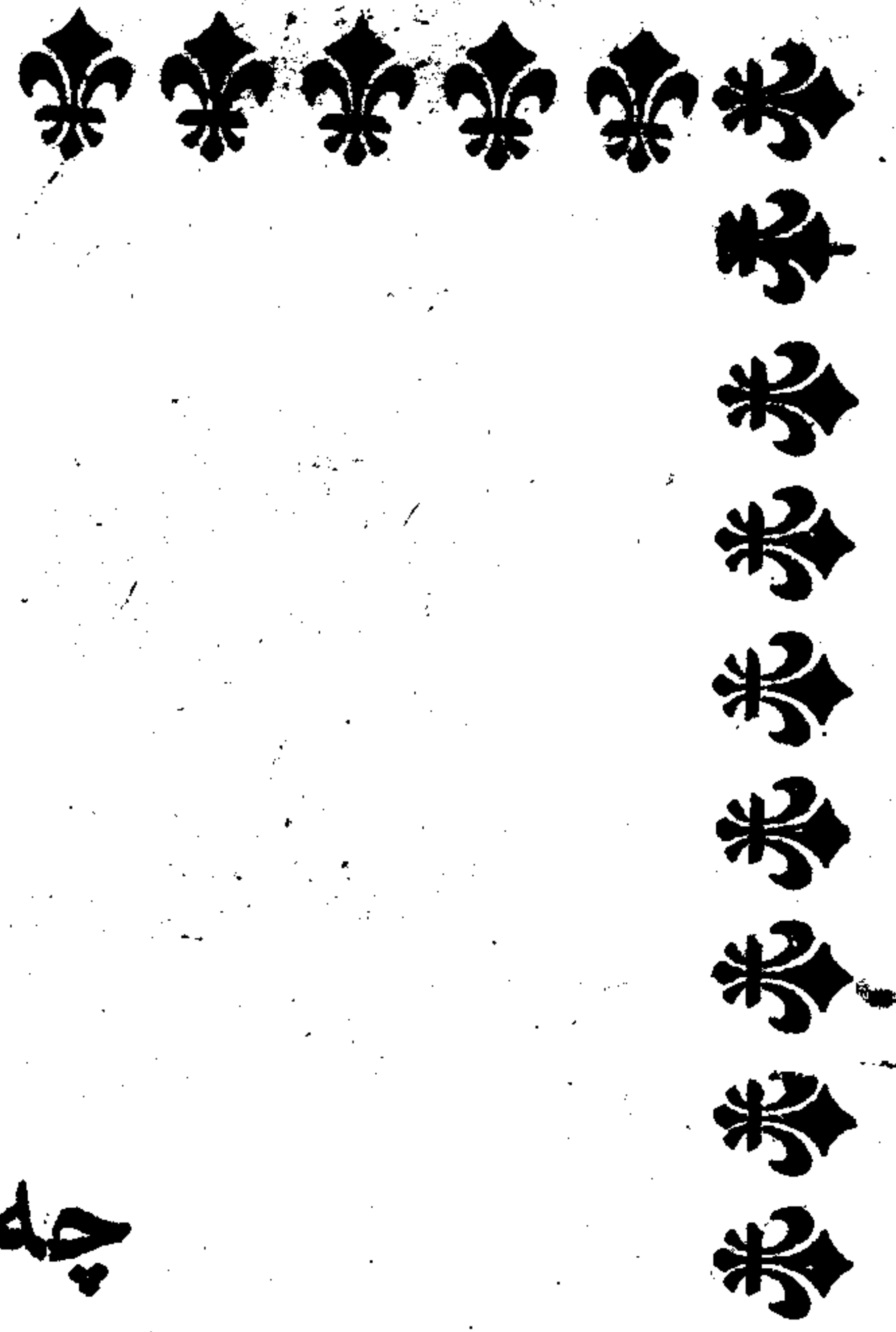

کله چه نظر په بد نظر شم پايي پايي شم
 زه ډېره معصومه پاك لمنه با حيا يمه
 شين بستر د پانو کښي او خانگوسره غېږ په غېږ
 زه پرته په غېږ کښي د مجنون لکه ليا ليمه
 مخ نه مي طواف کوي نسيم تر صبارن پورې
 ناڅي راته ستوري د سپوزمي په تماشا يمه
 زړه مي د (فنا) پشان زخمي زخمي په وينورنگ
 مه غولېږي خلکو که ظاهره په خندا يمه

اغزي

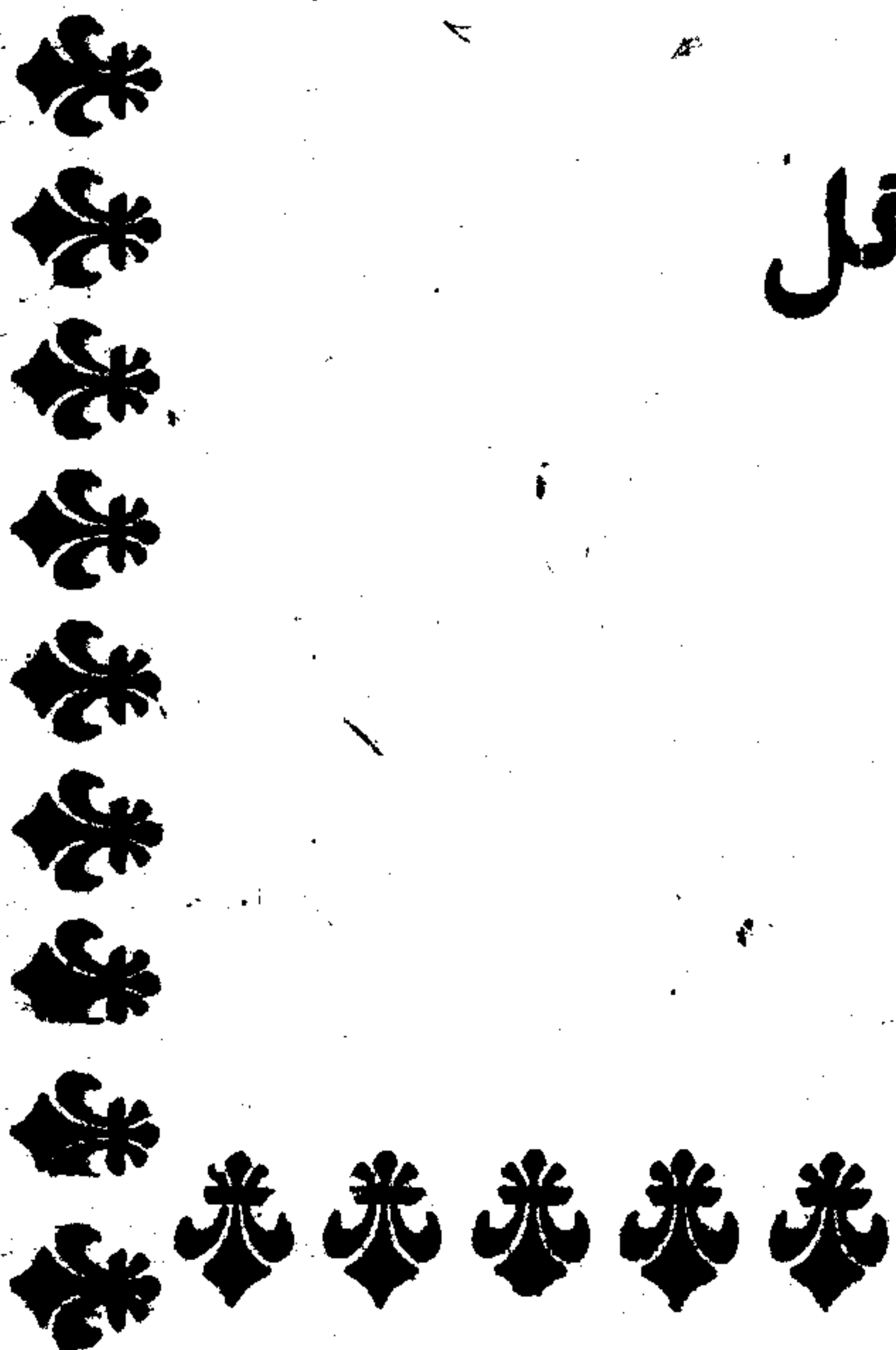
بڼه خوراک يم د اوښانو په صحرا کښي
 قافلي سره د ناز نعمت کاروان يم
 زه گل نه يم چه بلبل پر مامين شي
 د خنجر غوندي تېره بڼو پشان يم
 بې وفا حسن مي نشته چه شم مراوي
 نه پابند د پسرلي نه د خزان يم
 کله کله اوبه شوي يم په وينو
 بڼه رنگين او تازه گل د بيابان يم
 د شهيد زخم کفن گندم بېد يا کښي
 هم د گل بلبل دميني ترجمان يم
 زه د گل آب و حيا ساتم په بڼي کښي
 تېره توره مي په لاس بڼه نگره بان يم
 حگر خون شم چه په لوڅو پښو چو خېزم
 د پر خون لاس ښکلولو په ارمان يم
 د دې خاورې سره مينه لرم زياته
 (فنا) سترگو د دشمن کښي مغيلان يم

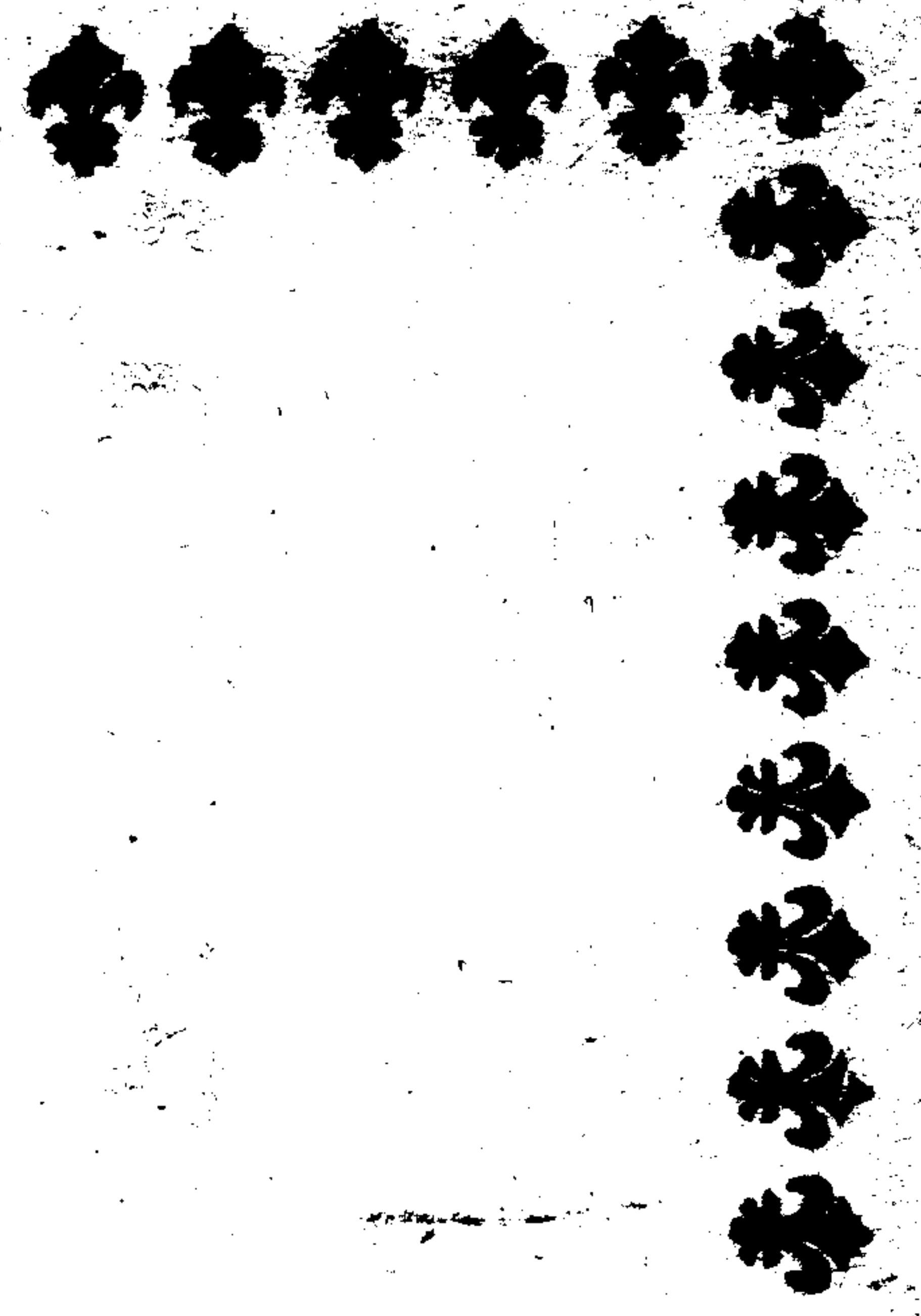

گل

مخ گلابشونله پوغوتی اوسره رخسار گل
 ستاپه مخ کسبی مه لید لی د بهار گل
 چه امبل دی دگر بو ان پر سینه پروت دی
 حگر خون شو له دی غمه دانار گل
 گل اندامی خپله گل بی مخ دی گل دی
 خندا گل زلفه سنبل د غا ز رفتا ر گل
 سور اوشین او زپر په شنوپانو بنایسته تول
 هره خوا کسبی راشنه شوی دی بی شمار گل
 رنگ او بوی بی له خو با نونه زره وری
 پر خوبان لری د حسن خریدار گل
 دا دگل په حق کسبه لوی ستم جفاده
 چه له خانگو حینی وشکویه الیار گل
 چه د رنگ او بوی وفابقایه نشته
 حگه نلری خزان کسبی اعتبار گل
 چه په سهوغر ودبنت کسبه غا تول موج شو
 د مین د زره دا غونه شول گلزار گل
 د چشمانو په بادام کسبی نرگس شین دی
 دا عجب چه ما لید لی دی بیما ر گل
 تبسم سره چه شونله پوغوتی و غور پزی
 سوزوی می د سکر و تو په انگار گل
 د (فنا) د پاره ستا حسن بهار دی
 له رخسار نه به دی جار کومه هزار گل

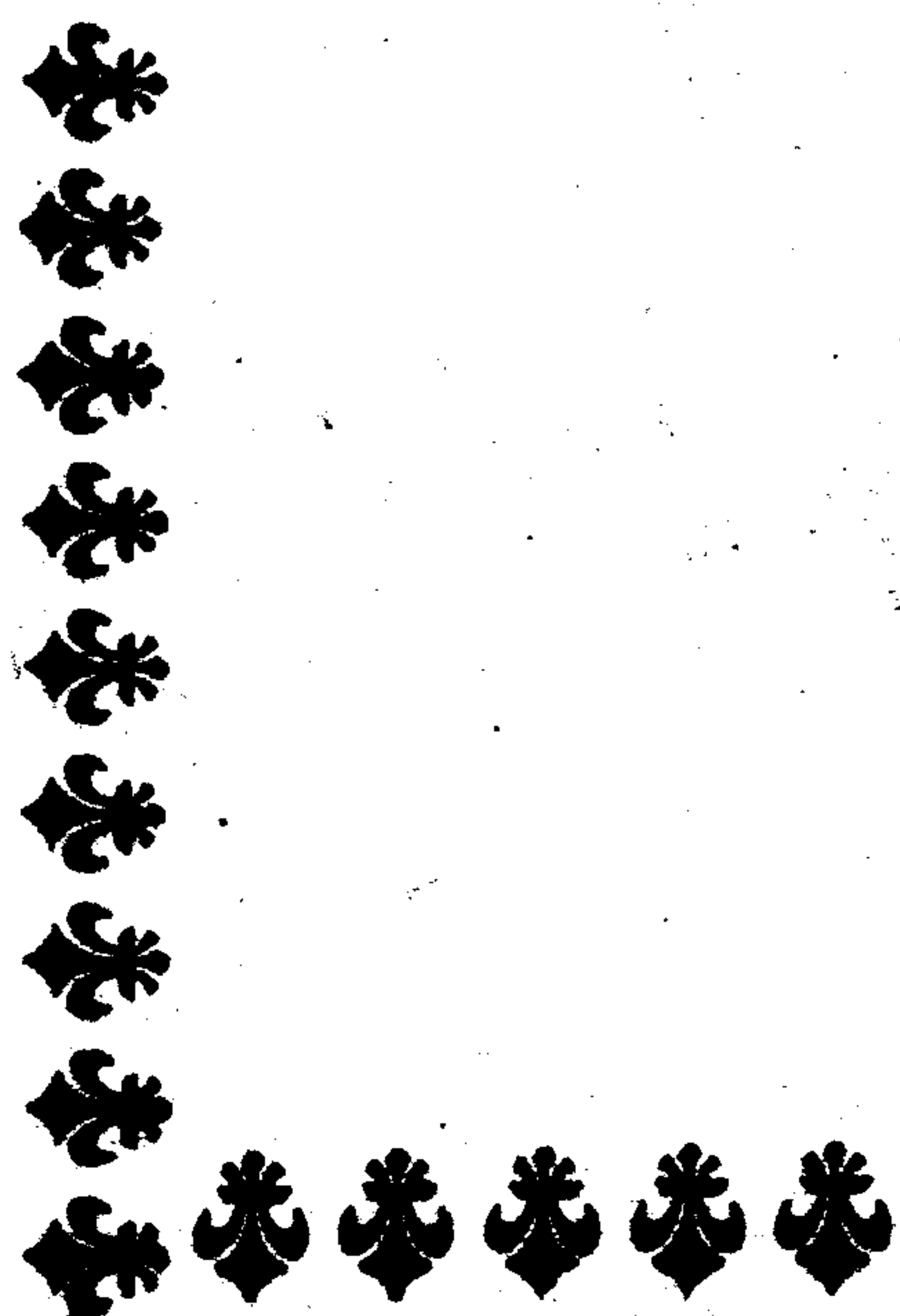

د پسر لى گل

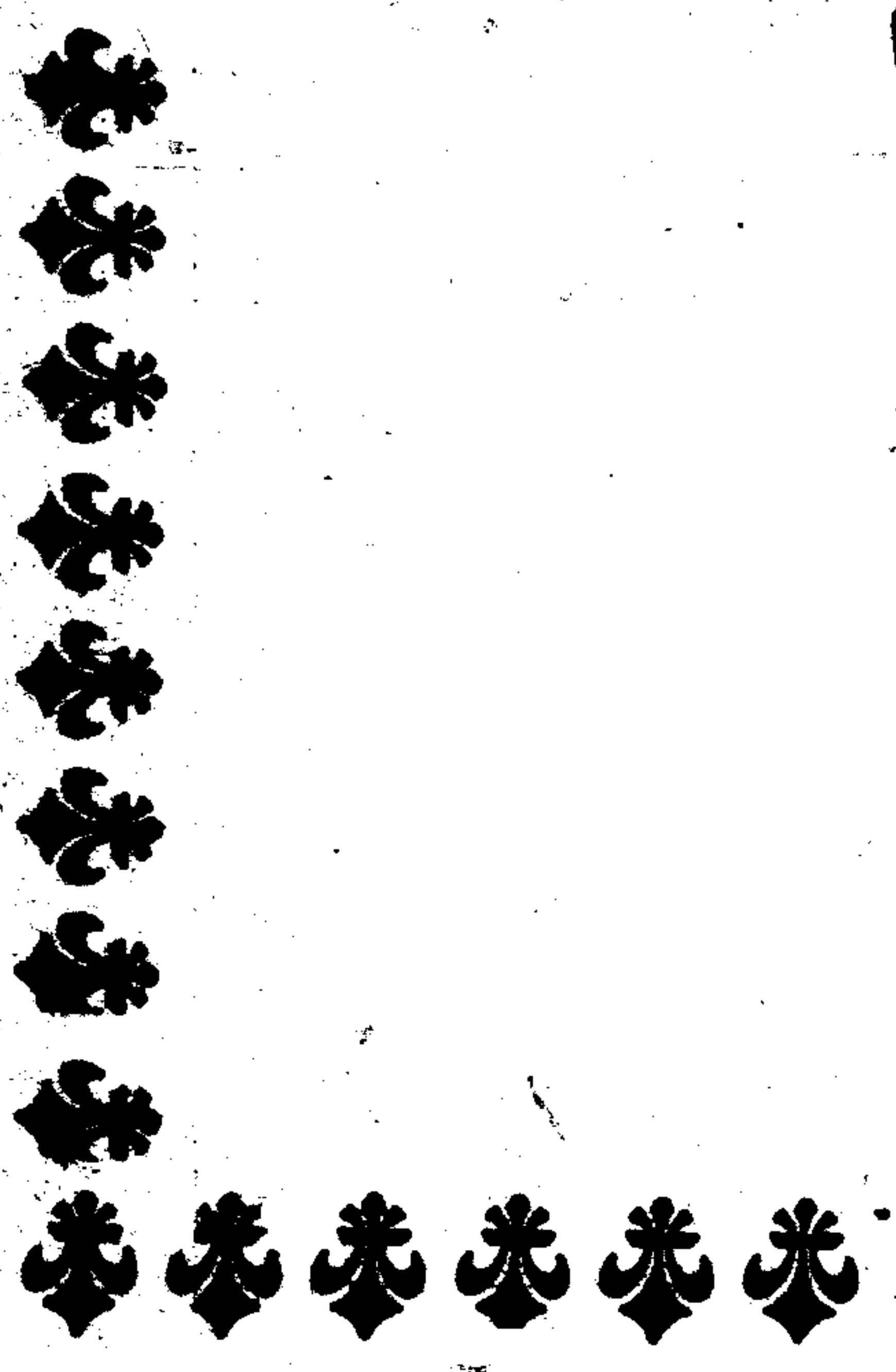

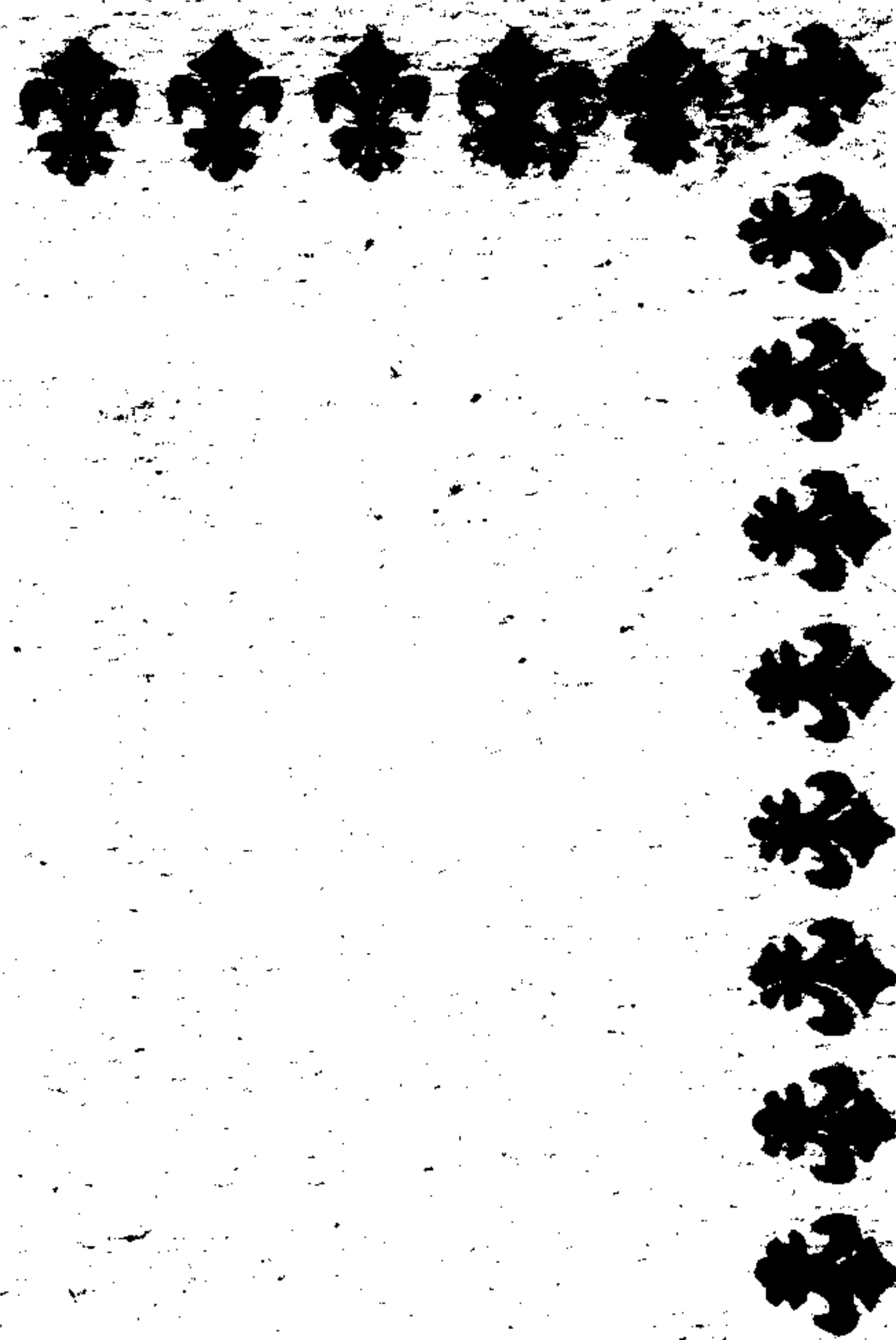
چه غوټی و م له نسیمه شرمېدمه
 په شنو پاڼو کښې بلبل نه پټېدمه
 د نسیم په تخنولو په خندا شوم
 د بلبل خوږونغمو سره آشنا شوم
 چه پیاله راته له میوډك شبنم کړو
 نو بلبل مې لېونی د عشق په غم کړو
 چه سحر نسیم خولگی اخلی له مانه
 شبنم و الوزی هوا ته له حیا نه
 په نشه د پېغلتوب چه و غوړېزم
 نو بلبل سره په مینه نه مړېزم
 پناه غواړم له ناپاکوستر گوخار نه
 لکه وخبزی چه تور خط له رخسار نه
 غوړېدل مې د بلبلو ترانې دی
 په کتاب کښې مې د مینې افسانې دی
 ټول مرغان زما دپاره نغمې وایی
 د خوښې غزل دزړه ترانې وایی
 زمارنگ بڼایسته مخونوسر هسیال دی
 په پښه رنگ دزړو نووړل زما کمال دی
 له وزمې نهمې، ډېر بڼه عطر سازېزی
 په عطر ونومې خوبان واړه نازېزی
 په خپره کښې مې، دښه حسن رازونه
 زما زده ده له خوبانو ډېر نازونه

زما بوی زما سیرت دی بنه خوشبوی یم
 زمارنگ زما صورت دی بنه خوشروی یم
 غور بدل زما سحر کسبی خند بدل دی
 نور معراج می په و پستانو کسبی تومبل دی
 د بنایسته نجو نو او پېغلو د سر تاج یم
 نه سینگار ته لکه بنکلو زه محتاج یم
 دماغونو کسبی می بوی نشه پیدا کری
 د پسر خوبان می د بنایسته رنگ تماشا کری
 کله کله می له نازه په گرېوان زدی
 اوله خیاله کله زلفو کسبی خوبان زدی
 کله پانی پانی شم د چالمن کسبی
 کله شمه د پینو لاندې په چمن کسبی
 کله واخلمه خولگی له سرو لبانو
 کله واخلمه بلاد تور چشمانو
 کله ظلم ماله بوئی نه جدا کری
 په بازار کسبی می پیسو باندې سودا کری
 لکه بنکلی بنکلی پېغلی چه خر خېزم
 زه انسان نه یم له ننگه مر اوی کېزم
 چه بلبل سره په مینه کسبی رسوا شم
 په خزان کسبی پانی پانی له حیا شم
 د بلبل سره می لکه وفا نشته
 (فنا) کېزم په بنایسته کسبی بقا نشته

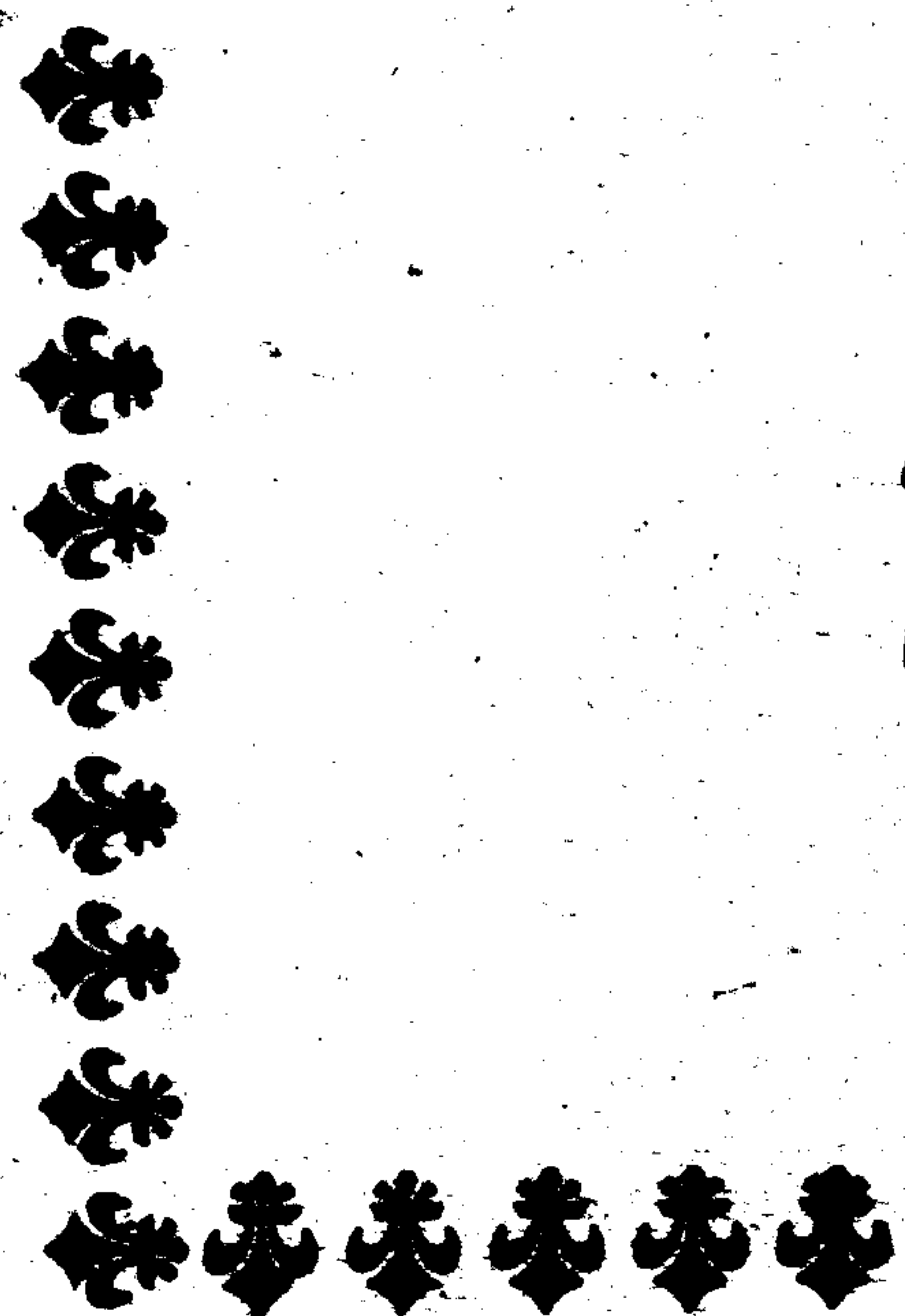
د بلبیل نغمه

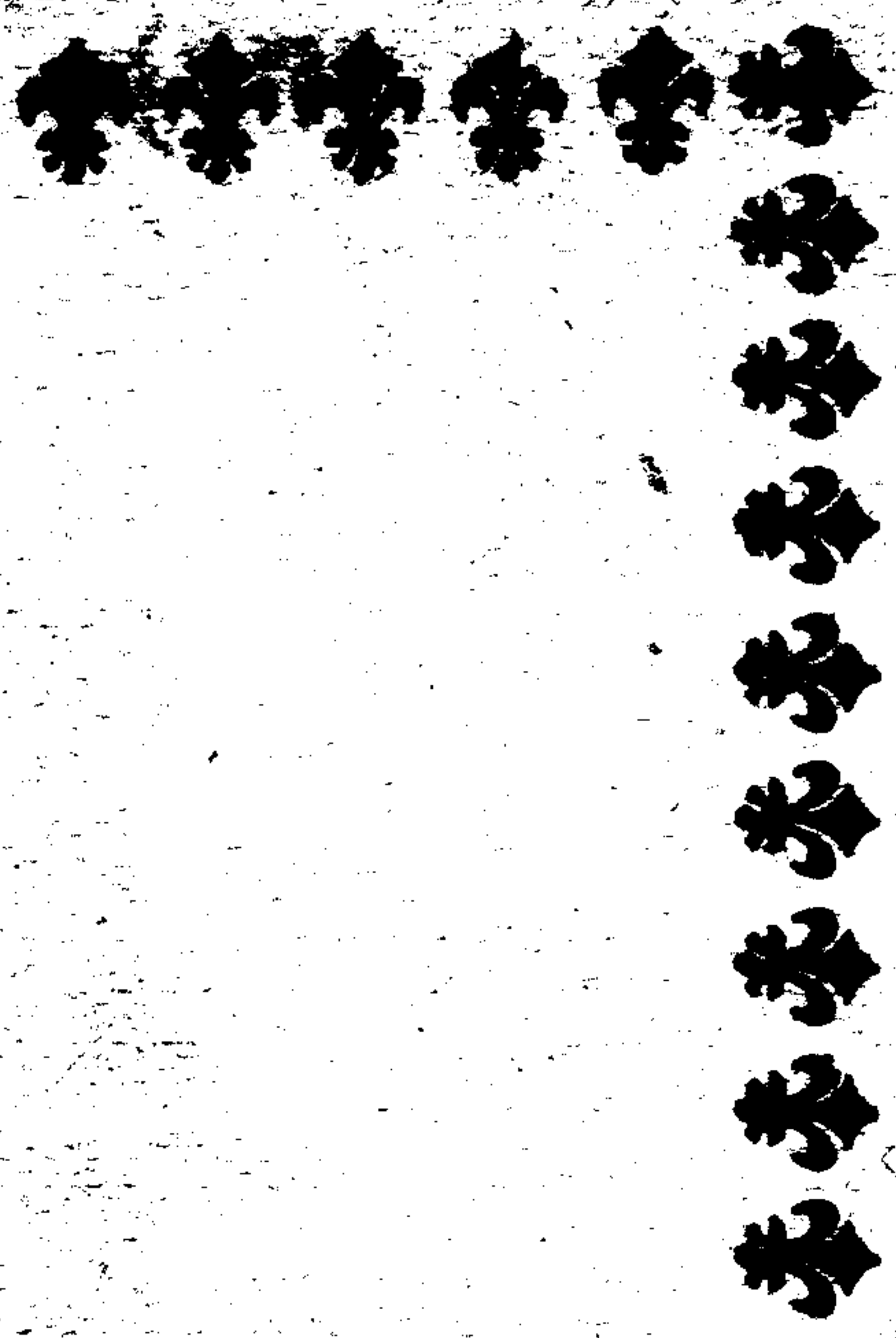

په عالم کښې د گل مینې کرم مشهوره
 په مرغانو کښې له مانه رسوا نشته
 د گلانو له بنایست نه می عبرت شو
 چه په حسن او جمال کښې وفا نشته
 په صورت پسی مه غولېزه خیز انبرې
 گلالی مخکښې چه آب و حیانشته
 په ښه بوی عطر او رنگ و نه غولېزې
 لباسی خلکو کښې صدق و صفانشته
 پروانه د گل طواف کړې شربت اخلې
 زمانه کښې بی مطلبه آشنا نشته
 د شبنم غوټې له رازو عبرت واخله
 چه دنیا کښې بی ژړا نه خندا نشته
 ای (فنا) شاعر ده دا نغمه ده
 زه تل وایم چه دنیا کښې بقا نشته

د فواری ساز

تبت و پاس هسک و ژور به وی هر کله
 خو دامخکه دا آسمان او دا گردون دی
 د عروج سره هر گوره تنزل شته
 که آسمان ته هم حوک خپزې سر تگوندی

چه هر خومره دېر جگېزی پورته کېزی
 دلوېدلو درد یې هو مړه دېر افزون دی
 مدوجزر کېږي مې ساز دزیر اویم شته
 بې ژرانه خندا نشته دا قانسون دی
 په دې مرگ اوژوند پروامه کړه شاعره
 چه (فتا) نه وروسته خامخا ژوندون دی

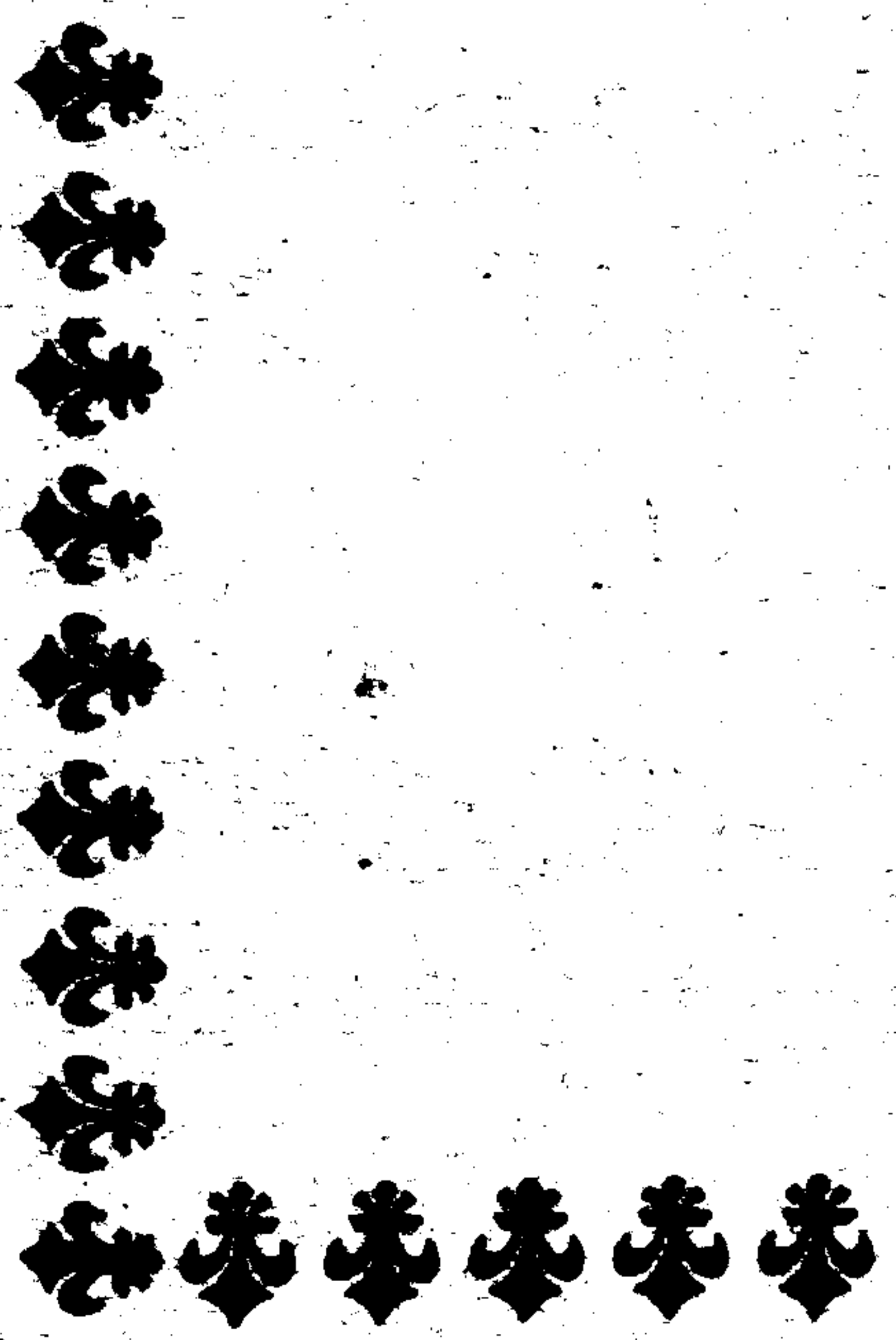
بیلان

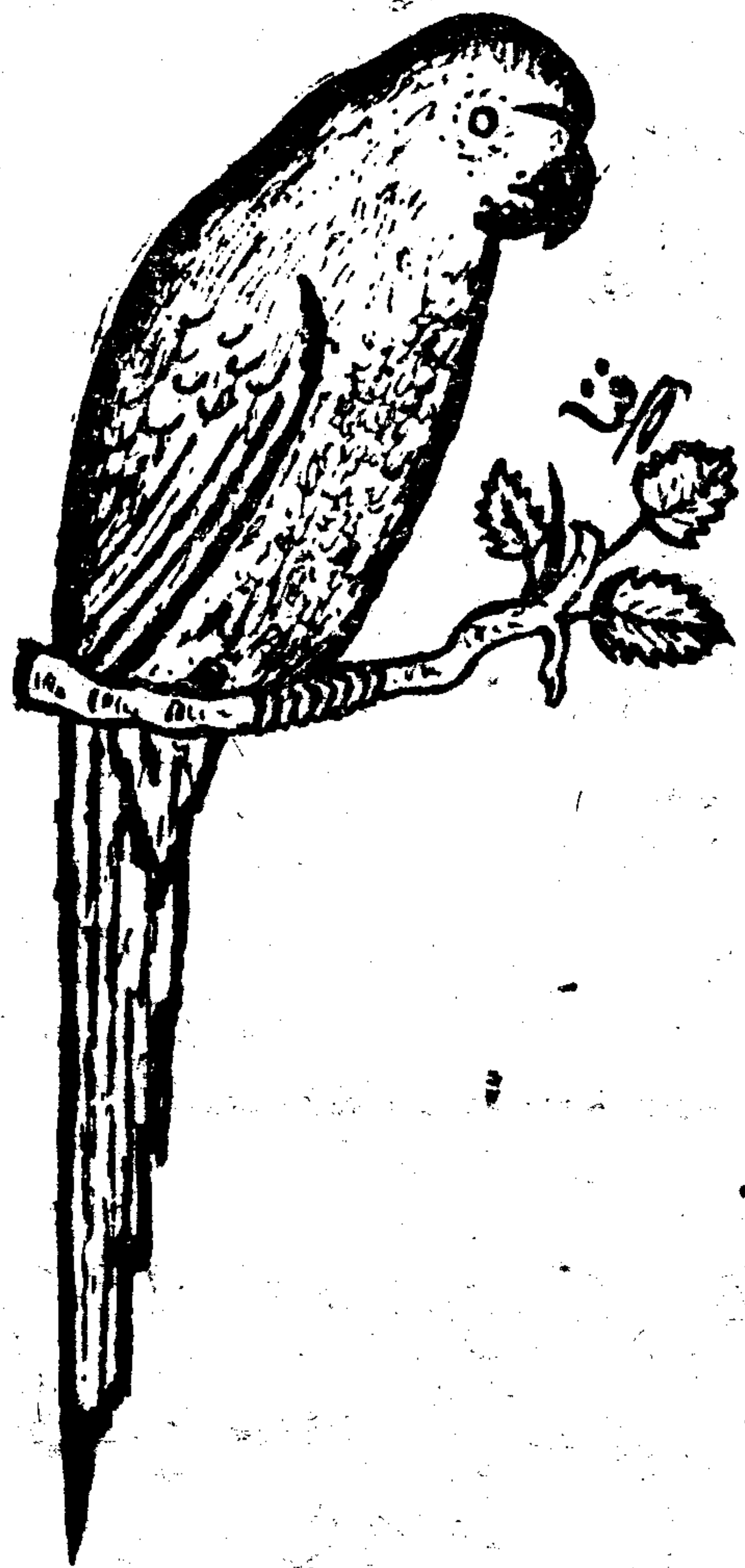
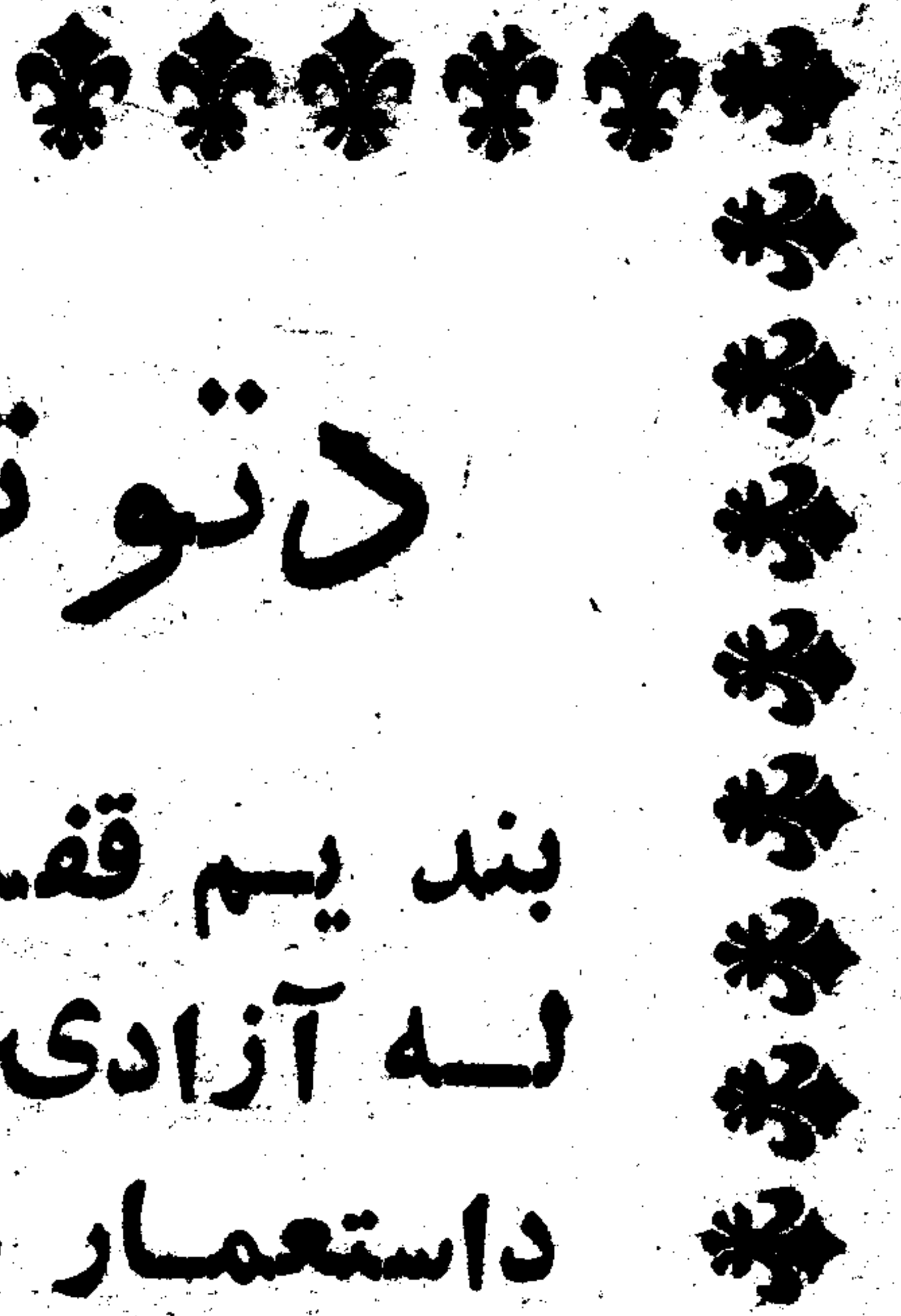

د بز گر غنم به بېل کرم له وینو نه
 د کو خو خاوري به پورته کرم هوا ته
 زماساز کېږي خا تگي پانی ونې نا خسی
 دا نغمه به غزوه به بېنوا ته
 بی پروا یم حقیقت نه نه تېر بزم
 د مه نیو ما جبر او اړ غمه بېد بیا ته

مالکدلی دېر عیشو نه ښي چر چې دی
 د خا نا تو افغانی وایم گدا ته
 د خوا را نو پیغامونه را سره دی
 ر سوم یې د بلای عشرت سراته
 یم استاخی د یتیم کو نهې له خوا نه
 د ژر احوال به و وایم خندا ته

د مخو نسو حجا بونه نقا بونه
 زه به یو سمه د ا ټول بلی دنیا ته
 د خوبانو په کا کل به کوم لوبې
 زه به لوخ کړ مده مخونه تما شاته
 دا چه دې پر لرم تلوا ر او زر تېر بزم
 د (فنا) د شعر پیغام وړ مه بقا ته

د توتی سنداری

بند یم قفس کښې انسانانو سره
 له آزادی نه زړه ناکام دی زما
 داستعمار زندان به کله شی ورا ن
 د خپلواکۍ نعمت مرام دی زما
 بڼې اوچمن می تل مدام یاد پزی
 زرغو نی سروې ته سلام دی زما
 چه په قیمت د آزادی نه پی پوه
 تاته دا خو زغزل حرام دی زما

د تربیې منطق ناطق کر مه زه
 خو ز و نغو سره کلام دی زما
 چه بی تعلیم او جاهل پاتې نشی
 داشور فریاد سحر ما بنام دی زما
 زه په تعلیم کوم خو زی خبرې
 بی سوادانو ته پیغام دی زما
 چه نصیحت کوم ناپوه ته (فنا)
 سخنوری کښې لوړ مقام دی زما

خانگه

د ښکلا ښایست د پاره ښه خدمت کړی ☆ کلالی گلان زما گلزار د پاره
 پاڼه ، گل ، لږگی مپوه می گتوره ☆ شکوفه زما د ښکلا د پاره
 داغزی نښتر می لاس کښې دی خوشکر
 قدرت نلرم پر چا گذار د پاره
 که ټوټې ټوټې په تیر شمه خیر دی چه جوړ پز مه جگدار غدار د پاره
 چه وچېز مه پز می کښې خدمت کړم د غریب د نغری انکار د پاره

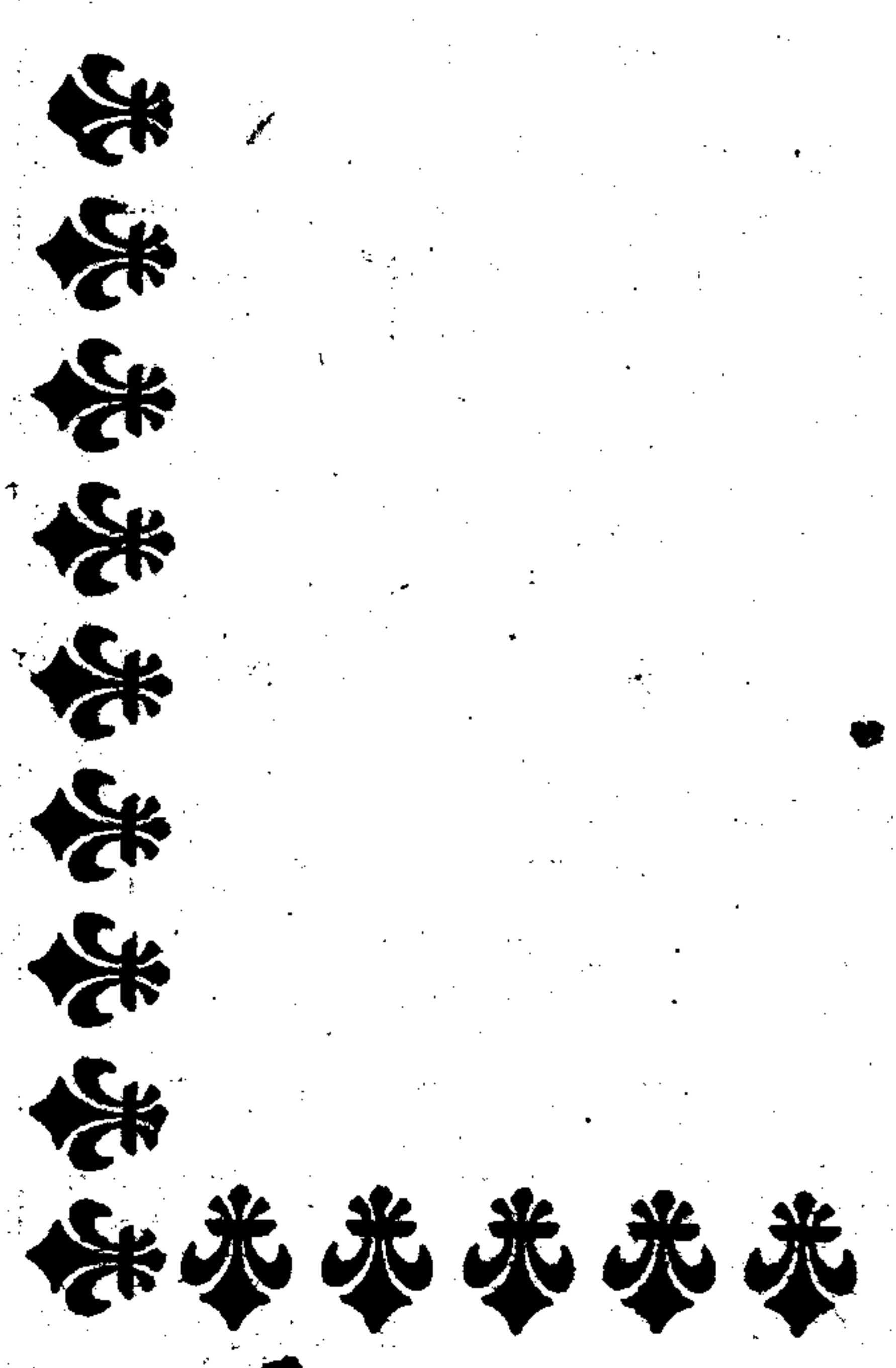

د فطرت د تعاون او مرستي لاس يم
 دمپو و نعمت لرم دخو ارد پاره
 اې (فنا) ته هم په رازد خانگي پوه شه
 پورته نكړې لاس د چا آزا رد پاره

د حباب خندا

پيدا شوى د خپو له انقلاب يم
 په نړۍ كښي د ژوندون په هيڅ حساب يم
 حوصله مې ډېره تنگه ده ژوندون كښي
 زه طافت دخپل سانلرم سيماب يم
 ما توى زما پښينه د خاڅكو تيزه
 دنېستۍ په پيمانه كښي زور شراب يم
 بې له مرگه مې خلا صون او چاره نشته
 د ژوندون بېرۍ گير شوى په گرداب يم
 اې زاهده زه هم تل مدام ثنا كړم
 د عدم د خاتقا منبر محراب يم
 دايوه خندا زما د ژوند تعبیر دى
 د دنيا وفا پايښت ته خوز خو اب يم
 بې آبي مې په ژوندون كښي نه خوښېزى
 نو دمرگ تلاش مې ډېر دى چه بېتاب يم
 زړه مې چوى چه دمظلوم ژوندون را يادشې
 دظالم دكور پشان خراب خراب يم
 ما نه واخلىء د بقاعبرت درسونه
 دژوندون د فلسفي بڼه لسوى كتاب يم
 اى (فنا) زما خبرې معمادى
 كه دى نه يم پېژندلى زه حباب يم

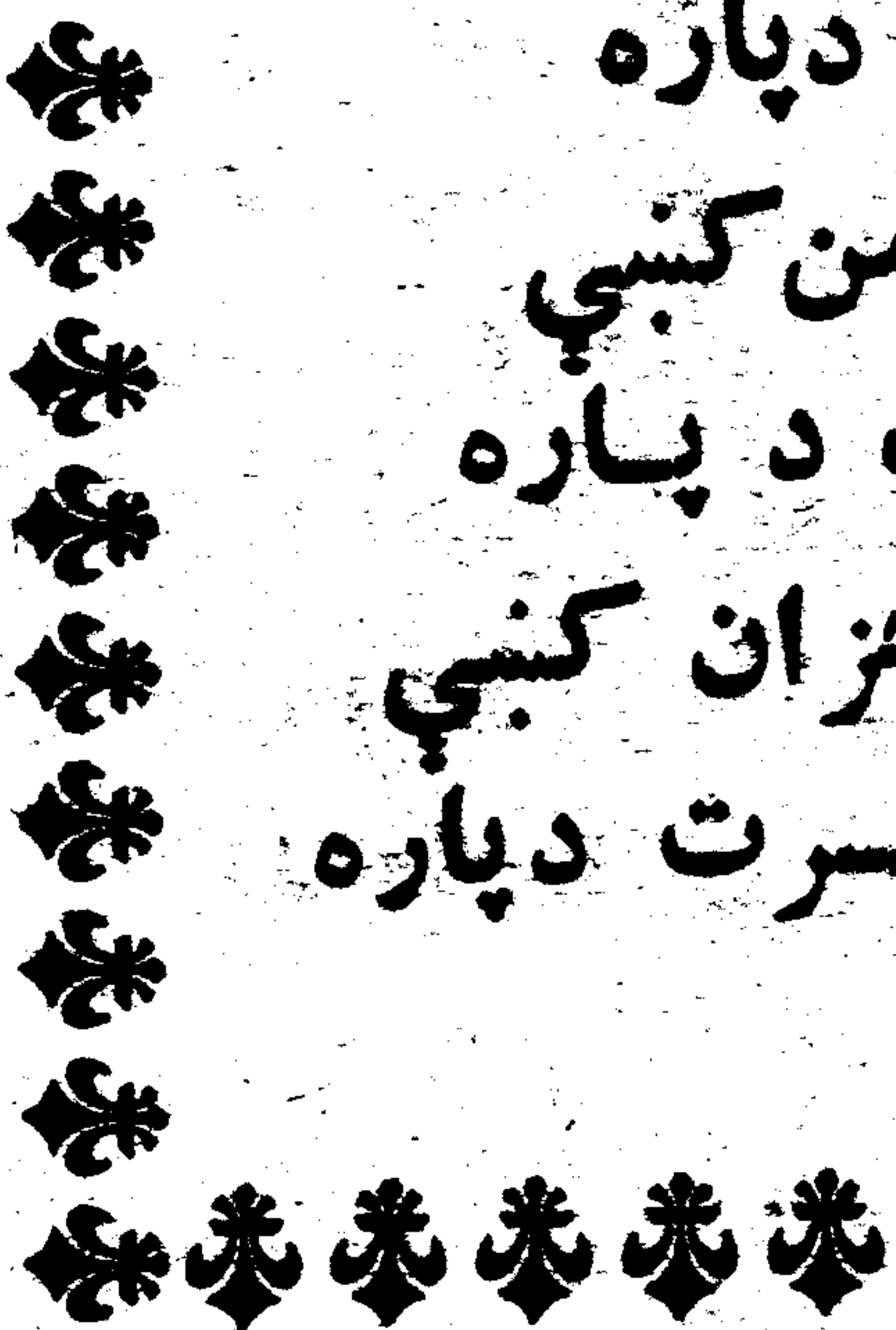

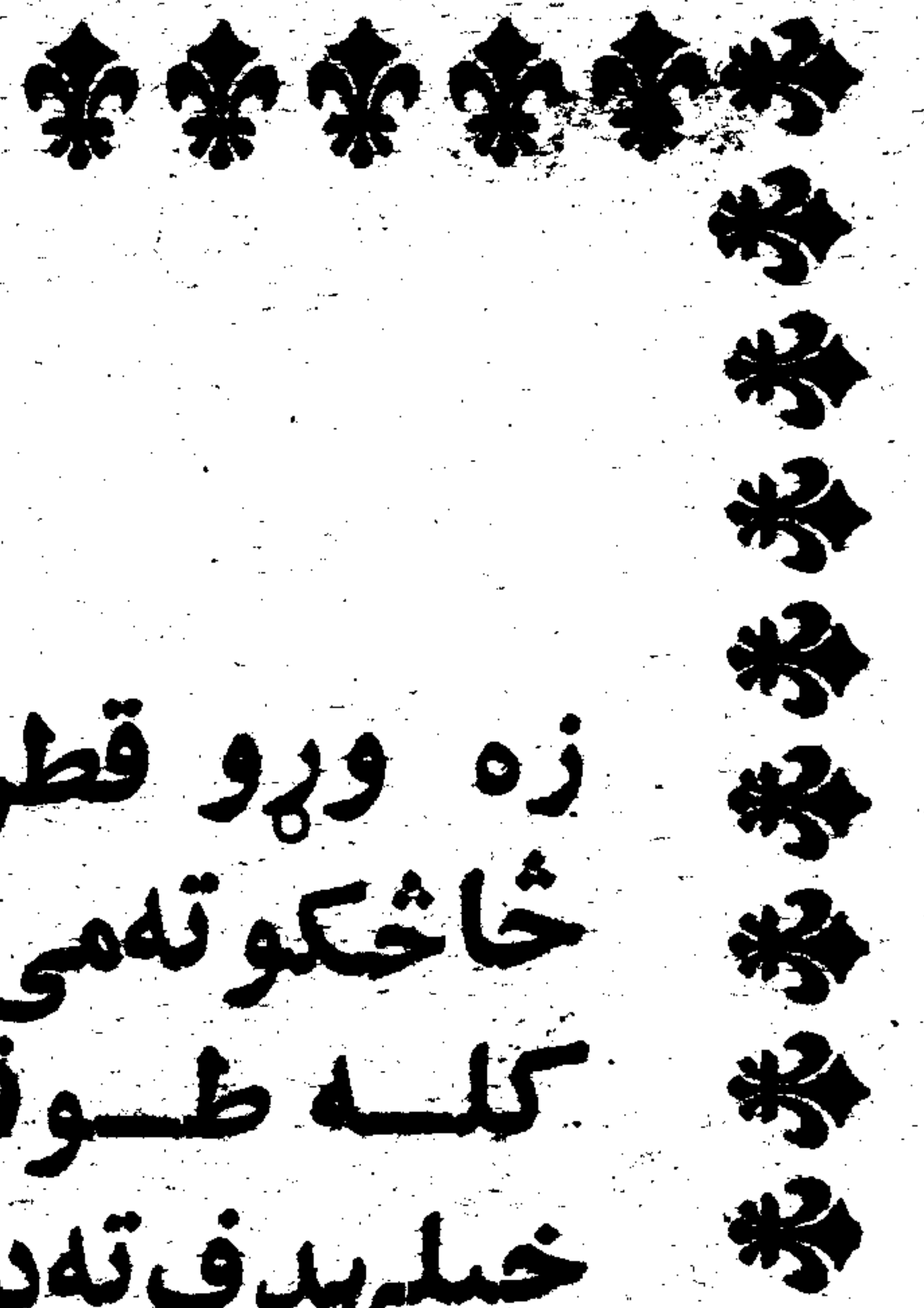
شننه

پانه

معرفی د لوی خبستن قدرت د پاره
 یمه ژبه د ثنا صفت د پاره
 غورومه شین خادر خپل په اخلاص زه
 د بنا یسته و نو بنکلا زینت د پاره
 چه و چه زمه د اور د وزخ ته حمه
 اوس چه شنه یمه بوستان جنت د پاره
 د خادر لاندې مې سوړ سیوری مدام وی
 مسافر ته خو شېبو راحت د پاره
 پسرلی کبې مې معلومه وظیفه ده
 زه ر اغلی یم د کار خدمت د پاره
 په لمن کبې، بڼه، خوږې مېوې لرمه
 انسانانو ته لذت نعمت د پاره
 سمسور تیامی نتیجه د اتفاق ده
 لوی کتاب یم دولس وحدت د پاره
 پرده پوش یم د گلانو په چمن کبې
 دحیا، شرف، ناموس عفت د پاره
 رانه جوړه زېره پانه شی خزان کبې
 د دنیا د ژوند (فنا) عبرت د پاره

د سیندان خپونغمې

زه وړو قطرو حینې پیدا یمه * هم د اتحاد الفت معنا یمه
 خاشکو ته می مه گوری په کم نظر * و پر ه و کړی مانه اوس دریا یمه
 کله طوفانی انقلابی شمه * و ختد سبلاؤ نو کښې بلا یمه
 خپله هدف ته درومم عزم ټینگ لرم * شپه او ورځ په چیغو اوویلا یمه
 لنه مزل می نه دی لخم بحر و نوته * زه د عظمت لو په دنیا یمه
 ساز لرم سرود لرم نغمی لرم * زبه د فطرت یمه گویا یمه
 داچه ولی ما نه گټه نه اخلی * زره می ډک له غمه په ژړا یمه
 مخکه د بنسټ پیدا ز غونولای شم * بڼه نعمت دلوی خښتن وریا یمه
 سور ز غونشی بن او گلستان په ما * د د د بیا بان ته بڼه د وای یمه
 زه مستی جذبی د سمسور تیا لرم * رنځ د شپو و مخکو ته شفای یمه
 ژوند بڼی زیرو حوته قطری زما * هم د وچ ډاگو نو مسیحا یمه
 زره کښې می دمینی در گوهر لرم * و چو تورو خاورو ته کیمیا یمه
 درس د ټیټ و پاس دی مدو جزر می * سازد زیرو بڼ کښې په نڅا یمه
 کار مې پر مختگ دی پیر ته نگر لخم * لوی په مد رسه دارتقا یمه
 وایمه سند ری د (فنا) د شعر * ژوند د سا کښا نوته بقا یمه

زیری گلونه

پسرلی کښی زه خزان یم	☆	معجزې ته خپل حیران یم
پتنکا نو ته معراج یم	☆	زه د شمعی د سرتا ج یم
پرستش کر مه د لمر زه	☆	کاپر گل یم در په در زه
د مین در نگ قاصد یم	☆	د ر زخورد درد شا هدی یم
که دچاستر گه بینا ده	☆	بڼه رو بڼا نه می رڼا ده
د غریب د کور خراغ یم	☆	د شر شم د گلوباغ یم
یمه بله ډ یوه بڼ کښی	☆	زه په تور و شپو چمن کښی
زه د سر و زرو ټو ټو ټه یم	☆	د (فنا) د شعر لمبه یم

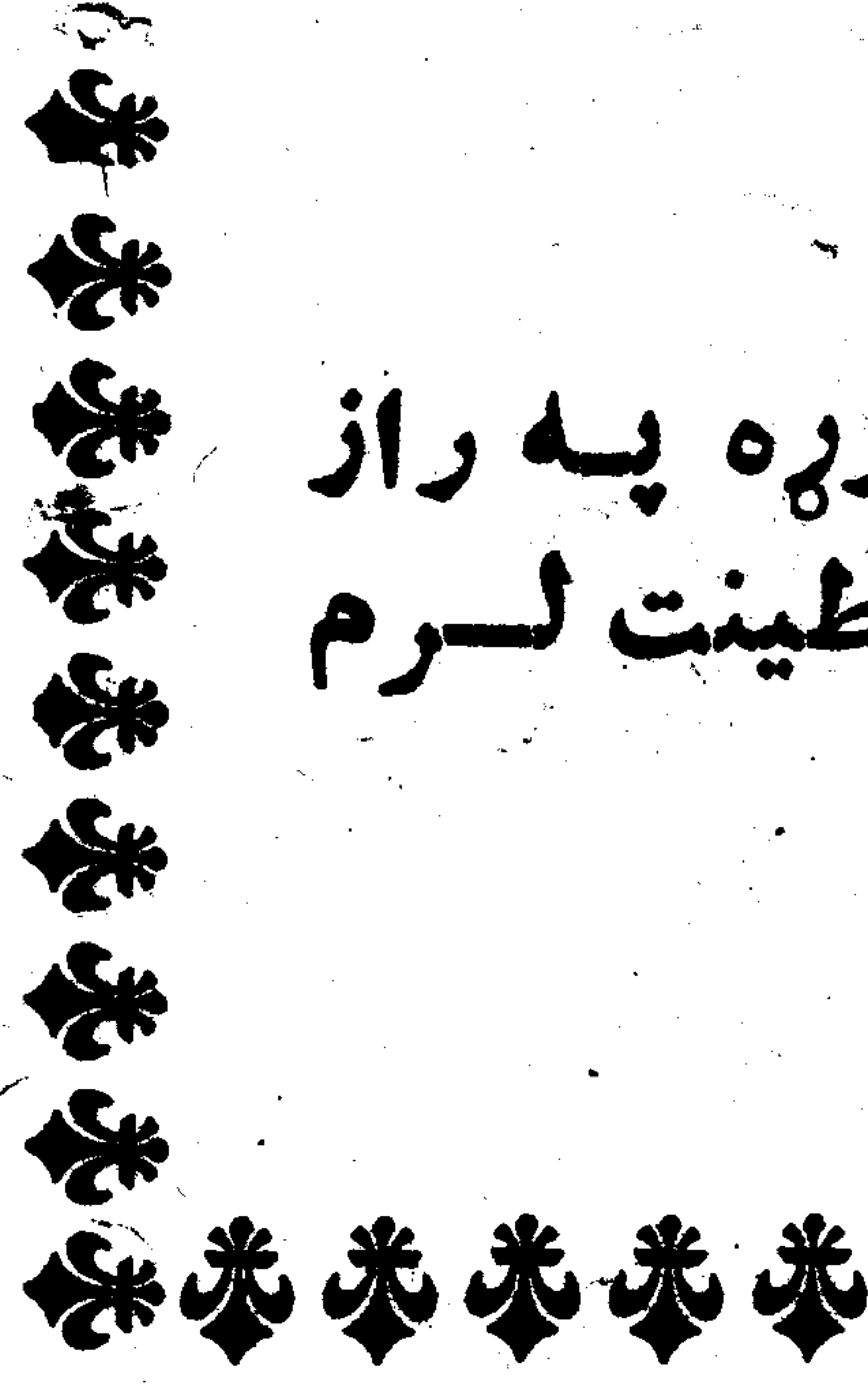

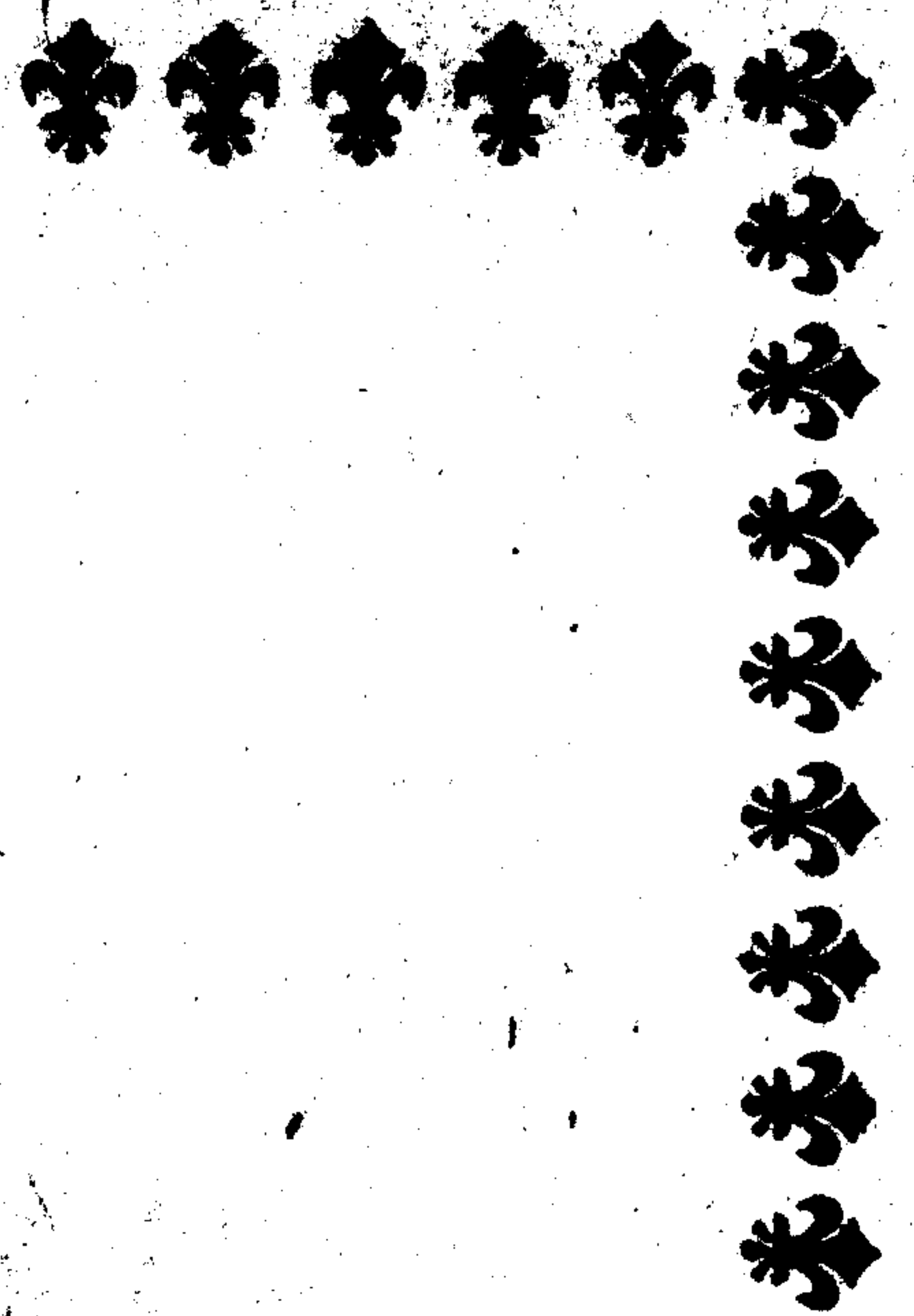

راز خوژ

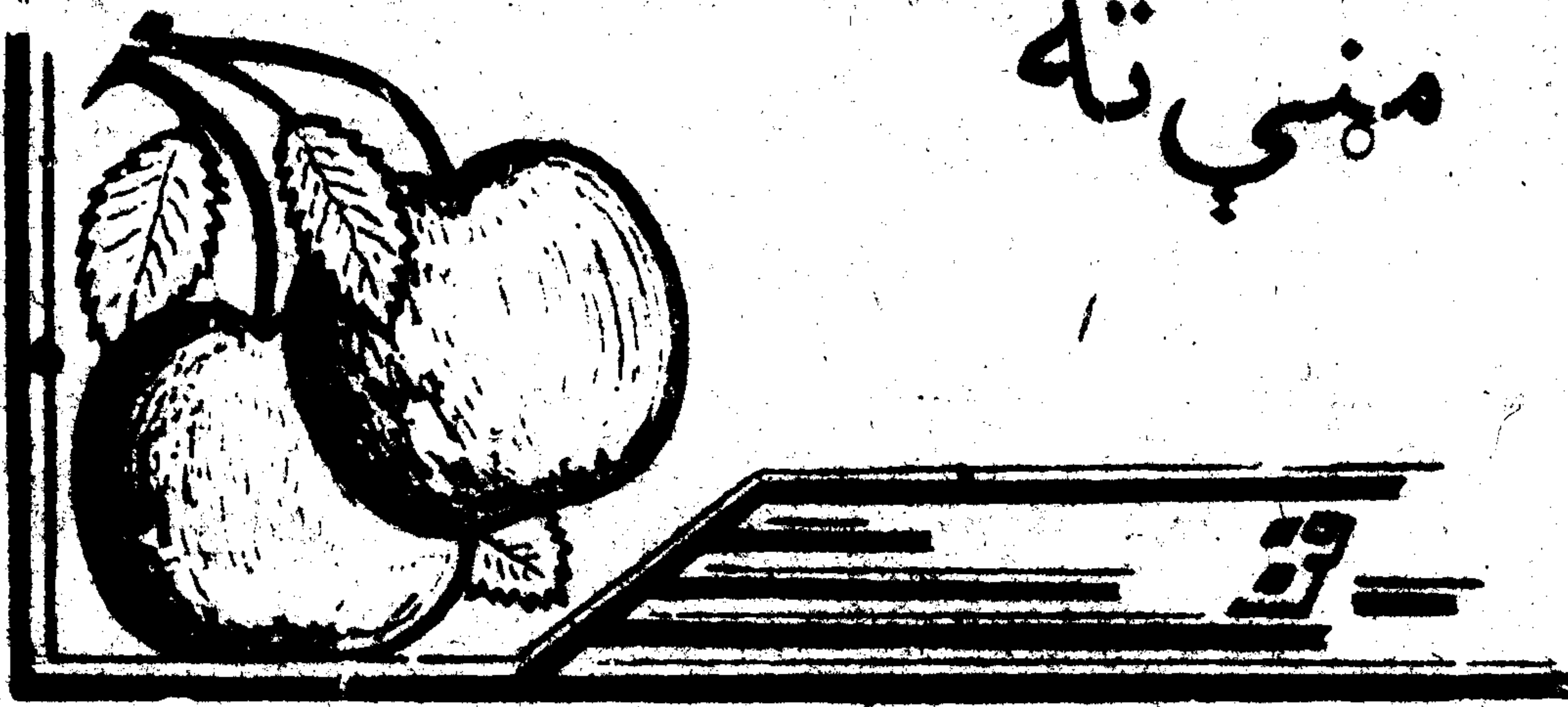

زه خپله پيا له كښي خوژ شربت لرم
 ډك او زخمي زړه له محبت لرم
 څوك ندي خبر د زړه په حال زما
 سور په وينو ښه رنگين سیرت لرم
 نوم چه مي اېستلی په مېو و كښي دی
 زه د سرو د اڼو ښه جمعیت لرم
 زه داني داني گلگو نو او ښكو كرم
 ځكه نو داغي داغي فطرت لرم
 ډك چه مي زړگی دی له غمونو نه
 زه د ډكو زړو نو مصیبت لرم
 پوښ كښي مي ځان ښه په آب ساتلی دی
 زه له زما نې ځيني عبرت لرم
 ځان مي پت ساتلی په پر دو كښي دی
 نه يمه بي شرمه ځان له پت لرم
 ظلم په مظلوم زخمي ځكر كړمه
 زه بي رحمو زړونه شكایت لرم
 پوه شه اي (فنا) زما د زړه په راز
 راز مي خپل ساتلی خوژ طينت لرم

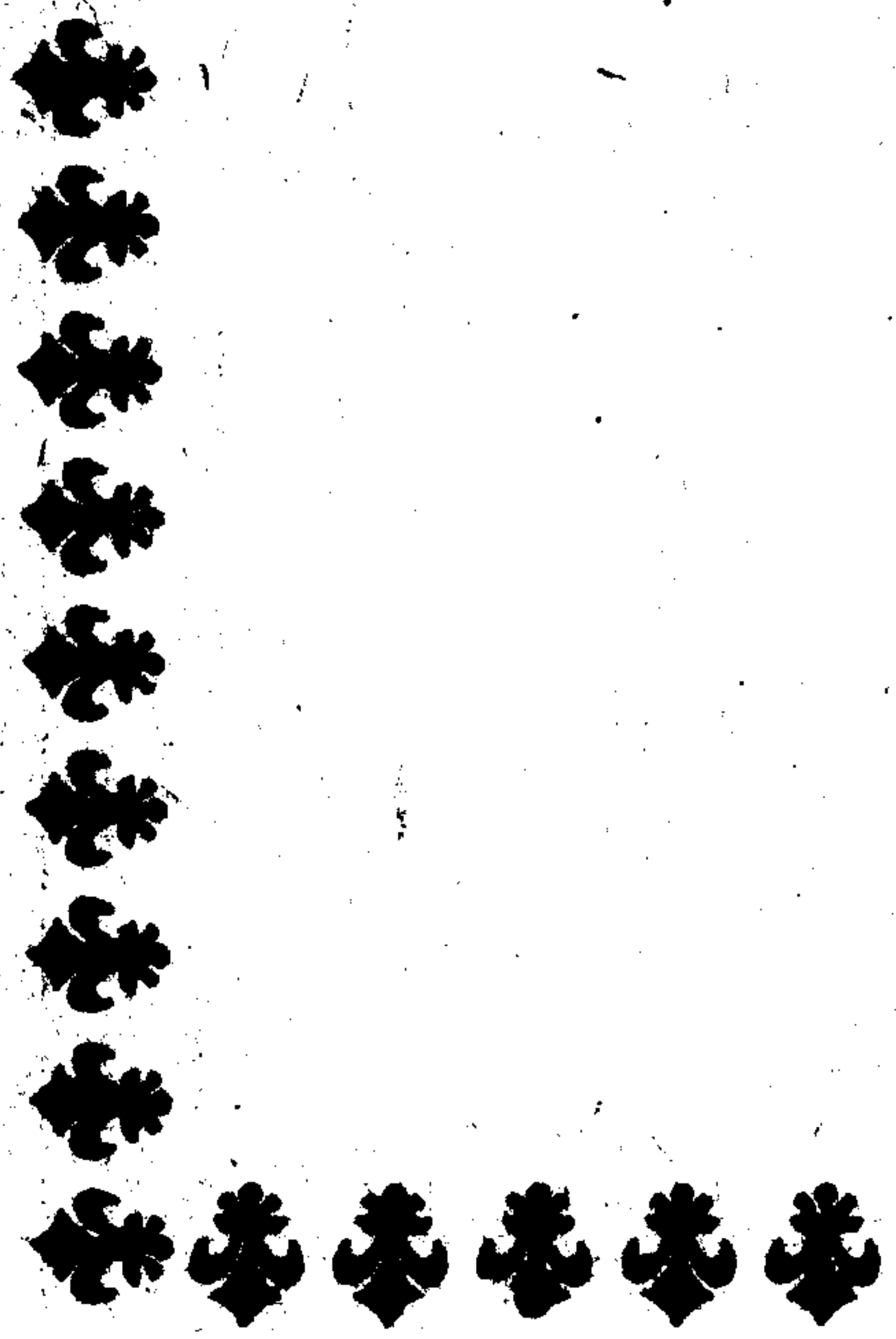

منې ته

نن مې بيا دخولې او به خوږې خوږې شي
 چه په زړه داستا شيرين خوند اې مې شي
 جوړ وي جشنو نه بې كسې شكوفه ستا
 هم منظور ه خاص وعام ته ده مېوه ستا
 خوږ رنگين او درد مند زړه لري شفایي
 چه د زړو نو تقويې ته بڼه دو ايې
 د ورنګې ستا لري ډېرې معنی گانې
 د شاعر په یاد وې ماجرا گانې
 د شاعر ه زړه پشان گلگون پر خون يې
 درنخور شاعر پشان زير و زبون يې
 په ظاهر که يې دور تګه زړه دې سپين دی
 بڼه دی پېژنم باطن دې ډېر شيرين دی
 ستا په رنگ كسې د خو بڼې او غم تفسير شته
 ستا په غېږ كسې د عاشق معشوق تصوير شته
 كم خونې له لاسه زېږ دی نيم بدن ستا
 د مظلوم په وينو سور ښكاري كفن ستا
 زېږه خوا دې د يتيم مخ بېو زلی
 گلالی مخ دې رخسار د ناز ولی
 بې ایا نونه زيات ښكاري را ته ننگ ستا
 چه غافل له دی خوار اونه زېږ رنگ ستا

کم دې نشی دا بنکلا اوڅو شپویی ستا
 تل مدام دې وی مېو وکښی سرخ رویی ستا
 شرق و غرب یاورخ او شپه تیاره رڼا ستا
 د شاعر نظر کښی لمر، سپوز می دنیا ستا
 که خوارانو ته په لاس شی مړ با ستا
 په زړه پورې خریدار به وی (فنا) ستا

سپین زر

د ښی گل رښتیا چه ته سپین زریی
 چه د تور و خاور و سپین بنکلی ثمریی
 زړه دې چوی لکه له ډبره بی صبر کی نه
 زمونږ مړی کفن نه درلود خبریی
 د خوارانو بدیا یا نو پرده پوښیی
 د پاکي مظهر یی لکه تاج په سریی

پاک لمنه یی ظاهر باطن دې سپین دی
 چه د ستر پاک لمن او سپین خادریی
 چه لباس شی در نه جوړ دراز هم از شی
 بیاد سپینو اندامونو خوږ همسریی
 د سپین زری خوار د تن سپینه خامتایی
 د سپین سر و سر کښی سپین بنکلی خادریی

چه د ژمی سر و شپو کښی واورې اوری
 د خوارانو بپوزلو تود بستر یی
 خو افسوس چه زمونږ له لاسه خپې ارزا نه
 چه وطن ته بېر ته راشی نوسره زریی
 زمونږ د مړی او ناموس کفن ټیکر یی
 د (فنا) دستر گو تور او د زړه سریی

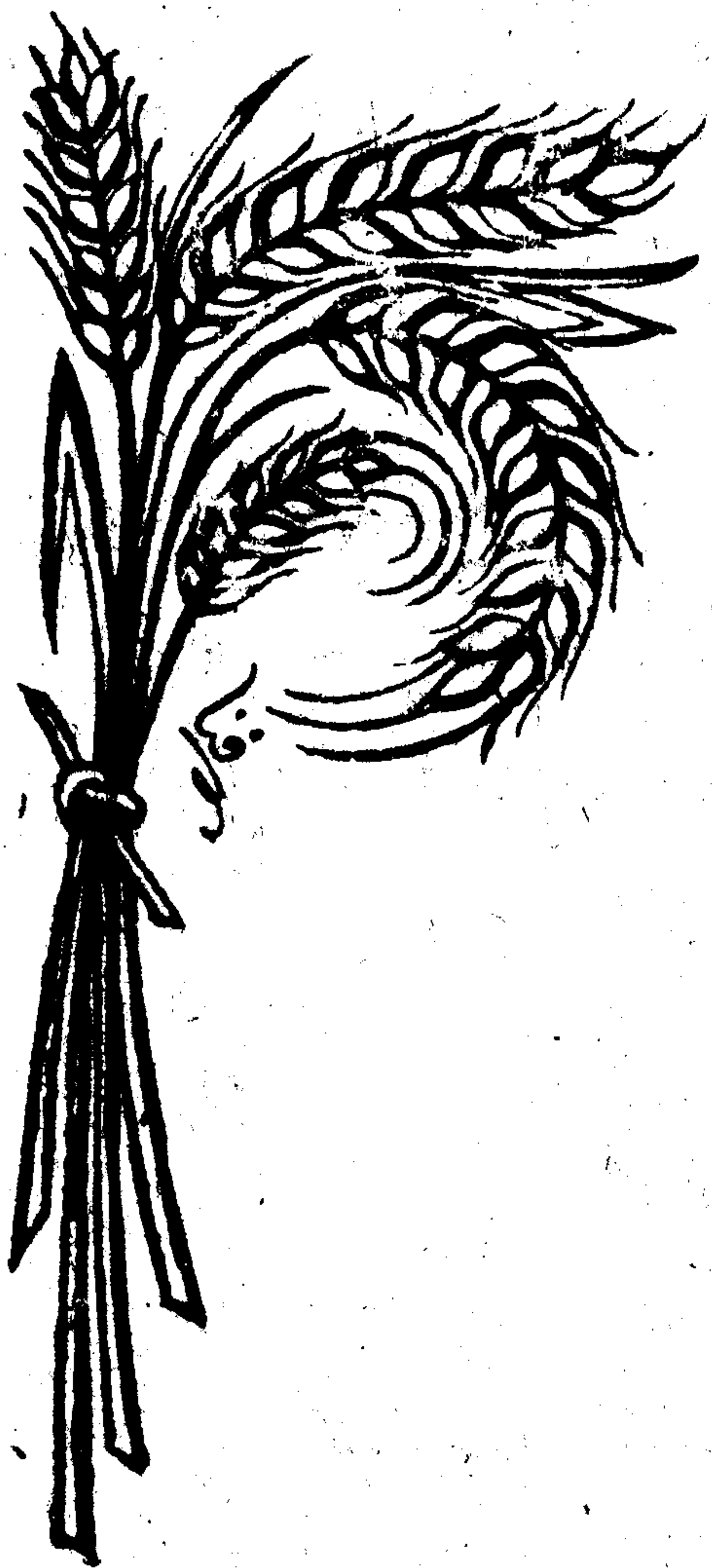
کیمیا بو تی

یو سپین زیری بوډا ډېر ضعیف نا توان و
 د طمع سره ژ و ندون ورته ډ ډر گران و
 د اغزی د بخت و بیدیا سره یې کار و
 تل مدام به د سپین زیری دا روزگار و
 اصطلاح سره بوډا با به خار کش و
 غیر تی و با همت او زحمت کش و
 لور او پری یې را واخیست لاړ بیدیهاته
 یوه ورځ بو ټو اغز و پسی صحرا ته
 په بیدیا کښی بڼه گرمی وه سره غرمه وه
 کانی بو ټی خاوره مخکه بڼه توده وه
 خوځ اغزی بو ټی یی ور پیل بیدیا نه
 یو لوی پټی یی را جوړ که شا و خوانه
 له ډېر کار او گر لږ لو نه ستومان شو
 د خوانی قوت او عمر په ار مان شو
 د پټی سیوری ته کښینا سته ستومانه
 پیاز سکر ک یی نوش جان کښه پرېمانه
 د اغز و پټی په شار هی شو بنار ته
 ماز یگر ستری ستومان راغی بازار ته
 په پیسوی اغزی خرڅ کړه یو دوکان کښی
 بر یالی شو د همت په امتحان کښی
 دې بوډا ته هر اغزی شو کیمیا بو ټی
 د همت په برکت د طلا بو ټی
 د (فنا) نظر کښی کار زحمت طلاده
 هر اغزی و ا بڼه او بو ټی کیمیا ده

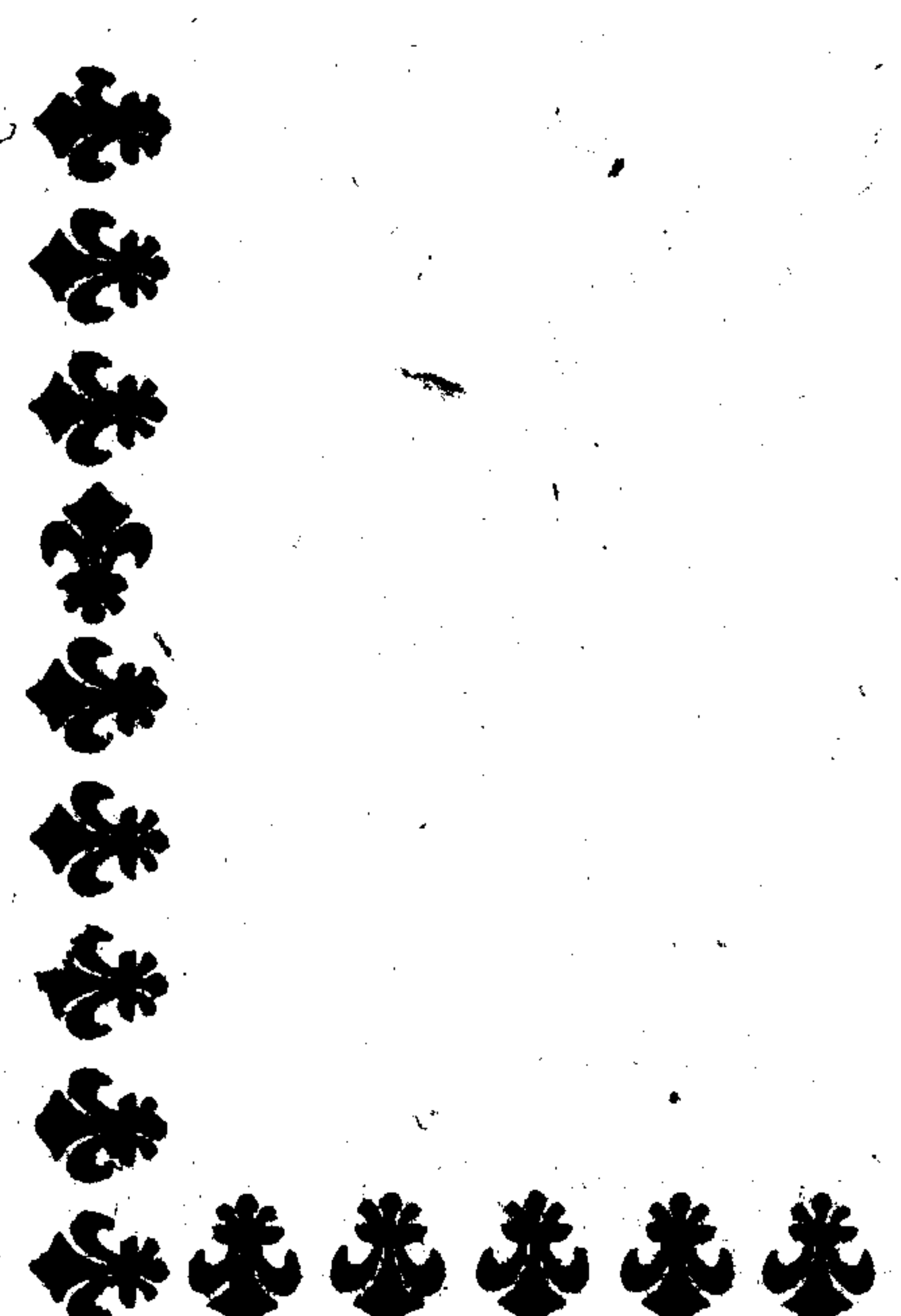

د غنمو وړی

د جنت د بنکلي ونې خوږ ثمر وم
 د دنيا له شرو شوره بي خبر وم
 د شيطان په شر اخته بشر آدم شو
 چه دادومره سر گردان په ما عالم شو
 د دانو د معما مې دا تعبیر دی
 چه انسان د نفس په لومه کښې اسیر دی
 کرل شوی زه په لاس د یو پز گریم
 زه د گرانې خاوری پاک او گران ثمریم
 په سختی خواری تو دوخه کښې د لمر بیا
 رپېل شوی یم په لوردخوار لو گبر بیا
 د غذا په نامه هر وخت مکر م یم
 دسترخوان دخوار بډای کښې محترم یم
 بیاد فخر تاج په سر کښې د امیر شوم
 په بي طمع او پاک لاس د یو فقیر شوم
 سلطنت کښې بنکلی تاج زه د باچایم
 په غربت کښې زه روزی د خوار گدایم
 زه هم خاور نه پیدا یم چه ممتاز شوم
 د شاهانو د سرتاج او سرفراز شوم
 چه منظور د ټول جهان شومه خاکسار یم
 دانسان خد مت کومه چه تاجدار یم
 بی نشان به (فنا) در کړی نشانو نه
 که بشر دپاره وکړې خد متو نه

د مچېچي ناره

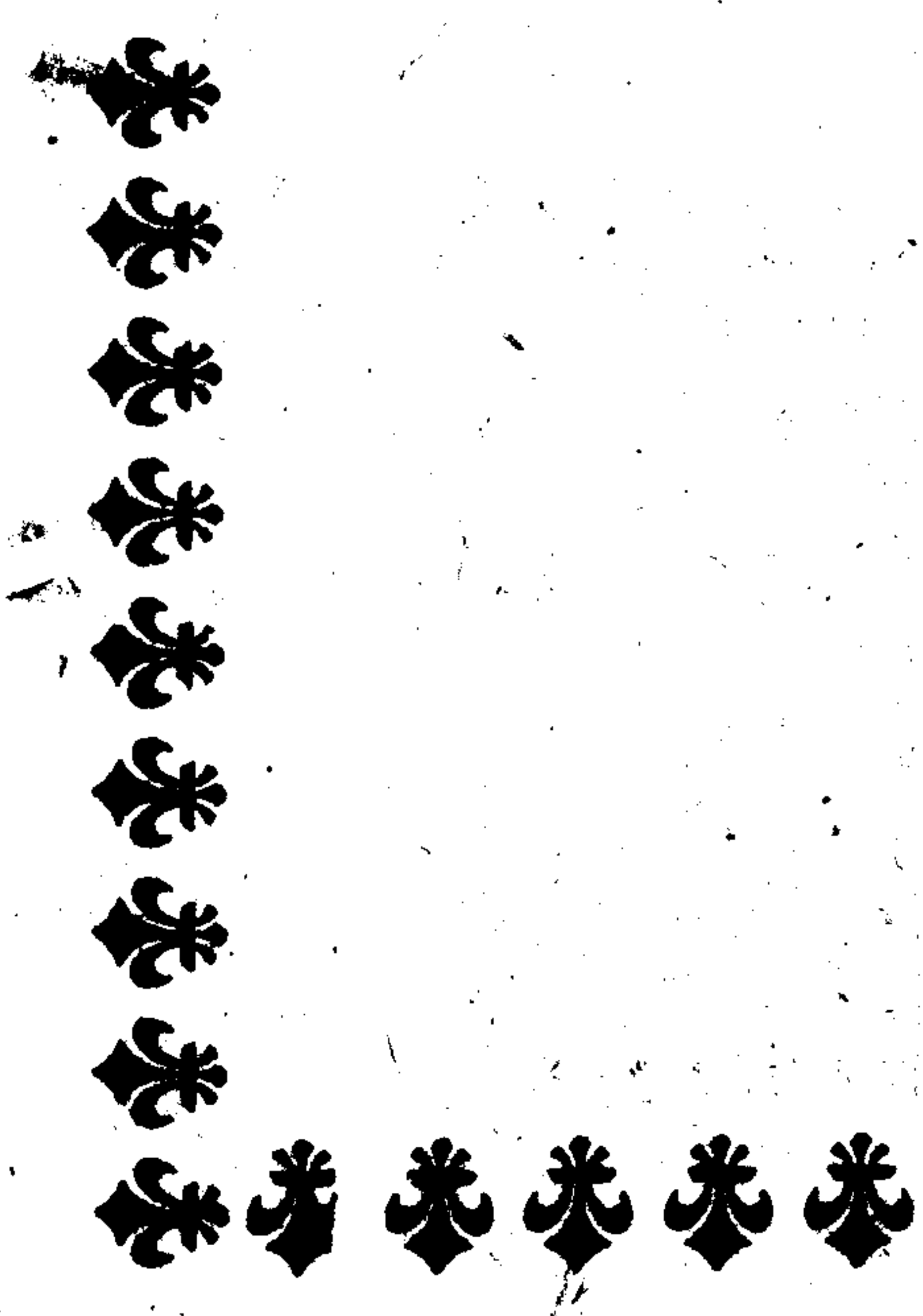

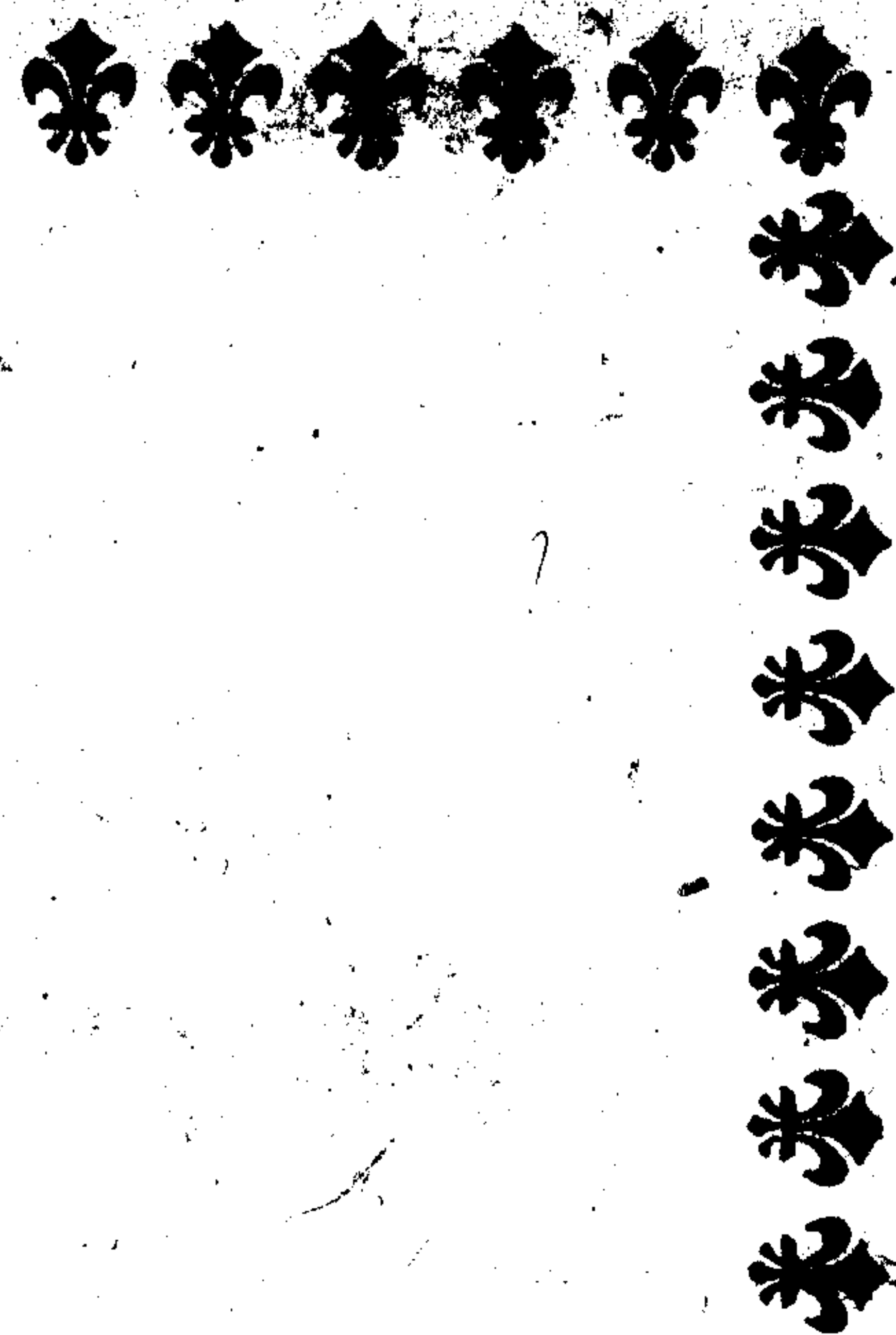
* * * * *
 * د هر نېش د پاره حان له خاصیت دی *
 * نوش زما په نېش کښې ایښی طبیعت دی *
 * د موندی رسبزی زیان دخیر خواه گټه *
 * * * * *
 * د لړم چیچل ز ما شیرین فطرت دی *
 * سودوزیان دی د نیت پوری تړلی *
 * نیک او بد دې د عمل دوزخ جنت دی *
 * خداى که څه هم دی دتولو خونظر یې *
 * * * * *
 * په مسلم رحمت کافر باندي نفرت دی *
 * * * * *
 * د باران خاڅکی په هر حای کښې یوشان وی *
 * د لړم په نېش کښې زهر ز ما شربت دی *
 * د هر طعم په طمع مه اوسه چه خوزوی *
 * * * * *
 * * * * *
 * تر یخ او تریومی خوش یې خونده هم لذتی *
 * * * * *
 * نفس می پاک دی له مردارو چه گبین گرم *
 * * * * *
 * ماد گل به عطر و کړی قناعت دی *
 * * * * *
 * په اخلاص مونز وفادار د خوز نظام یو *
 * * * * *
 * خپل باچا سره مو مینه محبت دی *
 * * * * *
 * که خپل حق او نیک مرغی غواړې تلاش کړه *
 * * * * *
 * دز حمت غیز کښې آرام کړی راحت دی *
 * * * * *
 * اتفاق نه مو گبین دی پیدا شوی *
 * * * * *
 * که هوښیاری یې تا ته لوی درس د عبرت دی *
 * * * * *
 * د ژوندون معجون له غم خوښی تر کب شو *
 * * * * *
 * لکه تر یخ دی مرگ که څه هم حقیقت دی *
 * * * * *
 * چه تر خي خوزې خبرې تل مدام کړی *
 * * * * *
 * پښتونه دا (فنا) هم غنیمت دی *
 * * * * *

چینه

داخلاص او صفا جام کسبی خوژ شر بت یم
 زه په دبت بید یا او غرو کسبی لوی نعمت یم
 پر می خویش دی د منگیو قطارونه
 محوه کبری یم د پیغلو سنگا رونه
 له روپو خوژو او بو خینی دک جام یم
 د خوبانو بڼه همراز سحر ما بنام یم
 شاوخوا کسبی می د بنو پیغلو نڅاوی
 د خوژو خوژو و نغمو خوژه غوغا وی
 پیغلی گوری مخزما په هنداره کسبی
 زه کومه تماشی دی ننداره کسبی
 چه په سرو شونډه ولا سو مقابله شم
 پیا شو دکه د شرابو سره پیاله شم
 زه د دوی د غبیز تصویر په غبیز کسبی اخلم
 د کزو زلفو لڅنڅیر په غبیز کسبی اخلم
 بنکلوم زه تل رنگین رنگین لاسونه
 لندوم بنایسته مخونه لباسونه
 عاشقانو ته بڼه جای د انتظار یم
 مینانو تو محل د پاک دیدار یم
 اور بدلی می رازونه نیازونه
 مالیدای یارانې او ډېر نازونه
 غاړی کبری زما غاړه کسبی یاران تل
 هر ورو پخلا کبری مینان تل
 دکوی چه په نڅرو نڅرو منگی خپل
 زما خوله او به او به شی خورم زرگی خپل
 مانه لاره شی پر مایی پروانسته
 ای (فنا) په زما ته کسبی وفا نشته

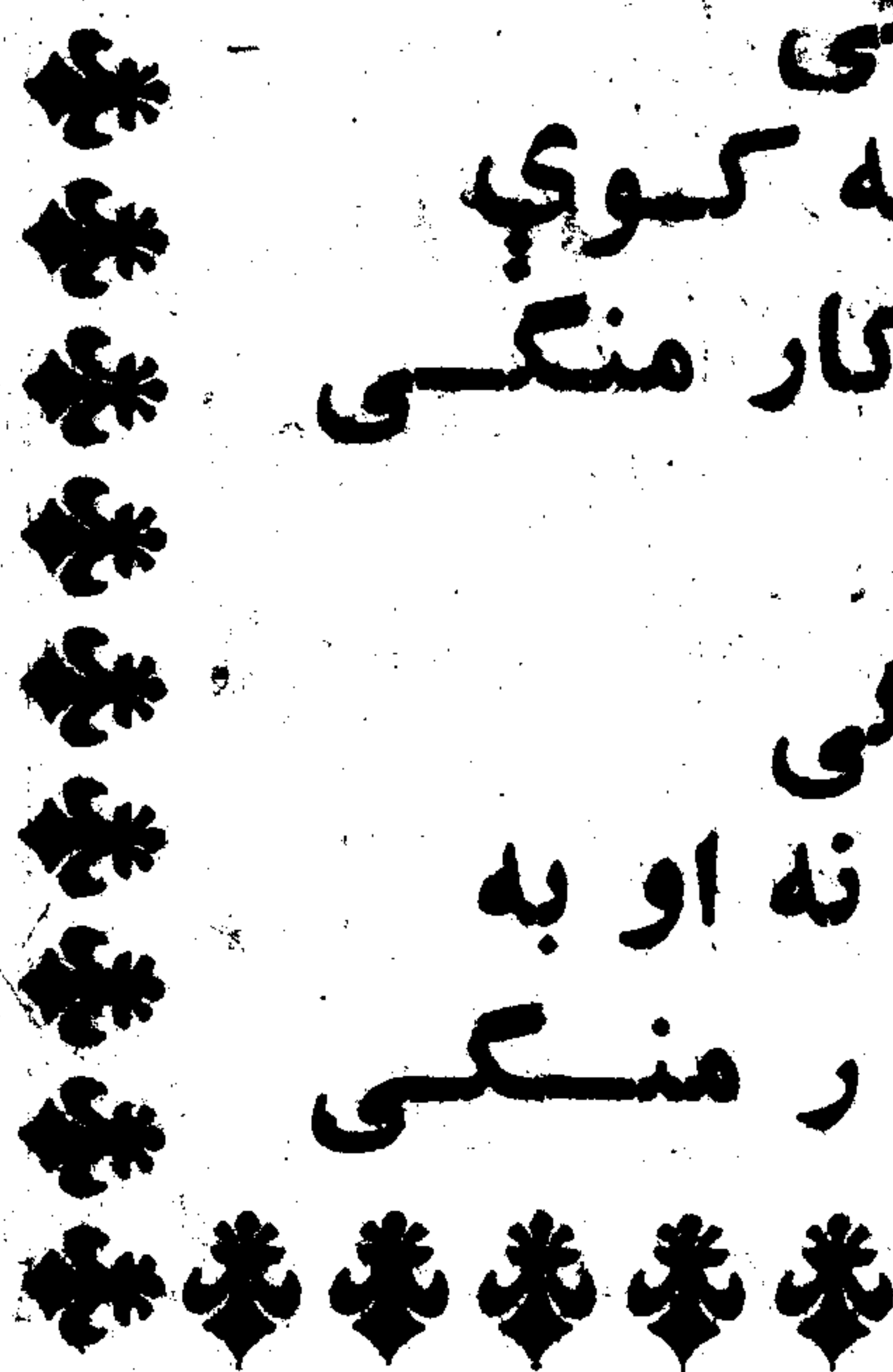

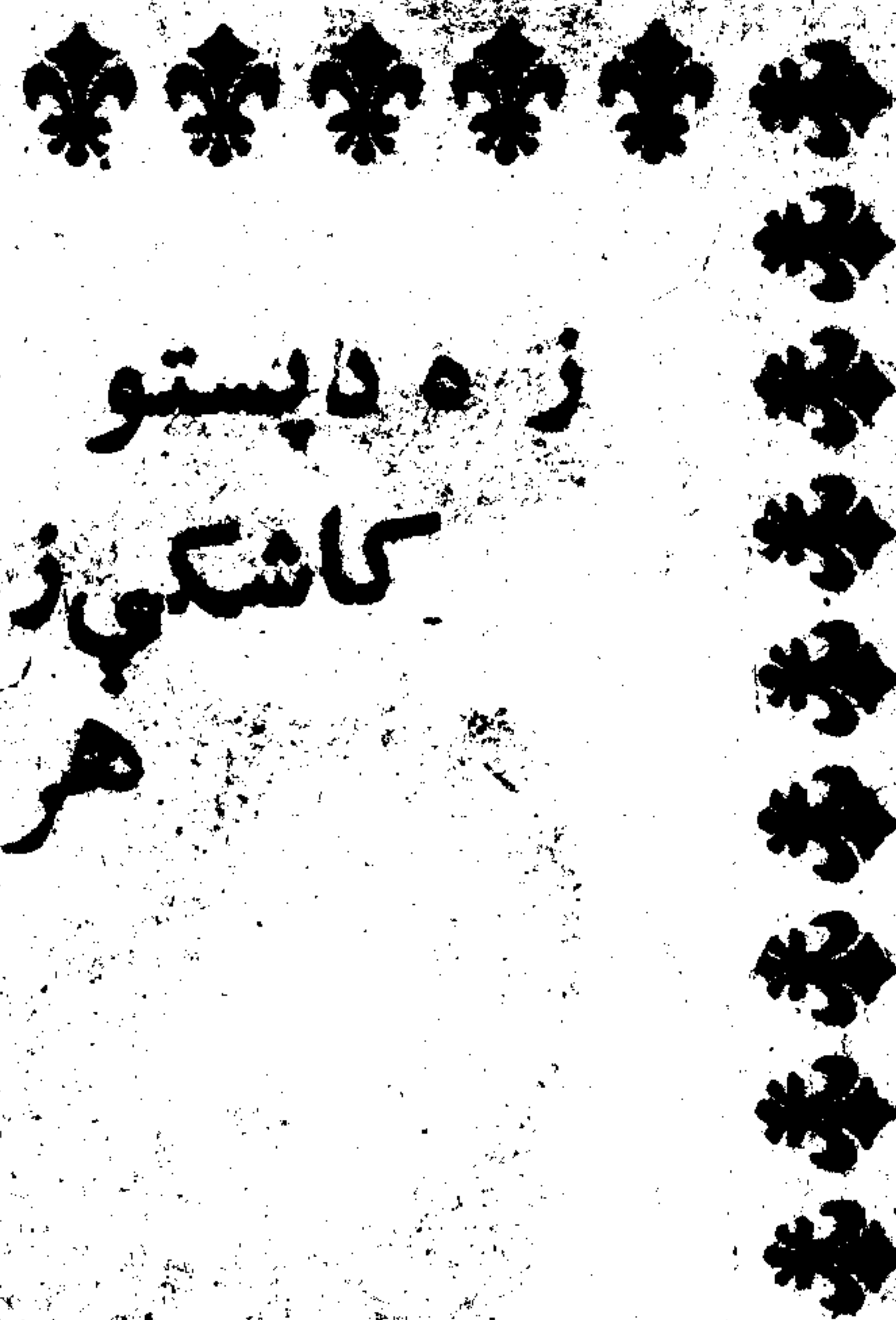

منگی

چه له چینی نه دکوی په نخر ویا ر منگی
 نو حای لری که چبری وکړې افتخار منگی
 ته چه له نازه د مین په مرگ پروا لری
 خنگه دې اېسی په تندی باندې دا خوار منگی
 شوم د غمونو سره غېز په غېز له دېره غمه
 نن چه می ولیده په غېز کسې د دلد ار منگی
 اې عزیزا نو که زه مر شوم زما په قبر کسېز دی
 یوه ټوټه د لحد نسه په یاد گار منگی
 خود به یې پېغلی په تخرگ یا په تندی گر جوی
 د تواضع په اور چه و سوزېد خا کسار منگی
 او بنکې یې تویې شوې د پېغلی د سینی له پاسه
 لږ معلو مېزی محبت کسې گر فتار منگی
 دې نه خبرو چه خوبان بی په تندی گر جوی
 نو حان سنی که د سکر و ټو په انکار منگی
 د سپینو لېچو په غاړی کسې د پر عیشونه کوی
 د زړه منگی دې راته مات که بدې کار منگی
 زه د یوې تراخي خبرې په امان پاتی یم
 ته بنکلوې سرې خوزې شو ندې وار په وار منگی
 پېغلی مدام خکی په سر و شونډو ستاله خولې نه او به
 نو د شرا بو پیمانې دې تا نه جار منگی

زه د پستو نړيو ملاؤ ډېر هوس لرمه
 كاشكي زر خاوري شم چه جوړ كړي را نه يار منگي
 هر ما ز يگر دمستو پېغلو قافله كښي (فنا)
 بخت و طالع ته گوره څنگه شو سردار منگي

طبي نباتات

بېشكه لوي څښتن مو ډېر كړيم دى دى حقيقي شافى اولوى حكيم دى
 بن او چمن كې جوړ روغتونو گوره د دښت و بېد يا كې درملتونو گوره
 په ځينو بوټو كښي تاثير د شفا د ځينو گلا نو كښي اكسير د دوا
 جام د گلونو كښي شهيد و نه پراته د داغزي نېشكي هم زهرونه پراته
 په تورو خاورو كښي كيميا و گوره په هريو بوټي كښي د واو گوره
 د طبيعت غېزدي روغتون دى فنا چه مرگ علاج ستاد ژوندوندى فنا

چرس

د گلو بوى مې خما رونه لري * عطرمې زهر آزار و نه لري
 مضر يم ژوند او د صحت د پاره * دښمن د تنگ او شجاعت د پاره
 زه دخپل دوست سره دښمن يم مدام * هريو آشنامې زر خريدى غلام
 زه عقل و ژنم د جنوان د پاره * بر بادي غواړم د ژوندون د پاره
 مانه پر هېزو كړي مضر نبات يم * د ژوند دښمن د بېد بختي ممت يم
 راشه كه غواړي تندار تون و گوره * د لېونتوب د ژوند افسونو گوره
 زه په لوگي كښي ډېر كيفونه لرم * هره غوزه كښي عالمونه لرم
 چرسى پرواز كړي اندېښنو كې زما * سپوزمې ته خېزي په نشو كې زما

ډېر و فاداره عمليان لرم زه

(فنا) لپلا يم لېونيان لرم زه

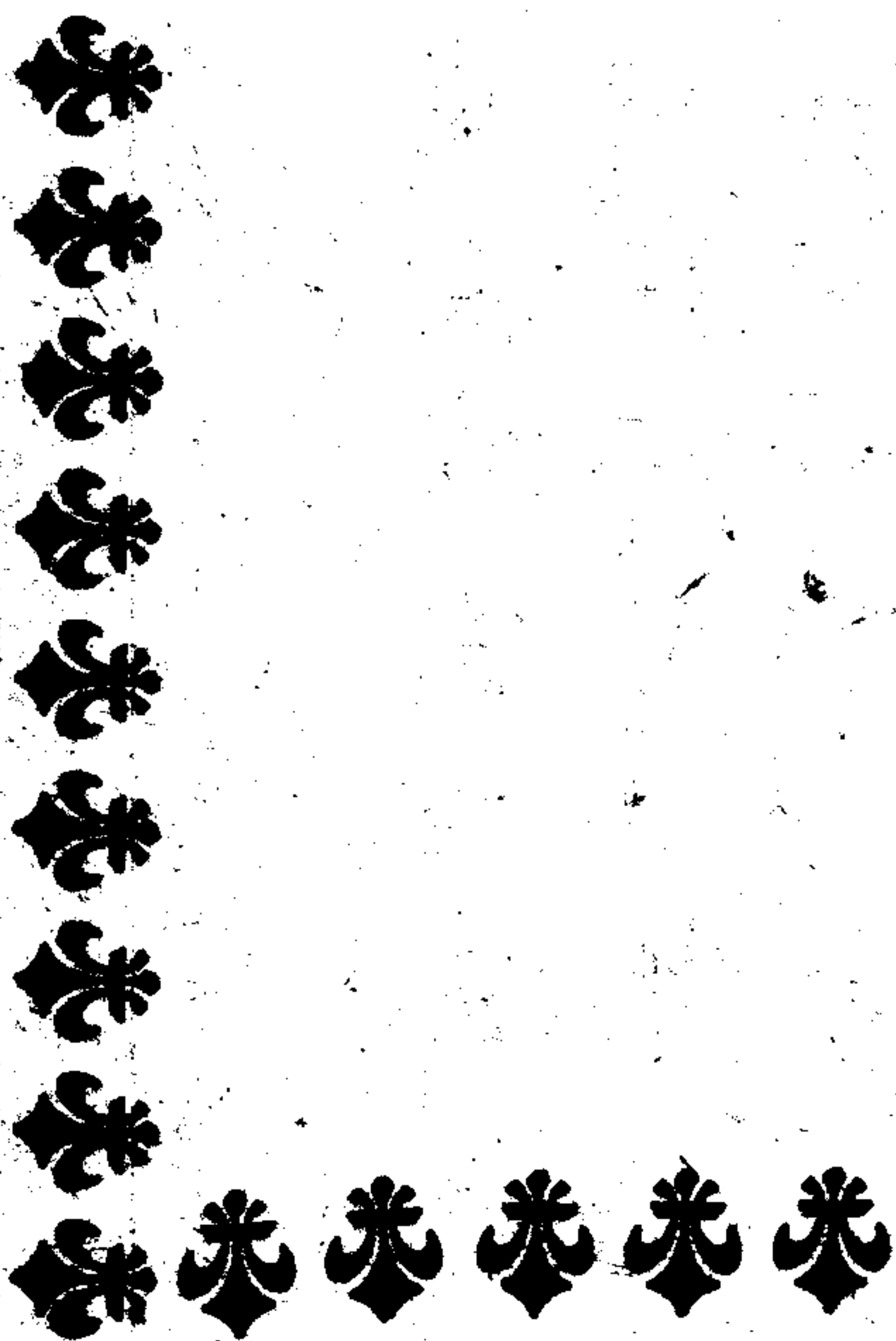

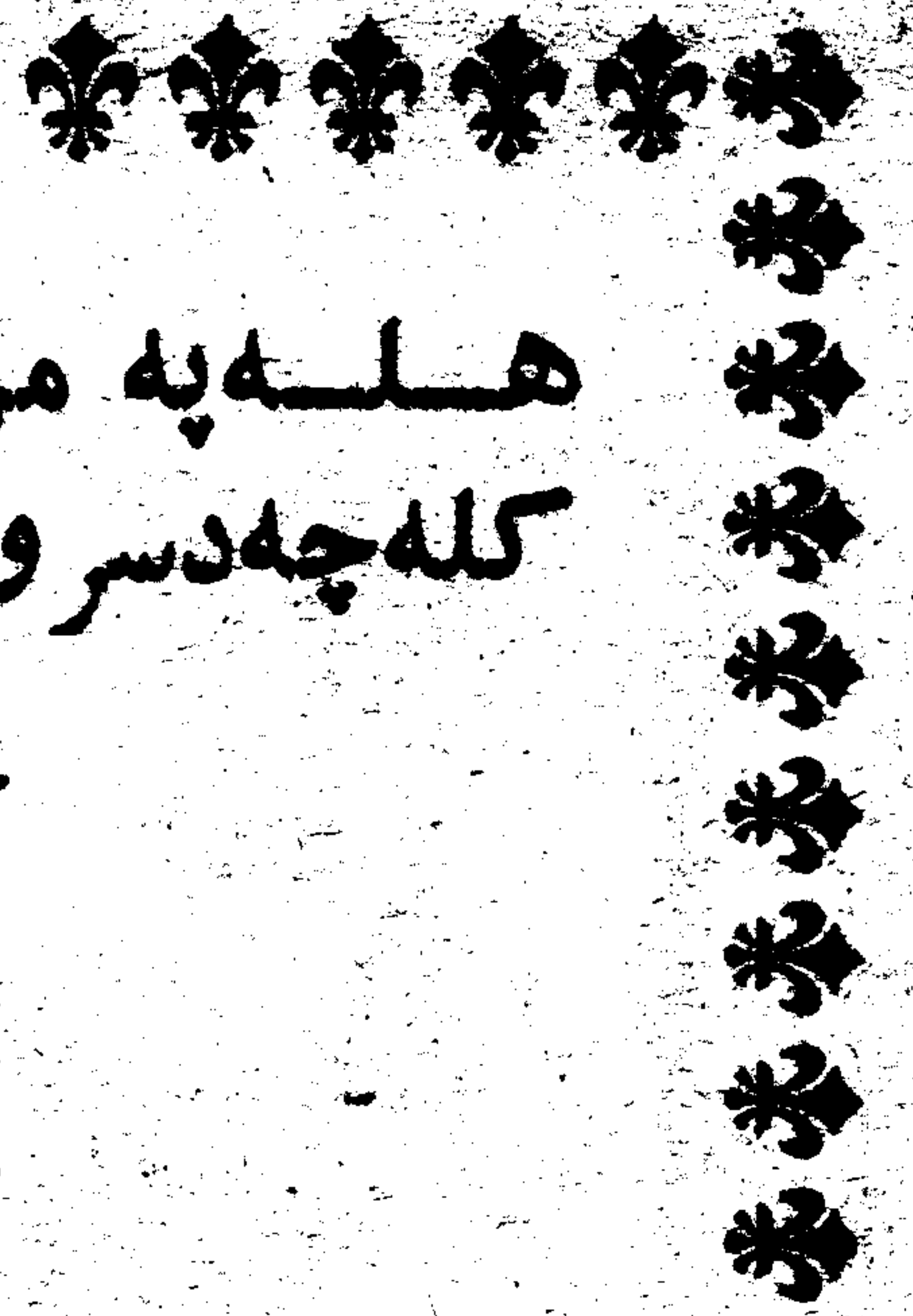

يو وزي انگور ييم

يو وزي انگور ييم نمونه د جمعيت يمه
 د پر خوز اتفاق لري داني زما ملت يمه
 د که پيمانه زما د مينې له خوز وځيني
 ټولو ته منظور د شيريني په برکت يمه
 بن مې ميگده ده د شربت د کي پيا لې په لاس
 د پر بنه خوز شربت لرم ساقی د طبيعت يمه
 د که ده بنينه زما خمار مستي او کیف ځيني
 لويه مدرسه د کائناتو د عبرت يمه
 د و ب بهشي سيلاب کښي دخمار او د نشو زما
 زه په امدو جزرد او بو کښي کیفیت يمه
 تېر شه له خودی ځيني که غواړي معجزی زما
 اور يمه او بو کښي دمستی سوږ حرارت يمه
 کیف مې جوړوی وحشي حيوان اهلی انسان ځيني
 يو خاڅکی اوبه لرم خو هومره لوی قدرت يمه
 پاکندی انسان چه جوړوی له مانا پاک شراب
 اصل زما پاک دی د پاک خداي بنه خوز نعمت يمه
 جوړه ميخانه او خمخانه مې دزاهد کره
 زه هم يو مخلوق د پاک څښتن يېم عبادت يمه
 بنه په صدق خدمت کوی مېوه مې انسانانو ته
 زه شيرين ثمر د کار زحمت او زراعت يمه

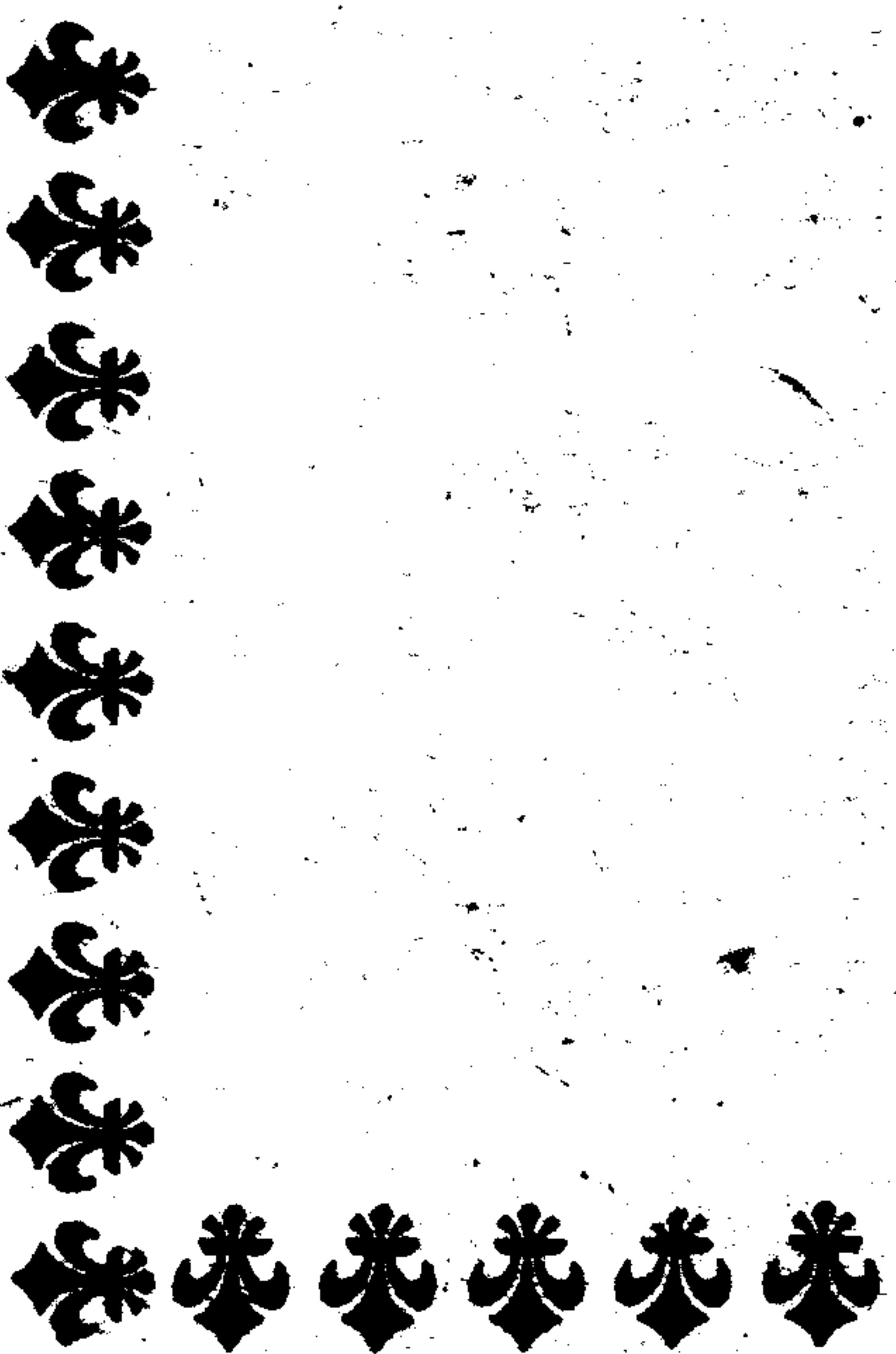
هله په مزومز و خوندونو (فنا) کېز مه
کله چه د سرو شونډو و پيال له کښې خوژ شربت يمه

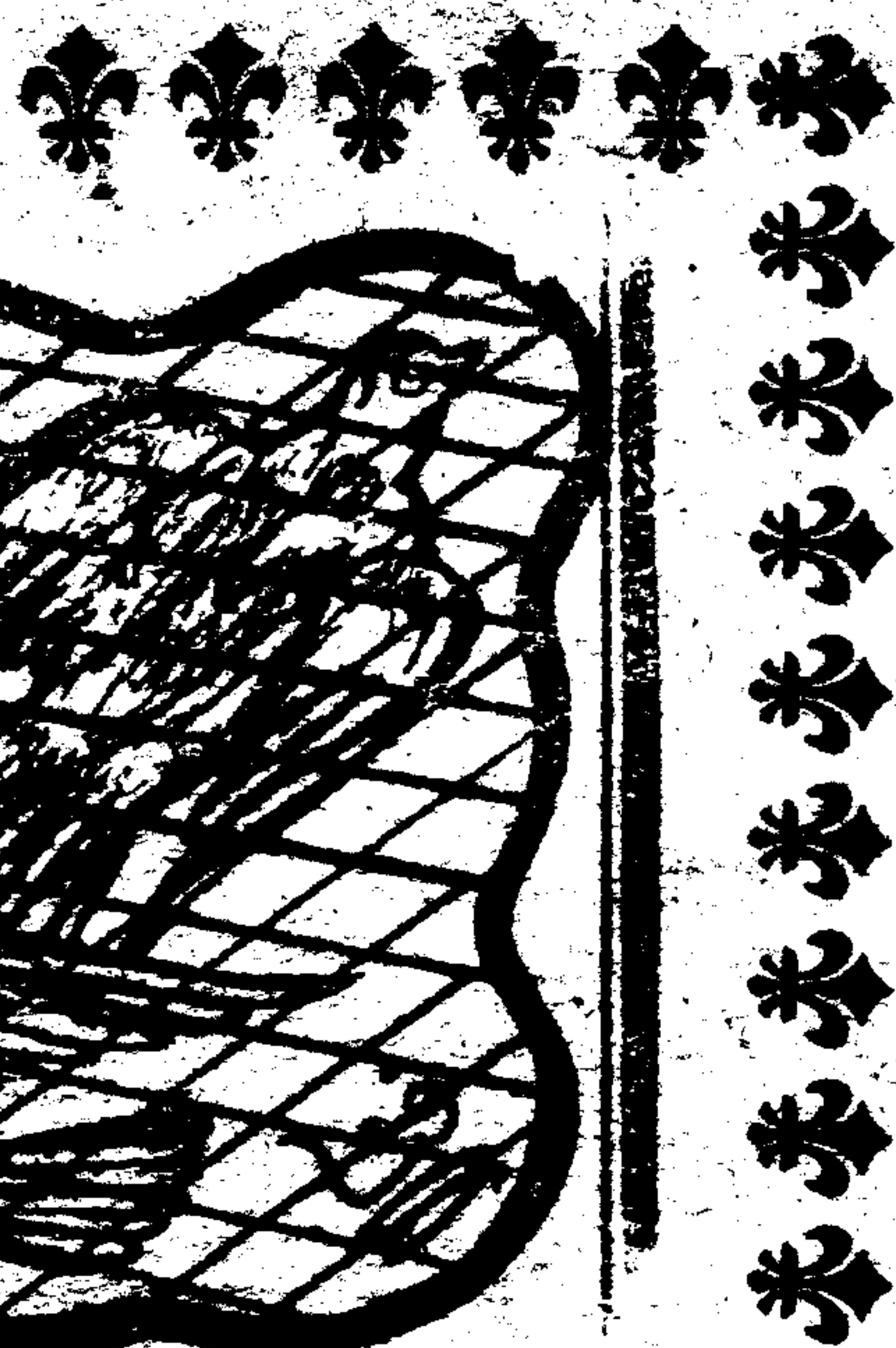
★ ★ ★ ★ ★ دام او نازنه ★ ★ ★ ★ ★

★ د خيالونو پسرلي وښه هوا وه
★ شين چمن بڼو بوستان لويه فضا وه
★ په دې بڼې کښې ښې مېلې چرچې ياران و و
★ ښې مېوې خوژې او به هر رنگ گلان و و
★ يومارغه و په دې بڼې کښې ښه خوشحاله
★ دمانې پشان يې ونو کښې وه جاله
★ بوټي غوښې به ددې مارغه خوراک و
★ خوژې سري وينې او به دده د خښاک و
★ دامارغه به گل خوژې نورې دانې هم

★ ★ ★ ★ ★ بد لولي بي د خپل بڼو جامي هم

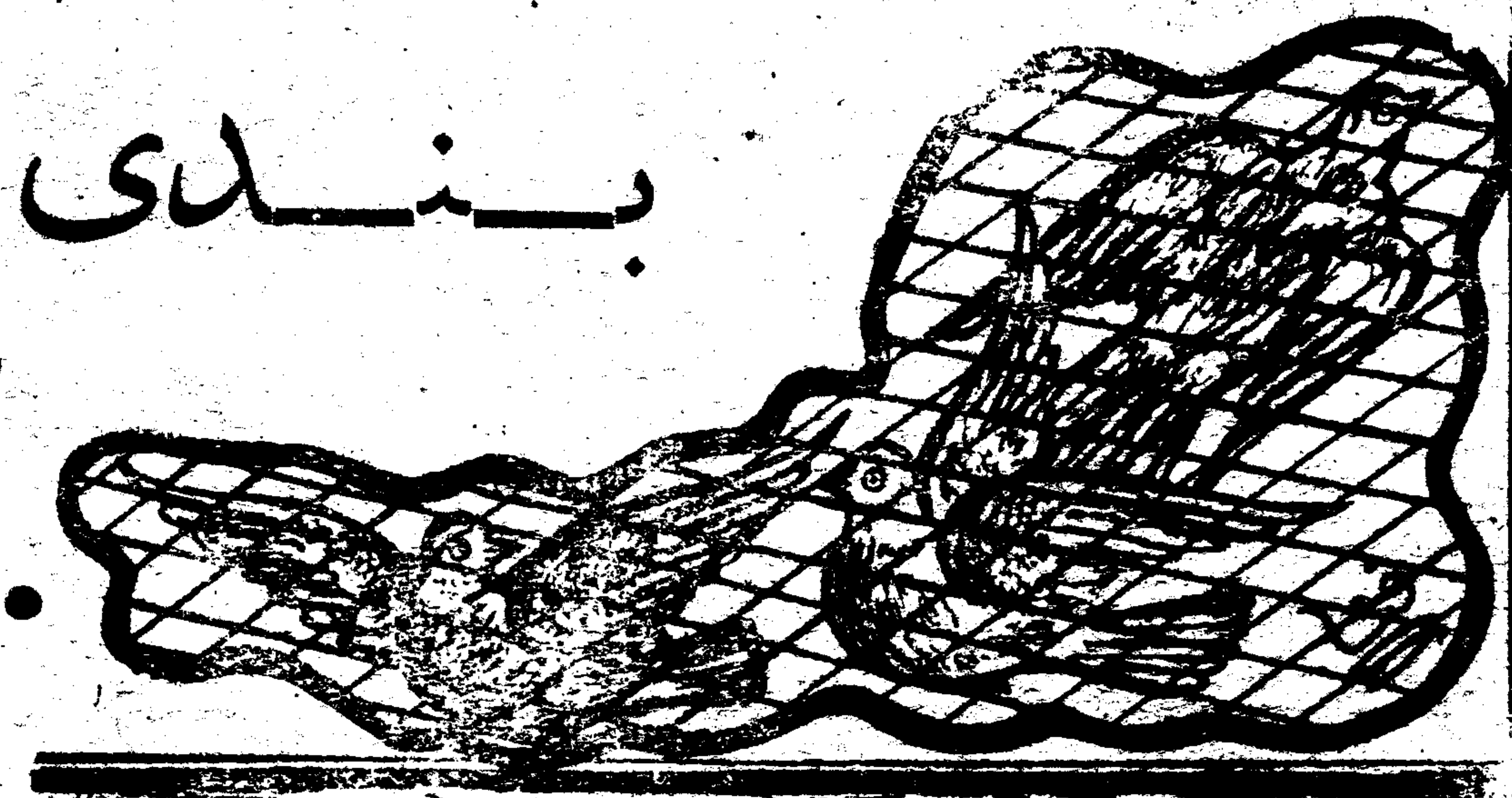
★ يوزيرک صياد راپېښ شو په دې بڼې کښې
★ د مرغانو دام يې کېښود په چمن کښې
★ له قضا نه دا مارغه په دام کښې گير شو
★ د صياد سره قفس کښې بيا اسير شو
★ دا مارغه نه و خاين او رشوت خوار و
★ دده بڼې مانې ژوندون حرام مردار و
★ دا دانه د خيانت رشوت دانه وه
★ دخاين دښکار د پاره بهانه وه
★ دا صياد نه و قانون او عدالت و
★ دا قفس نه و زندان او اسارت و
★ نه دانه وه اې (فنا) نه دام حلقې وې
★ د خاين په د واړو پښو کښې زولني وې
★ ★ ★ ★ ★

بندی

گوتره

- چه ستا د پښو د زنگ آواز واو رمه
- د زولنومې شر نگرهار ياد پېزی
- ته هم بندی يې دانسان په لاس کښی
- حککه خو نخواره استعمار ياد پېزی
- خدایز و گوتره ستا د حال په لیدو
- په جېلخا نو کښی مې احرار ياد پېزی
- چه واورم ستا خوږ روح پروره غمېر
- د محبوبې شير ين گفتار ياد پېزی
- چه ستا ر نګینې ښکلې پښې گورم
- نومې د ښکلې يار سنگار ياد پېزی
- چه نومدې واخلم اې نېک مرغه مارغه
- د آزادی روغې رو و يبار ياد پېزی
- ته مې استا حی شه پیغام مې یوسه
- چه د (فنا) خوا خوږی يار ياد پېزی

د اوریا زرمه

سپینه واوره (فنا) سپین او یاسره زروی
 خوږلی طوفان سېلاب ، خطر ، ضروری
 د باران خاڅکی د خدای رحمت باله شی
 خه چه اوری خدای به کړی مقرر وی

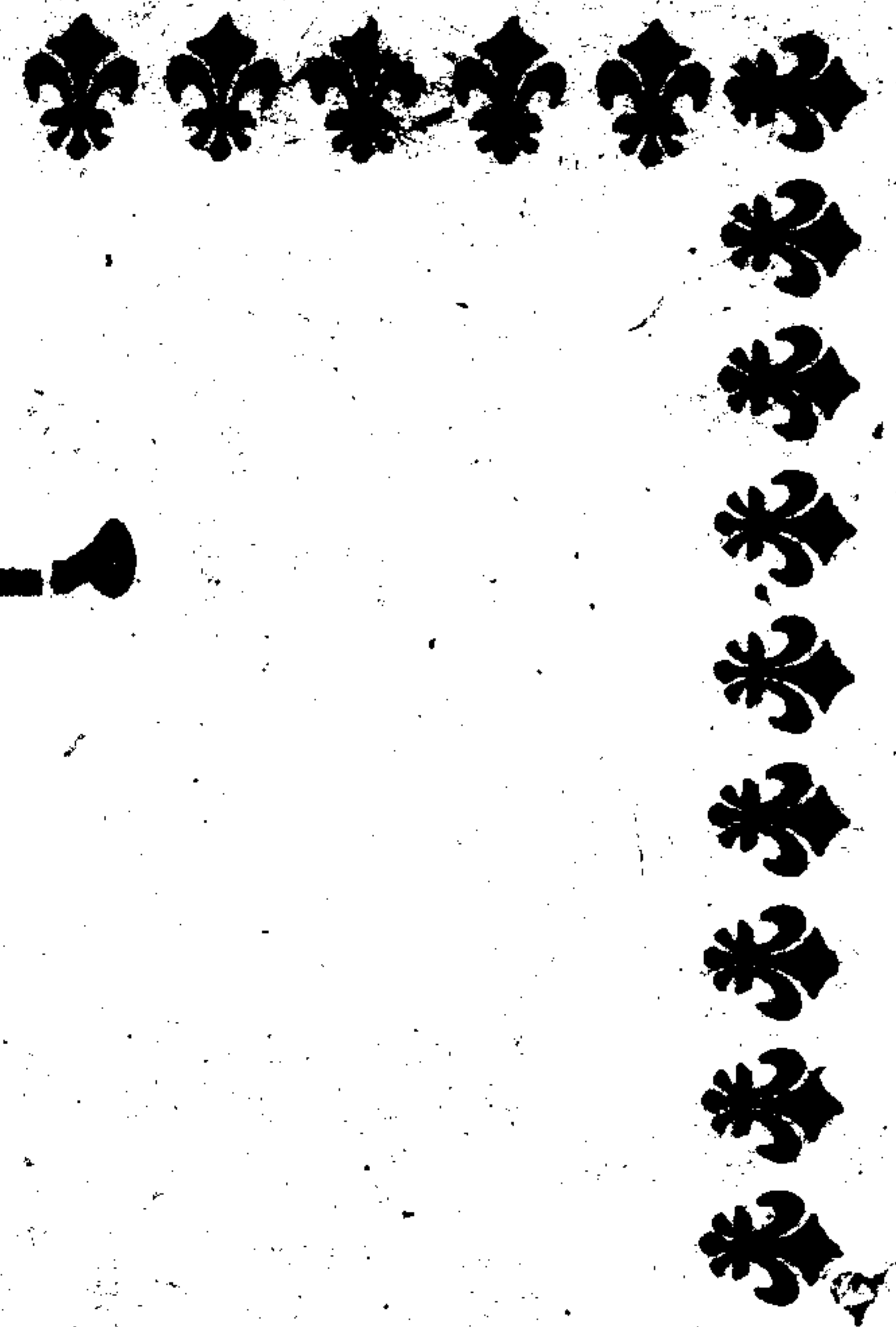

داهم یو خیال

- ★ په مستو میو مسته مستی سره پیداشی
- ★ یوشین چمن ته راشی او شنه شی په خنداشی
- ★ وفا په و عده و کړې ز ما د زړه طبیبه
- ★ رنځور د انتظار ته د درد اورنځ دواشی
- ★ کزې د گلو خانگی داستاپه احترام شی
- ★ گلرخي ته مشغوله د گل په تماشاشی
- ★ د گل د بوټو شاته ما خان وی غلی کړی
- ★ نا خاپه زه پیداشم لږ شانتی وارخطاشی
- ★ باطن کسبی بڼه خوشحاله ظاهر کسبی لږ ملاله
- ★ په ناز او په غرور د پرمالوری ته راشی
- ★ ته وگورې سپوږمی ته زه وگورم ستا مخ ته
- ★ زه هم په تماشاشم ته هم په تماشاشی
- ★ زه هیله دربنکاره کړم ته د پړو کړې نازونه
- ★ یو خو شپې جنگی شی یو خو شپې پخلا شی
- ★ حیران شم چه دا څنگه یو ځل شی مهرزبانه
- ★ ستم کینې جلاشی و فاسره آشناشی
- ★ د مینې په دنیا کسبی سلطان او ملکه شو
- ★ خمار له بی خوبی نه رنگینه له حیا شی
- ★ سر کسپېز دې زما غېز کسبی تسلیم د پاکی مینې
- ★ له سره تر قدمه یوه ټوټه و فاشی
- ★ گل توی شی ستا په غېز کسبی له اوسې زما په غېز کسبی
- ★ زه ستاد عشق (فنا) شم او ته راته لیلیا شی

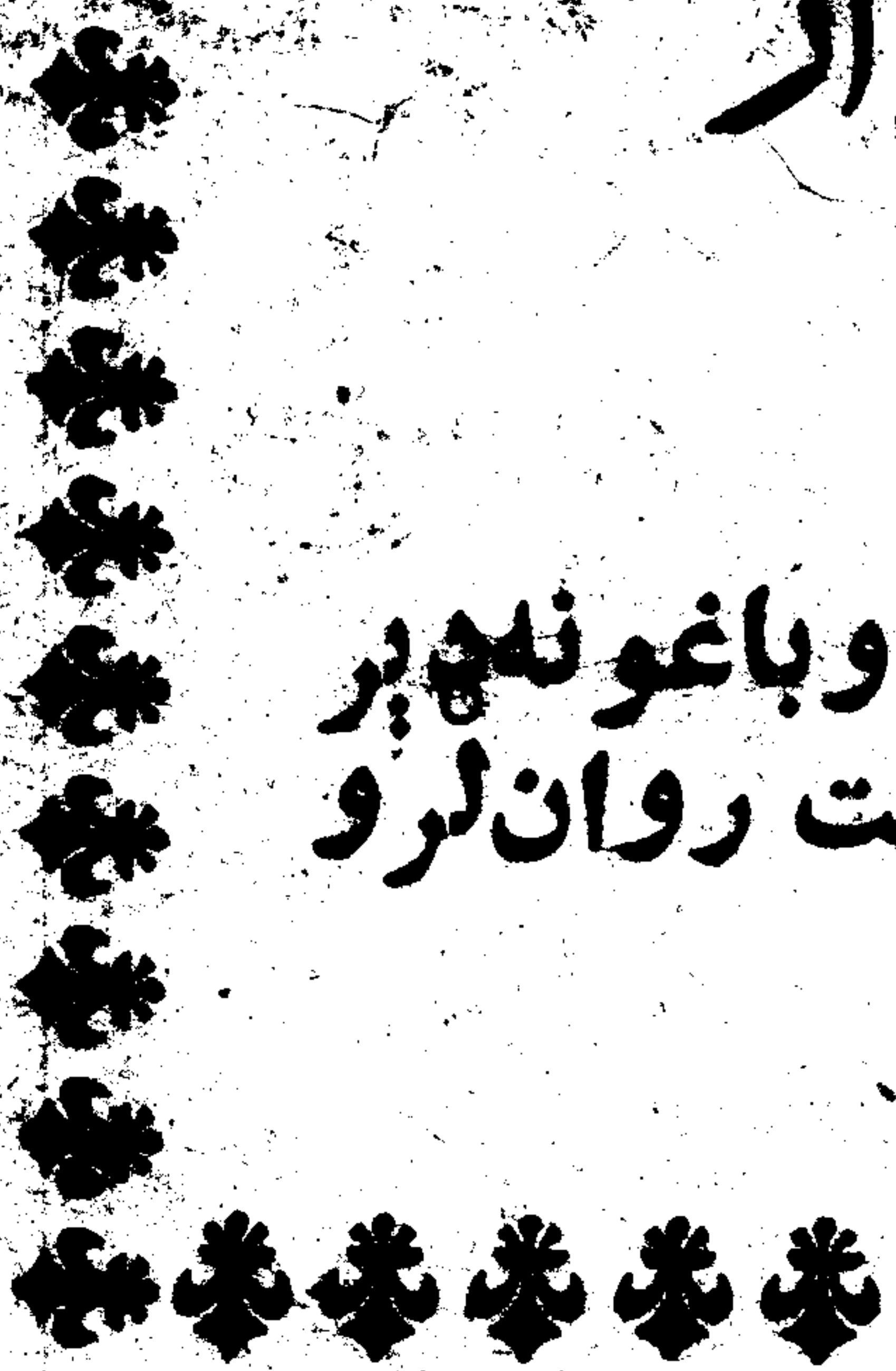

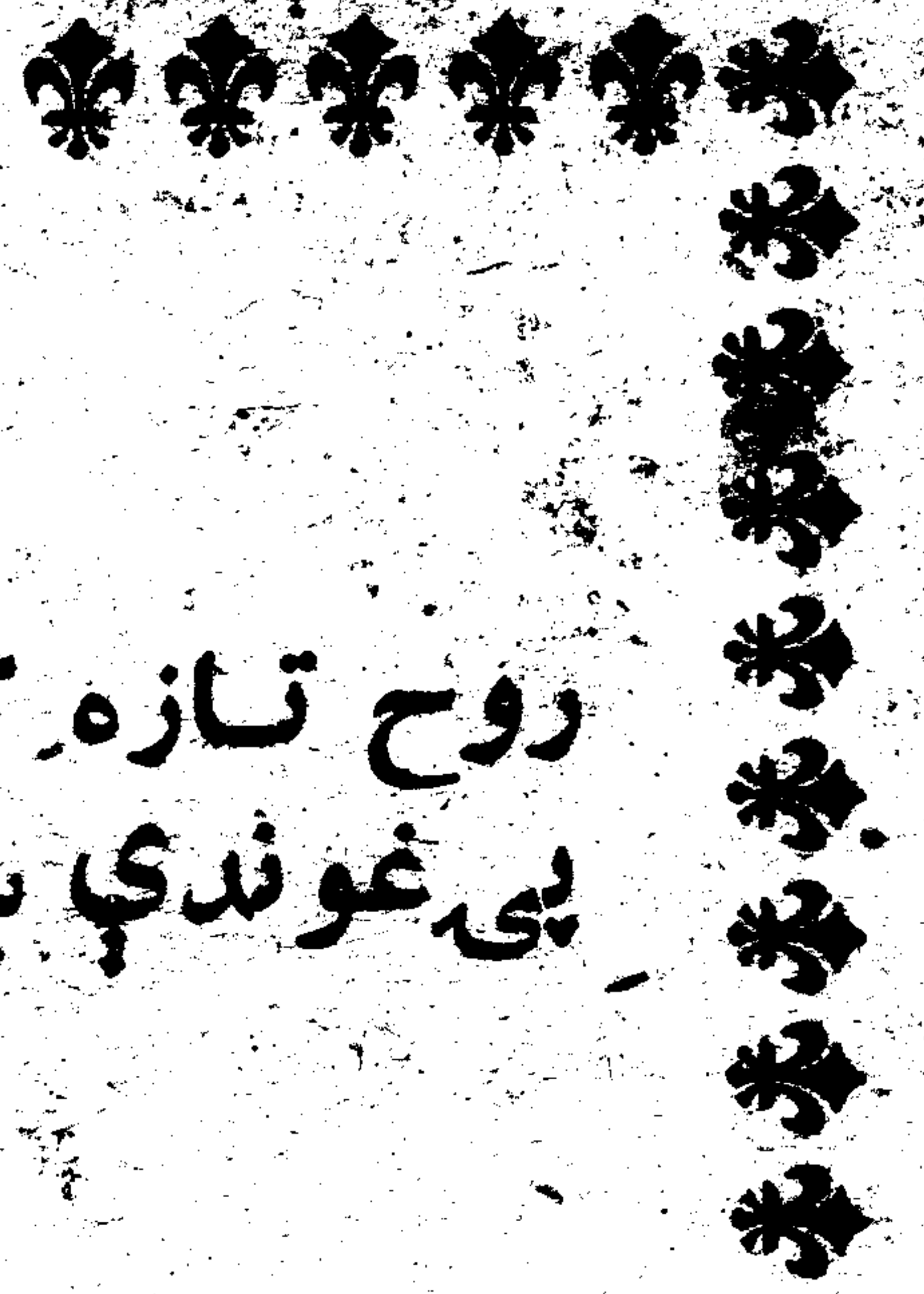
پولا

* * * * *
 * دبادام په خېر سوری سوری روندبڼه دی *
 * هغو سترگو کښی چه شرم و حیا نشته *
 * د کور په کور کښی جوړ شیرین محفل دی *
 * خو یاران د زمانې کښی و فا نشته *
 * د گېلاس گېلاس کښی بڼه خوازه شربت شته *
 * خودزرو پیاله کښی صدق و صفانشته *
 * د فلک له لاسه شین دناک غمناک زړه *
 * چه د نرخ بازار کښی ولی بقا نشته *
 * د سرو شونډو په عناب صفر اما تېزی *
 * دمین تندي ته بله دوا نشته *
 * بهی نلری زېر رنگ ستا ای رنخوره *
 * ناک مڼه د مخ اوزنی (فنا) نشته *
 * * * * *

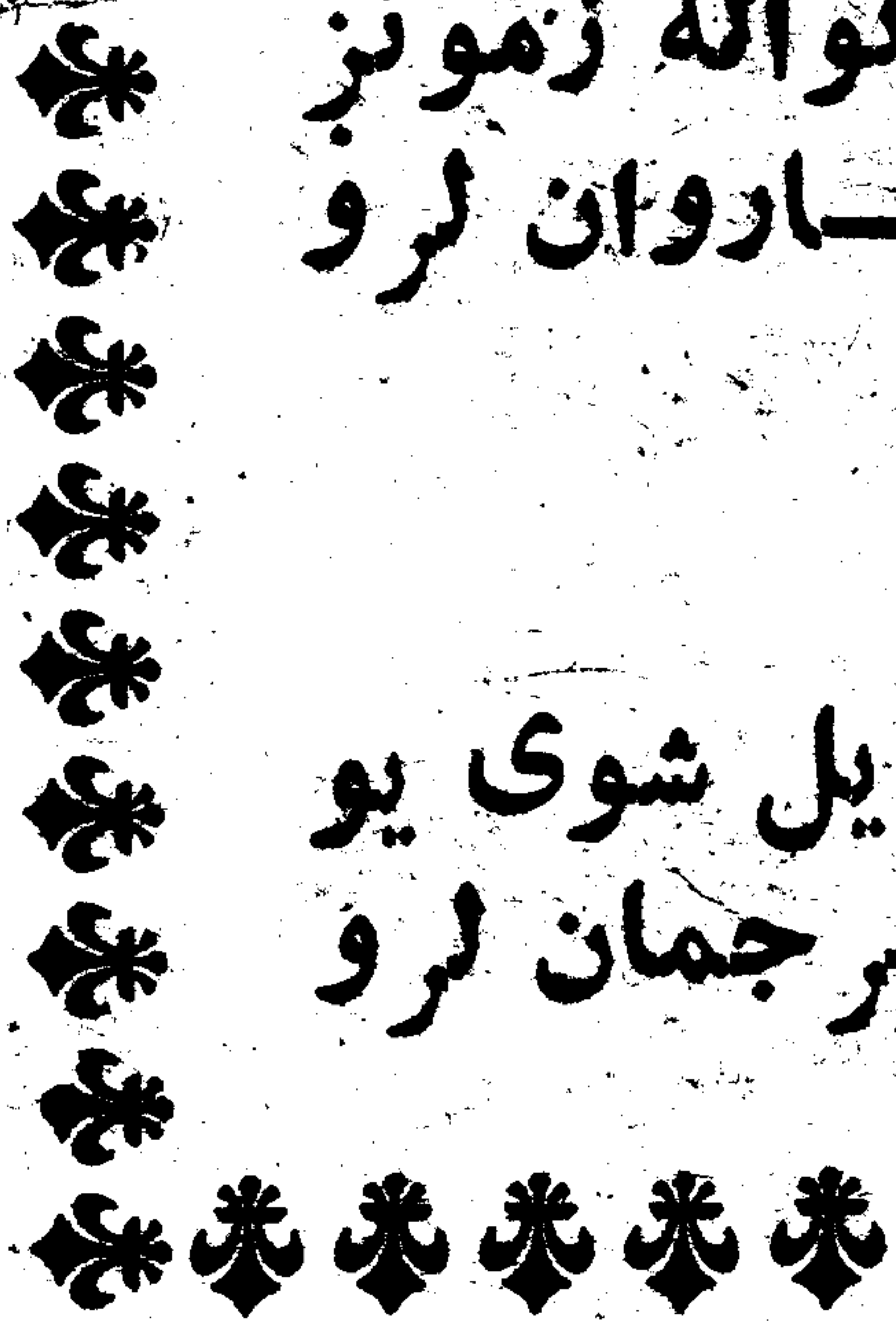
د پښتونخوا د غرونو آواز

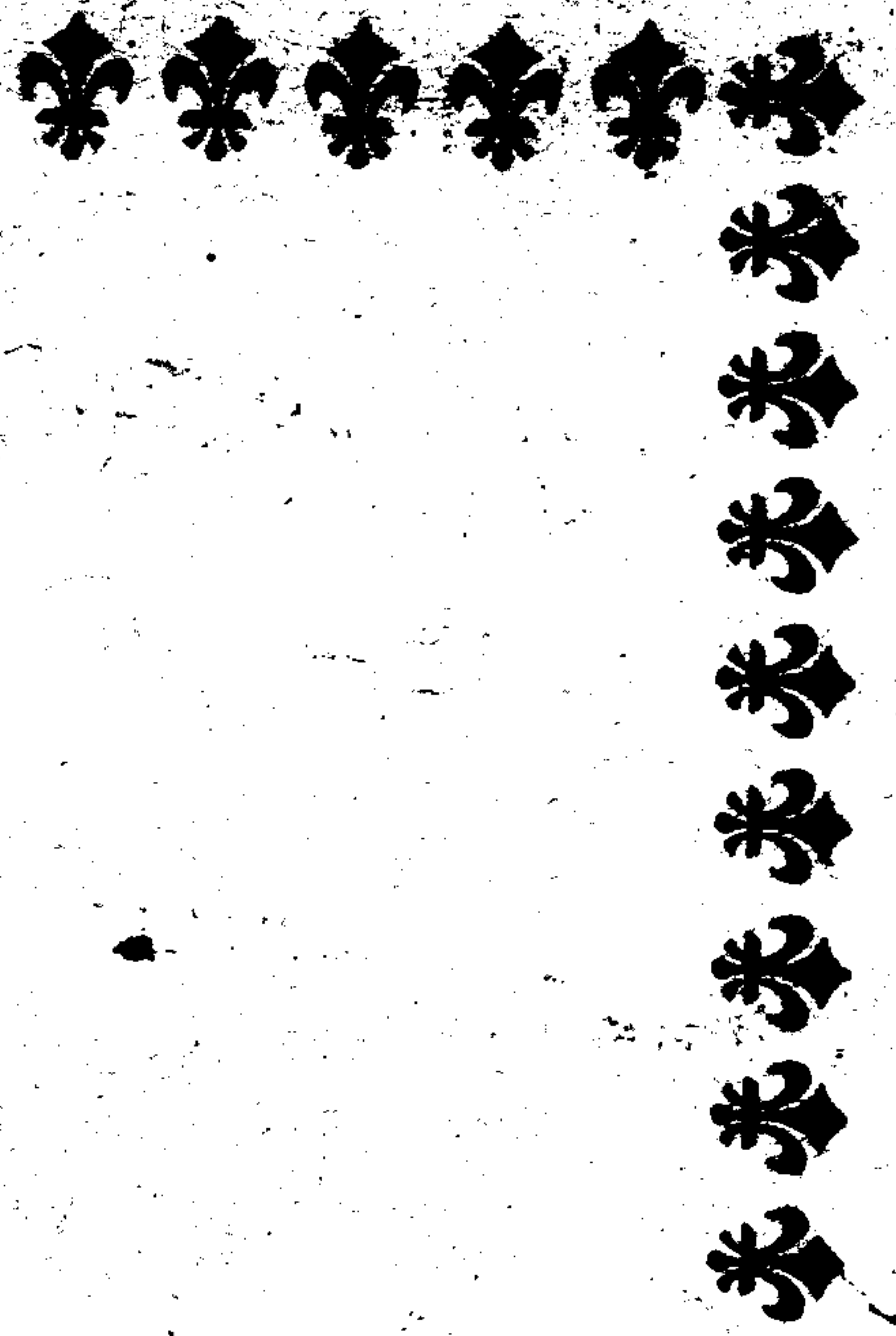
زېرو سرو گلانونه لمن کښی گلستان لرو
 وېر بڼه رنگین بڼی یونه مالپار اونه دهقان لرو
 سنی بڼی منظر یې شنه چمنونه او باغونه وېر
 شاو خوا درو کښی دریا بونه مست روان لرو
 غټې جگې ونی ځنگلونه بوټی هر رقم
 گل لرو اغزی لرو غا ټول او ارغوان لرو

دوبي کښي هم واورې وي زمونږ په جگوڅو کو کښي
 لکه پسرلي کښي مونږ هم ژمي هم خزان لرو
 روح تازه کوي مدام هوا د سردرو زمونږ
 پي غوندي ښي پاكي او خوزي او به روښان لرو
 هر کله وي خلاص زمونږ دميني غېږ کېږ ديوته
 هم د مستو پېغلو ښو حلميانو ډېر خوبان لرو
 لوی لوی گر نگونه مودعزم او ثبات ښي
 تل چه کوي لوبي د شاهين سره زرکان لرو
 ډکه له هيبت و پرې نه هره مغاره زمونږ
 پام کوه غليمه چه زمر و غوندي غرخان لرو
 ښو د زماني دتغير او تحول شاهد
 زړو کښي حکايات اوروايات گوره بي شان لرو
 ډېرې حادثې ماجرا گاني موليدلي دي
 ډک د زماني د تاريخونو لوی داستان لرو
 تيزې موتر اوسه دي رنگيني د غليم په خون
 خاورو لاندي ډېر د وطن لار کښي شهيدان لرو
 ډک لهر لوري او افتخار ځيني تاريخ زمونږ
 هرې تيزې شاته مرچلونه نمايان لرو
 ننگ او غيرت روزي شامدام آبو هوا زمونږ
 تاج بو مونږ د مخکي ننکيالي خلقي جوانان لرو
 درس د عظمت شان وشوکت دي جگواله زمونږ
 نه يا ستو مغروره پر سر لاره د کاروان لرو
 کله به تر سره شي آرزو هوس ارمان زمونږ
 زړو کښي ډک کانونه د ياقوت او د مرجان لرو
 داچه اوس د شعر په خوزه ژبه ستا بل شوی يو
 مونږ لکه (فنا) درد مند شاعر او ترجمان لرو

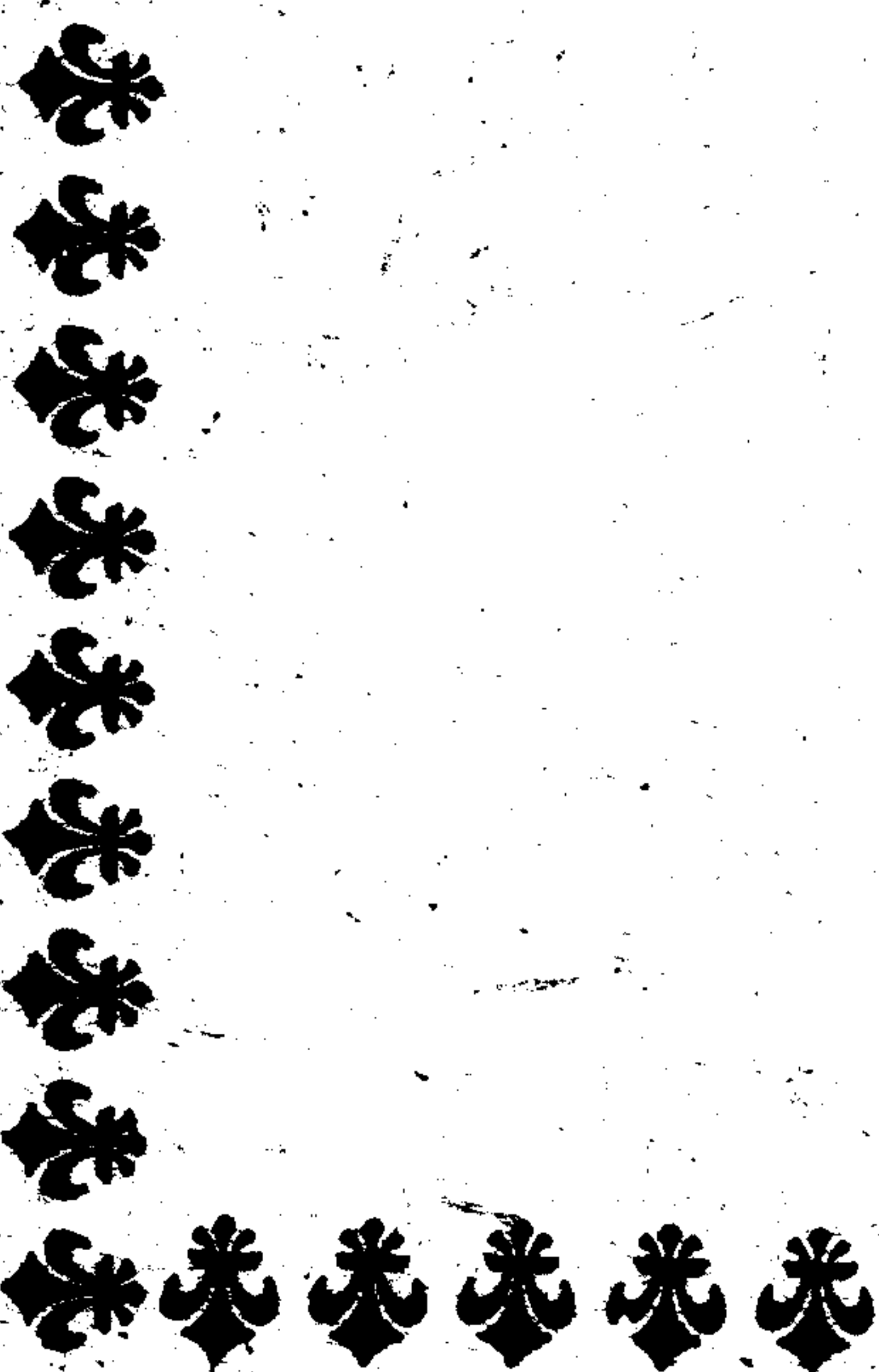

خاوره

توریمه په رنگ خو سره لعلونه سره گلان لرم
 غېز کښې د شیرینې او لیلا پشان خو بان لرم
 یوسر کښې مې بن بوستان اوشنه شنه چمنونه دی
 بل سر کښې مې وچ دښت و بېدیا او شار داگونه دی
 لجان که دې لږ خوار کړه به جوړ درته گلزار شمه
 زه که دې له یاده ووتم نو به خار زار شمه
 لاس دې کړه تنیا کی لجان خولې چه زه آباد شمه
 و کرم پر مختگ نړۍ کښې دې پر په ښه نوم یاد شمه
 سر له مانه جگر کړه ومې ساته له دښمن خینې
 لاره کښې دننگ ناموس و پر بز ه مه کشتن خینې
 مانه پیدا شوی یې (فنا) زه ستاجو هریمه
 ماته کم نظر مه کوه گنج د سیم او زریمه

تیزلا

دخویانو زړه په ما باندې تشبیه شی
 لېونی قیس ته باران زما لیلا ده
 چه په سرو وینو گلگونه شمه هله
 له گوهر اولعل نه جکه زما بهاده
 دوطن په خپواکی کښې لرم برخه
 مجاهد د پاره جوړ سنگر زما ده

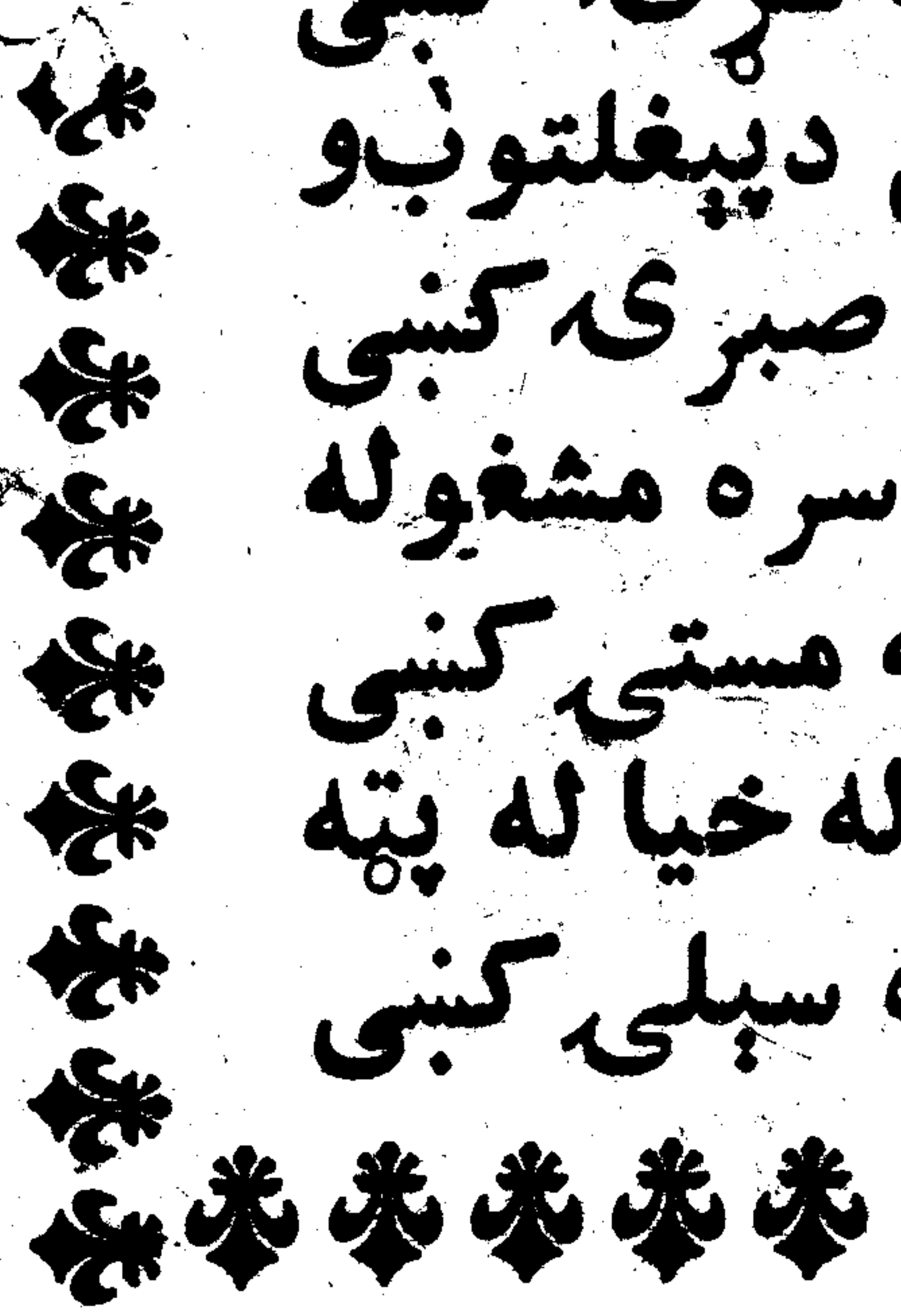
د خوارانو حال ته خیر شه ای بدایه
 چه بی ستاپه دروازه کسبی شور غوغاده
 که نه ستامانی به رنگه کر مه پوه شه
 چه ولاړدی دمانی تاداوپه ماده
 زه په تله کسبی مقیاس دکم او زیات یم
 حق باطل کسبی عدالت زما معناده
 زمر د لعل و یاقوت زمانومونه
 زماغېز کسبی لاجورد او هم طلا ده
 (فنا) واخله مانه د پرنه کلک درسونه
 چه ټوټه می د ثبات عزم دنیاده

کوچی

له حیا او شرم و نازه ډکه بکه
 لکه ناسته چهوی ناوی په ډولۍ کسبی
 دکمیس پاوۍ یی ستوری مخ سپوږمی وه
 خلبده او بر پېښده توره کپز دی کسبی
 یابی ورېخ د تور کاکل په مخ خوره شوه
 یابه وه کپز دی روښانه دې سپوږمی کسبی

بی حیاو زمه به ورغله کپز دی ته
 خان بی واچاوه دناز غاړه غری کسبی
 په زرگی کسبی یی اور بل د پېغلتوبو
 ناقراره دخوانی په بی صبری کسبی
 د هوس هیله ارمان سره مشغوله
 تاوېده را تاوېده به په مستی کسبی
 شوه ناخاپه د (فنا) له خیا له پټه
 دکپز دی پرده یی ولوېده سپلی کسبی

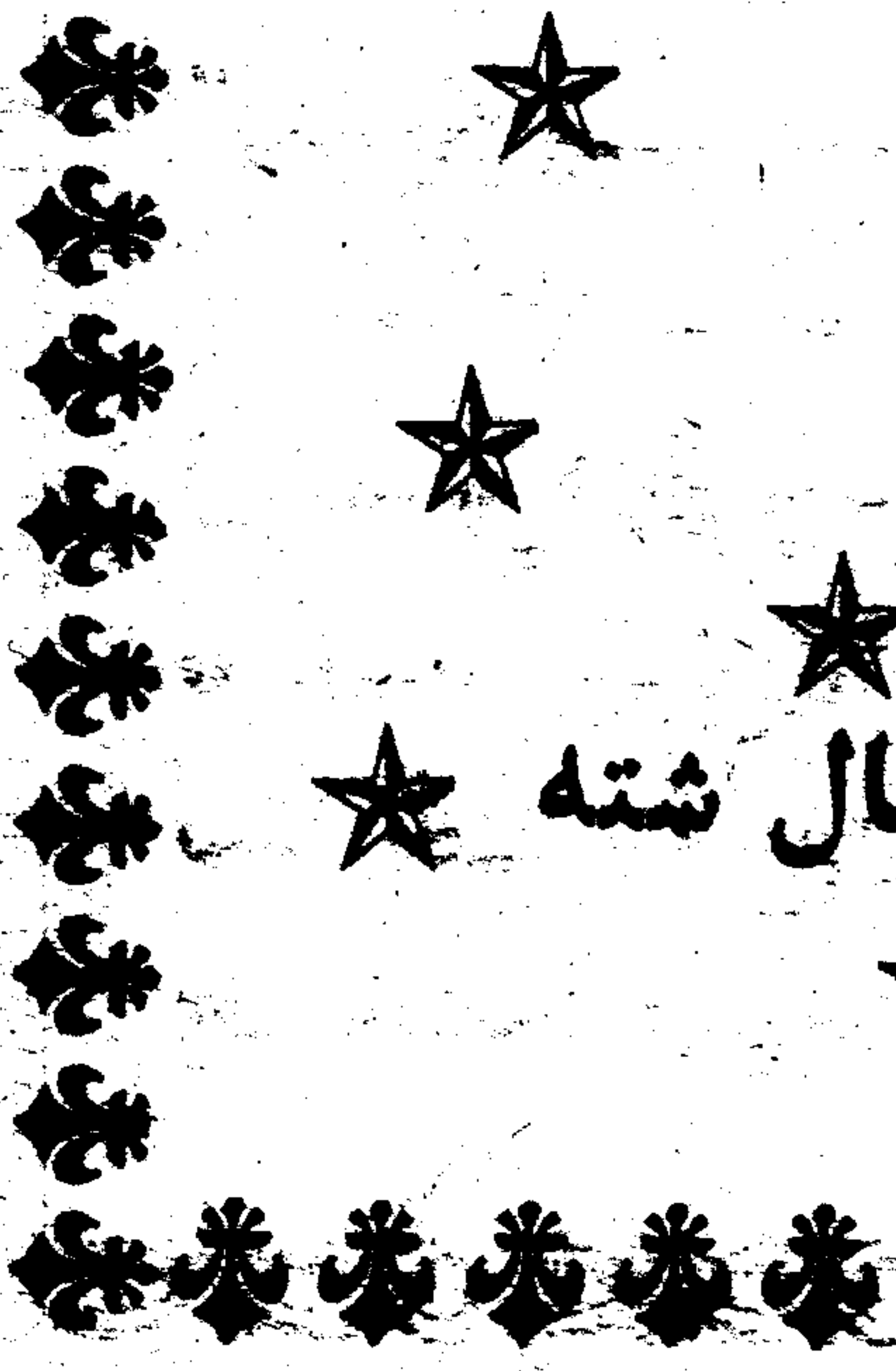

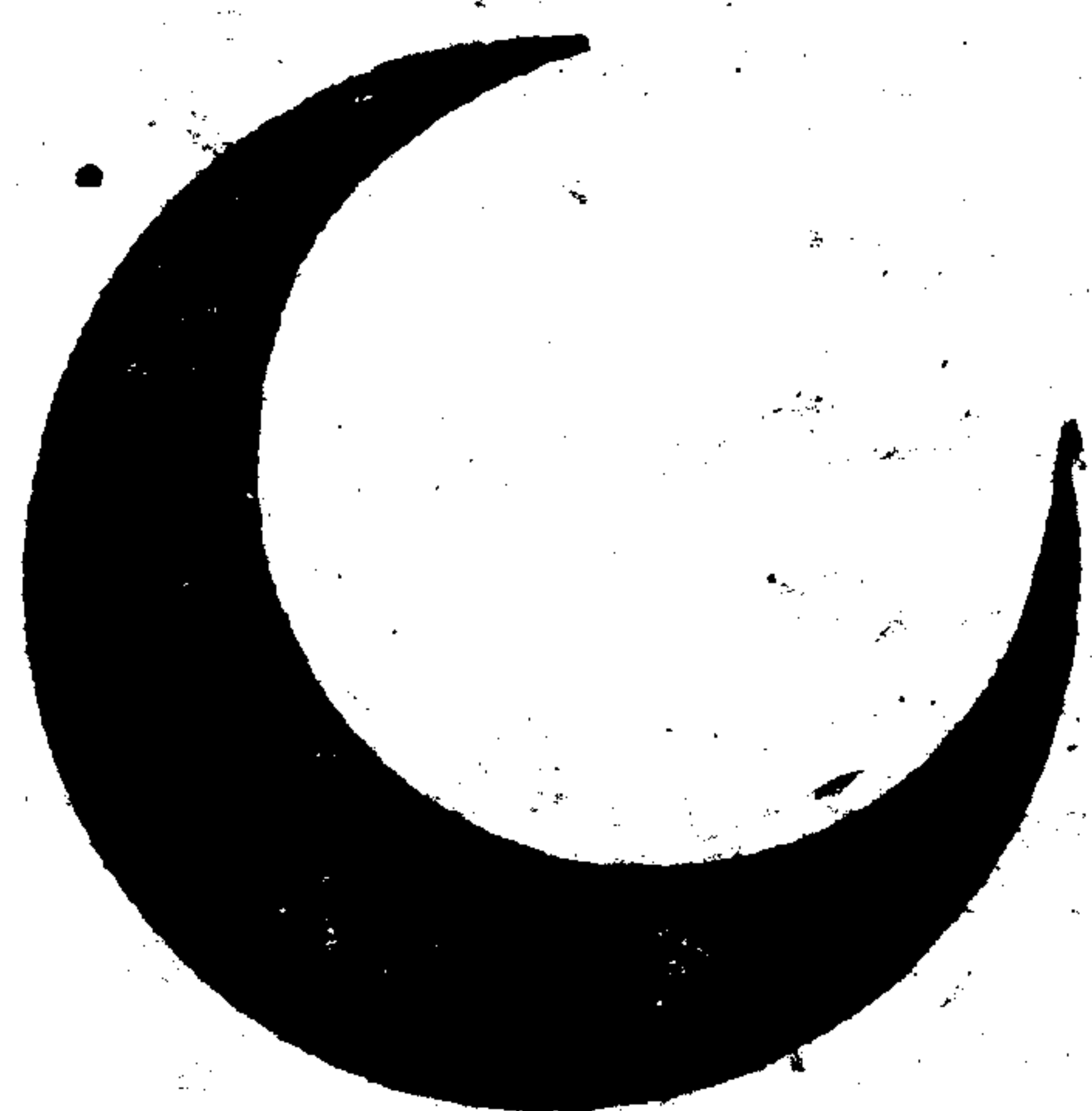
آسمانی پیغله

★ ته دشیی ★ ناوی پی دی لویی ★ فضا کبی ★
 را روانه پی به ناز ★ ستورو نجا کبی ★
 لکه نجل ★ په ناز غرر و او ★ په نخر و حی ★
 بنه سنگینه په تکمین او په ورو ★ ورو حی ★
 ★ هسی ★ بنکاری ★ د شا ★ عر دخیال نظر کبی ★
 لکه پیغله چه سنگاره شی سره زر کبی ★
 خوار غریب ★ شاه و گدادی ★ خریدار ستا ★
 نه ولور دی پاکل ★ شوی نه رو یبار ستا ★
 کله بدر ★ او محاق کله ★ هلال شی ★
 ★ یا د سپین ★ مخ تورو ورو خو ★ په مثال شی ★
 د محاق خا در نه نیم مخ ★ را بنکاره کړی ★
 ★ لکه ★ پیغله پلو ★ لاندې ننداره کړی ★
 د خمار او کیف ★ نه دکی تما ★ شی ستا ★
 خوری ★ بحر و بر فضا کبی پلو ★ شی ستا ★
 کیفیت د پاکی ★ مینی ستار نا کبی ★
 ★ د بنایسته حس ★ جلوی ★ دی تماشا کبی ★
 د خوبانو ★ په مثال کله کېدای شی ★
 د دلبر سره می سیال ★ کله کېدای شی ★
 ★ نه دی ★ بوزه نه دی ★ غوز ★ نه دی شین حال شته ★
 نه دی یار غوندې ★ بنایسته ★ بنکلی جمال شته ★

★ نه دې سر پاستر گي ★ خمار ي نه سور ★ شال شته ★
 نه دې ناز او ★ د کوزو گتو ★ کمال شته ★
 خو ★ بيا هم د يار ★ تسل کړم په ★ د يدار ستا
 د زړه ★ چاک گنډم ★ د وړانگو په ★ هر تارستا
 نه ظالمه ★ ستمگره ★ نه خو ★ نکاره
 له خوبانو ★ خيني ډېره ★ و فـاـا ★ د اړه
 د فراق شپه ★ کښي دې وړانگي ★ سر ي لمبي ★ دى
 ★ پلوشي دې زخمى ★ زړ و نوتنه ★ بـر چي دى ★
 د و ★ صال د شپي ★ خراغ تر ★ صبح دم يي
 دمينو ★ پاک محرم ★ همراز ★ همدم يي
 اې دښه ★ حسن او ★ رمز و راز ★ خاوندې
 اې د کيف ★ الهام تائير ★ اعـجـابـا ★ خاوندې
 معجزه دې ★ را بنکاره ★ شق القـمـز ★ کښي
 ننوتى يي ★ گر پوان د ★ پيـعـمـبر کښي ★
 ستاله نوره ★ د ک د ميو ★ پيـما نه شى ★
 ستورى ستا د ★ مخ په شمع ★ پروانه شى
 ډکوي ★ د خيـبـر ★ لار سپينو ★ شيدونه
 جوړوي ★ وي د کيميا ★ بوټي له ★ اغزونه
 تاليدلى ★ دمستا ★ نو پيـما ★ نى دى
 تاليدلى ★ د خوا نانو ★ چيل خانى ★ دى
 تاليدلى ★ په سرو وينو ★ شهـيـدا ن دى
 تاليدلى ★ مظلومان او ★ ظالمان دى ★
 کله پټه شى ★ د ور پخو په ★ خادر کښي
 يا ★ غاړي شى ★ د ناروغ سره ★ بستر کښي
 زېره ★ بنکارى ★ د شرشم د گلو ★ باغ يي
 د غريب ★ د لار د خوا ر ★ د کوزو و ★ خراغي
 ستا خراغ ★ د مظلومانو ★ سره مل دى
 ستار نيا ★ کښي نه رهنزن ★ شته او نه غل دى ★

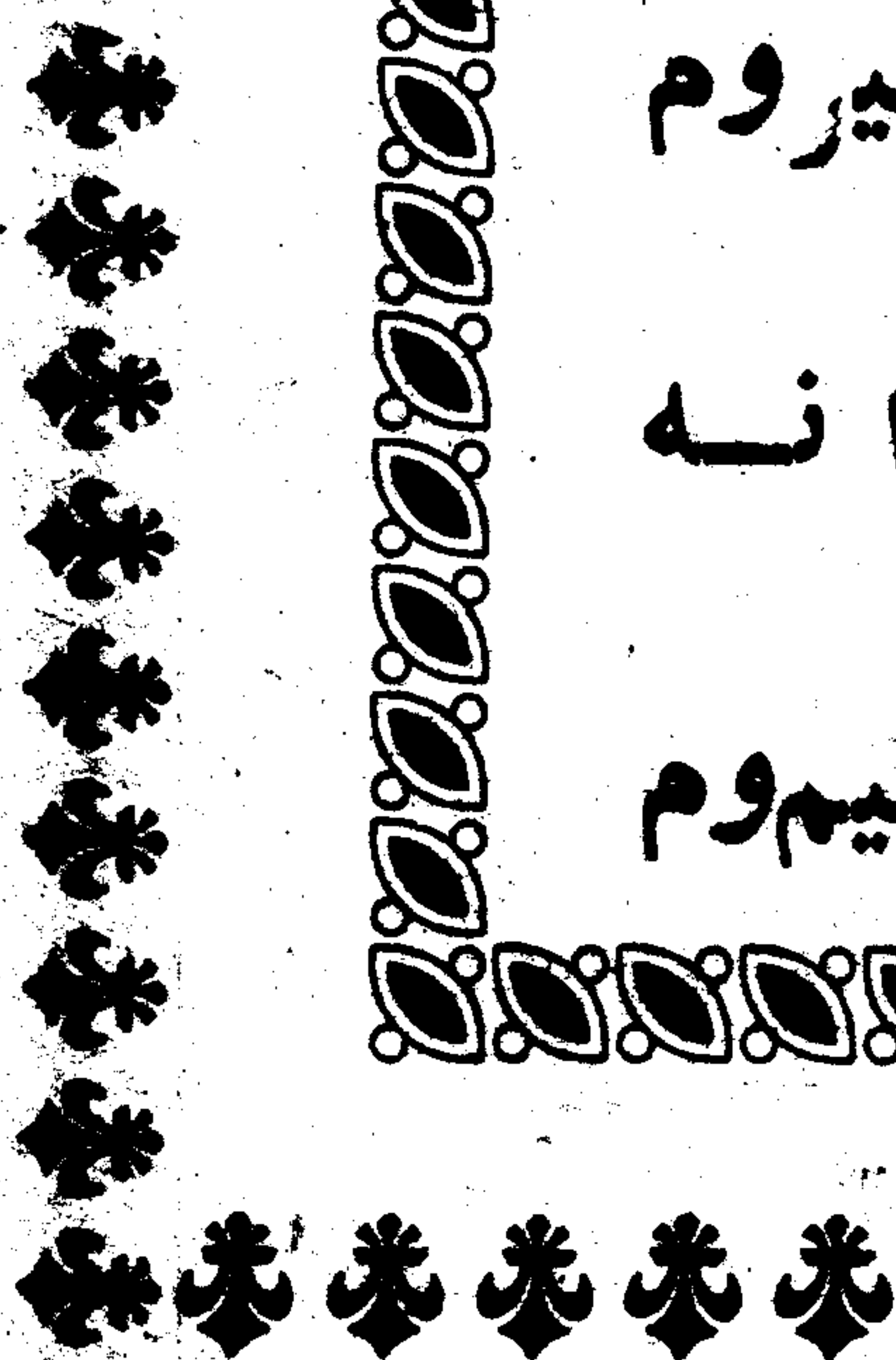

☆ ای سپوزمیه ته دسپینو زرو جام یی
 دغریب بله دیوه تیاره ما بنا م یی
 په یوه سترگه ټول گوری یی حق بینه
 حکه یی د ټولو زړو نو کسبی شیرینه
 ☆ دمجهو لو موهو ماتو لوی جهان یی
 د بشر له شزه اوس لږ په امان یی ☆
 شرق و غرب سره آرزو ستا د وصال شته
 ستا په سر نری کسبی شور او قیل و قال شته
 ای سپوزمیه خوار لسمه شپه دی ستاوی
 باوفا خوار لیس کلنه دلر با وی ☆
 ☆ د نسیم د چلبد لو خوز آواز وی
 په سا حل کسبی داوبو خوندو رسازوی
 نه جفا ژړا بیلتون نه انتظاروی
 نه سوداغم اند پښنه وی نه اغیار وی
 پسرلی وی نیمه شپه وی او (فنا) وی
 ☆ پاکه مینه کرشمی وی ناز خداوی ☆

اور بشی

زه بېشکه دغلو دانو امیر و م
 چه خوراک دهر مسکین اوهر فقیر و م
 مدرسسه دپند عبرت می افسانه ده
 معما دقناعت زما دانه
 دانسان د نفس د پاره لوی غلیموم
 حیوانی شهوت دپاره لوی حکیموم

ډير توپير دى پيدا شوى په جهان كښي
 حيواني فطرت غالب شو په انسان كښي
 زه پخوا و مه خوراك د انسانانو
 خوروى مي اوس انسان په بودگيانو
 دغوايانو دپښو لاندې يم غوښل كښي
 اوس د خړو توپره كښي پروت يم هر غوښل كښي
 زما شراب پېرى كافر په سيمه و زر نن
 مسلمان راته په كمه كړى نظر نن
 زه د فقر خاكي ماري ته كسيميا يم
 (فنا) رنج د حرص و آز ته ښه دوايم

سپين زيرى مالپار

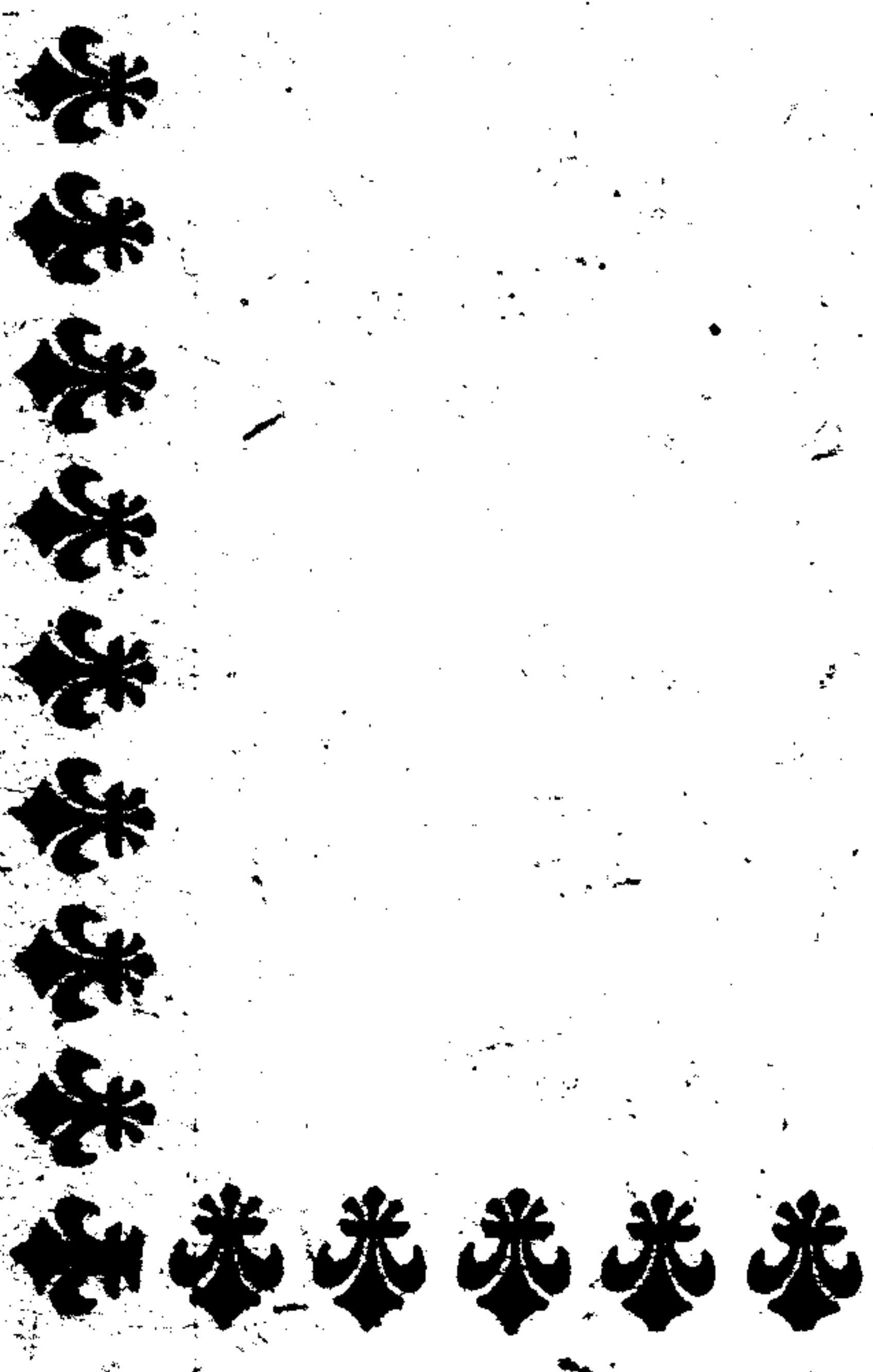

يارانې مي د بلبل او گل ليدلى ځاى نسي نغمې مي د مرغانو اورېدلى
 صبا يې به كړ خېدم د گلو خوا كښي
 نور زمبى به مي هر كله وپه ملا كښي
 له او بونه مي اخيستي د صفا درس
 له بلبل نه مي اخيستي دوفادرس
 د سپوز مي دشپو لذت مي نه هېرېزې
 د خوزو مېوو نعمت مي نه هېرېزې
 ما غاړې غاړې ليدلى ډېرې څانگې
 ما ليدلى د سپوز مي زرينې وړانگې
 دلمر خړك په ژبه دا اقرار مي ياددى ځاى دشبنمو د ناستي فرار مي ياددى

Decorative floral symbols
 * * * * *
 * * * * *

(۱) (۲) (۳) (۴) (۵) (۶) (۷) (۸) (۹) (۱۰)
 (۱۱) زمالاسونو پښو کښې ډېر اغزی دی تللی (۱۲)
 (۱۳) ډېر اغزی ماپه اغزیو دی ا بستلی (۱۴)
 (۱۵) بارانو نو ډ پر ژر لی دی صحرا کښې (۱۶)
 (۱۷) ماخو خان اغزی ر پبلی دی بېدیا کښې (۱۸)
 (۱۹) چه یاد پزی می د اوچ او شاړ ډ اگونه (۲۰)
 (۲۱) (۲۲) (۲۳) (۲۴) (۲۵) (۲۶) (۲۷) (۲۸) (۲۹) (۳۰)
 (۳۱) د خوښی سره غمونه شته هر جای کښې (۳۲) (۳۳) (۳۴) (۳۵)
 (۳۶) هم خندا ا خانته ژر الری په پای کښې (۳۷)
 (۳۸) د آبشار و فوارو فریا ډ ژر اده (۳۹)
 (۴۰) د غوټی د خوښی ژوندیوه خندا ده (۴۱)
 (۴۲) مالیدلی دی رنگین بنا یسته گلونه (۴۳)
 (۴۴) (۴۵) (۴۶) (۴۷) (۴۸) (۴۹) (۵۰) (۵۱) (۵۲) (۵۳)
 (۵۴) مستی پېغلی گر چید ی به په هر بن کښې (۵۵) (۵۶) (۵۷) (۵۸)
 (۵۹) مینان به غېز به غېز و په چمن کښې (۶۰)
 (۶۱) گلولاندی به وېدی وی نجونی جوانی (۶۲)
 (۶۳) په سینو به یی ډېری د گلو پانی (۶۴)
 (۶۵) اندامونه می خنا رغوندی لږ ز پزی (۶۶)
 (۶۷) (۶۸) (۶۹) (۷۰) (۷۱) (۷۲) (۷۳) (۷۴) (۷۵) (۷۶)
 (۷۷) (۷۸) (۷۹) (۸۰) (۸۱) (۸۲) (۸۳) (۸۴) (۸۵) (۸۶)
 (۸۷) (۸۸) (۸۹) (۹۰) (۹۱) (۹۲) (۹۳) (۹۴) (۹۵) (۹۶)
 (۹۷) (۹۸) (۹۹) (۱۰۰) (۱۰۱) (۱۰۲) (۱۰۳) (۱۰۴) (۱۰۵) (۱۰۶) (۱۰۷) (۱۰۸) (۱۰۹) (۱۱۰)

د شکو فی جشن

شکو فی د طبیعت شهکار هنری
 ته د خا نگو په افق کښی سپین سحر یی
 د ماشوم په خپر د بناخ زانگو کښی زانگی
 گوشواره یی ته د ښکلی پېغلی خانگی
 ستا په گل کښی د جوانی پېغلتوب ناز نشته
 په ښکلا کښی دې د عشق او مینې راز شته
 تل په تاوی ښکلی خانگی هر مرینی
 لکه خیال سره غاړی وی لېچی سپینی
 یی د لښتو په سپنسی کښی مرغلرې
 سپینی غاړې ستا امېل ته منتظرې
 د گلپانو توپېدل دې یو طوفان دی
 د گوهر او مرغلر و جوړ باران دی
 لکه سپین زر لاس د خانگی نه توپېزې
 د چمن د پېغلو بوټو پښو ته لوپزې
 په تا جوړه بڼی کښی جشن چراغان شی
 ډیر خوبان دې په ښکلا مین حیران شی
 غوړو کی ته د ښکلا ستر مظهر یی
 چه د پېغلی خانگی سپین ور پښمین خادری
 رسېدلی د ښکلا په لوړ معراج یی
 چه د ناوې د لاس گل او د سرتاج یی
 ته په خانگو کښی خیالی ید بیضایی
 د بهار ناوې د سپینی خولی خندا یی
 یادوې ژمی واورینی خانگی ما ته
 لڅیروې می د غریب د تن خا متا ته

بڼه لطيفه او پسته يي لکه سپين لاس
ستا لمن نه لېرې غواړم د گلچين لاس
پاک لمنه يي داغ نشته ستا لمن کښي
کاشکي خښ شمه (فنا) ستا په کفن کښي

دار غوان مشعل

هره خانکه مي د سرو گلو مشعل دی
لکه سرې منگلي اور په ما کښي بل دی
زه دطور دغره داور يو انعکاس يم
په نکريزو بڼه رنگين د قدرت لاس يم
خو د سرو نوکانو تيغ خنجر مي نشته
دهنر لاس يم اغزي ضرر مي نشته
پاڼه گل مي زهر د ياقوت مرجان دی
د شاعر خيال ته مي خانکه د جنان دی
تل دغرو دامان په ما باندې رنگين وي
خونه زما لمن نا پاکه او رنگين وي
زما لمن ته د گلچين نا پاک لاسونه
نر سپزي يم دغرو بانگه نجونه
تشبيه نکري زما خانگه په خونين لاس
يا دظلم په سرو وينو کوم رنگين لاس
که مي وپوښتي (فنا) څوک په قيامت کښي
لاس به پورته کړم ناحق خون شهادت کښي

دور پښه و چنډجی

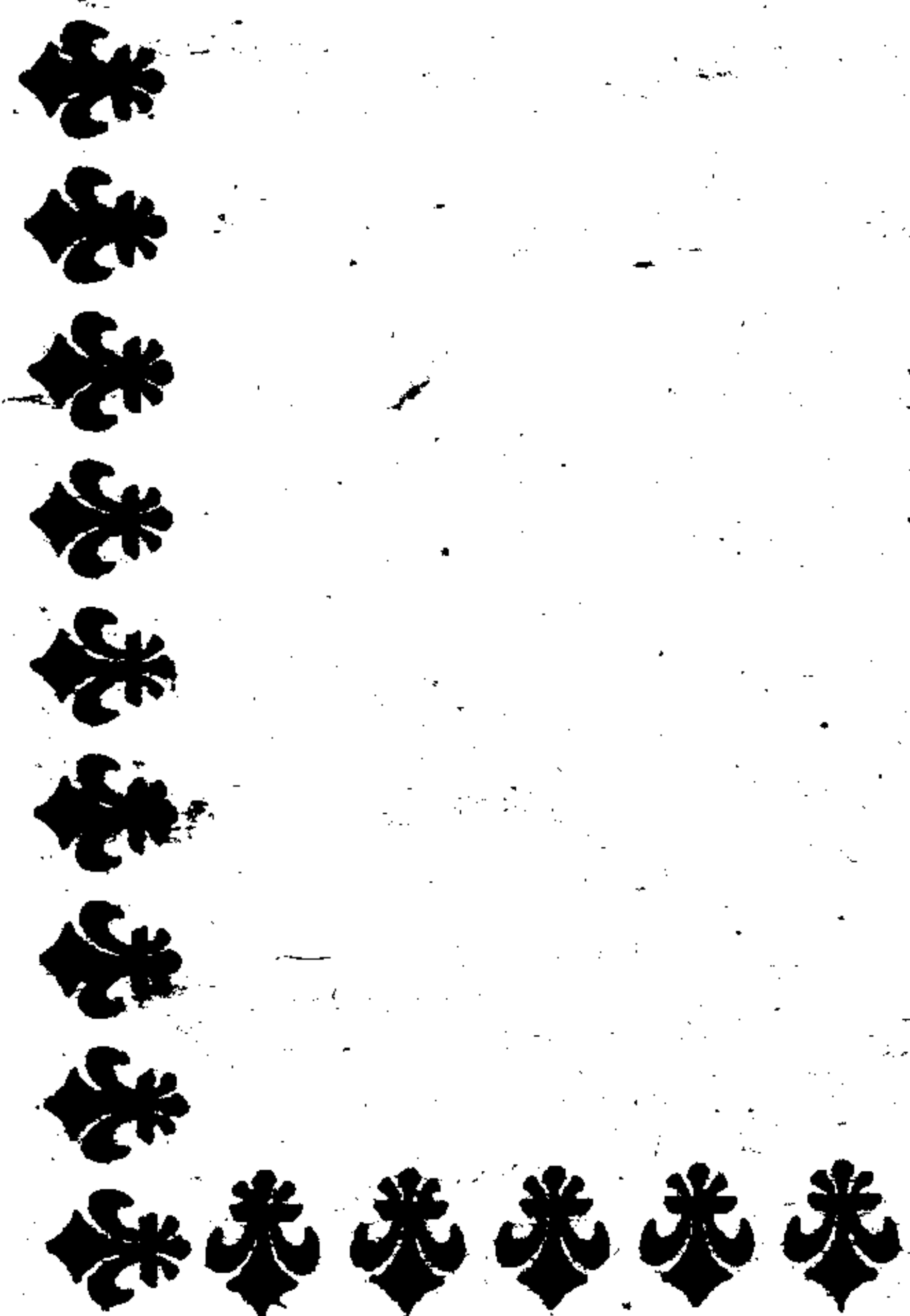
د توت پاڼه مي خوراک دی چه نبات دی د دور پښه و په کفن کښي مي ممات دی
دور پښه و په چنډجی مشهور حيوان يم د انساني خدمت نه جازز ما حیات دی

د شبنم مرغلري

اې شبنمه دلالة جام کښي سيماب يې
 دغوټي پيا له کښي عطر د گلاب يې
 ستا هنداره کښي صفانور او خلا شته
 پر خي ستا په توري شپي کښي هم رڼا شته
 ته د گل په مخ خولي د شرم اونا ز يې
 هم د آب هم د آبر و سپيڅلي راز يې
 د شنبلي په تېره څو که هسي بنکاري
 لکه اوبنکي وي بڼو باندي ولاړي
 داغزي په نېش کښي جوړ د زهر افسون يې
 په ساغر د گل کښي خوږ شربت ميگون يې
 هسي بنکاري د شنبليوشين چمن کښي
 پا ولي داره شين بخمل د پېغلي تن کښي
 ته صد ف يې د سپين غاښ خوله دغوټي کښي
 يې دستور و گوشواره غوږ د سپوږمي کښي
 تورو شپو کښي د چمن شين فرش آسمان ستا
 مرغلري او الماس زلي باران ستا
 په زخا او پت راځي د شپي چمن ته
 بيا په غلا صبايي وخته ځي وطن ته
 ته د شپي تور تم کښي جوړ آب حيات يې
 خودور ځي بيا وزمه راز دمات يې
 د نسيم په وزرا لوزي آسمان ته
 ته په لمر مين يې ځي د عشق جهران ته
 ته چه والوزي د گل مخ شي بي آبه
 غوټي واړه بي پردې شي اې سيمابه

له پستی نه خي د علوي پاک حرم ته
 معوه کېږي له و جوده خي عدم ته
 د حیات اوبه اوهم دمرگ سراب يی
 دفانی ژوندون تعبیر لکه حباب يی
 ته روڼي اوبنګي دستور و د ژړا يی
 درسته شپه ژاړې صبا ته بیا خندا يی
 ایشبنمه ته دتور وشپو تورتم کښی
 ژاړې اوبنګي تو یوې دچا په غم کښی
 گوندي ستابه کوم یتیم کونډه یادېږی
 چهدي اوبنګي په دې شپه کښی راتو یسېږی
 یابه ناوې دواده شپه کښی ژړېږی
 په الماس گوته سره زر جبری و دېږی
 یی دآب ، آبرو ، حیا او صفا ټکی
 د درد مند شاعر د زړه د ژړا ټکی
 ستا داني زما د نظم آب و تاب دی
 هر یو خاڅکی دې په در گوهر حساب دی
 په گلپاڼی کښی (فنا) ته زوړ شراب یی
 دهنر او شعر جهان کښی انقلاب یی

مرگ او ژوند

طبیعت په پسرلی کښی ژوندی کېږی
 بیا په دوبي کښی پخېږی خلمی کېږی
 شی رنځور درد مند زهیر اوزېږ خزان کښی
 ژمی مری چه ډېر ناتوان سپین ږیری کېږی

دینگر چیغه

د وطن دین نیانگی نن ماشومان دی
روزل کپزې ددې خاورې آب هوا گڼی
د توبی ژر اباران د خدای رحمتدی
خو د زهد فصل سوزی په ریا گڼی
چه کری هغه به رپیی لوی متل دی
د حرام تخم حاصل، حرام زنا گڼی
مزرعه به می سموره تل مدا م وی
د نیکی تخم گرم د زړو بیدیا گڼی
د نیت اخلاص او صدق احسان بز گریم
د وفا زړی شنیدم د عشق دنیا گڼی
د ژوندون حاصل څه نه دی بی عمله
د بقا درمن به واخلم په (فنا) گڼی

خپشاوره

خپشاوره که د ادهب بن په قلم شی
نوبه هللهشین زرغون د زړو حرم شی
ای حلمیه د هېواد دین مالیا رسته
بسا خبیره دانش یو لسه آزار شه
خپشاوره کړه له منجه خنډو خاړتول
چه وطن شی بن بوستان گل و گلزار ټول

بنای پری شی د خو درو بو تو سر ونه
چه بی گتی کینی د پری وی ضرر ونه
دنہضت بن و بوستان بنه پاک صفا کره
خطر ناک اومضر بو تی ټول امحا کره

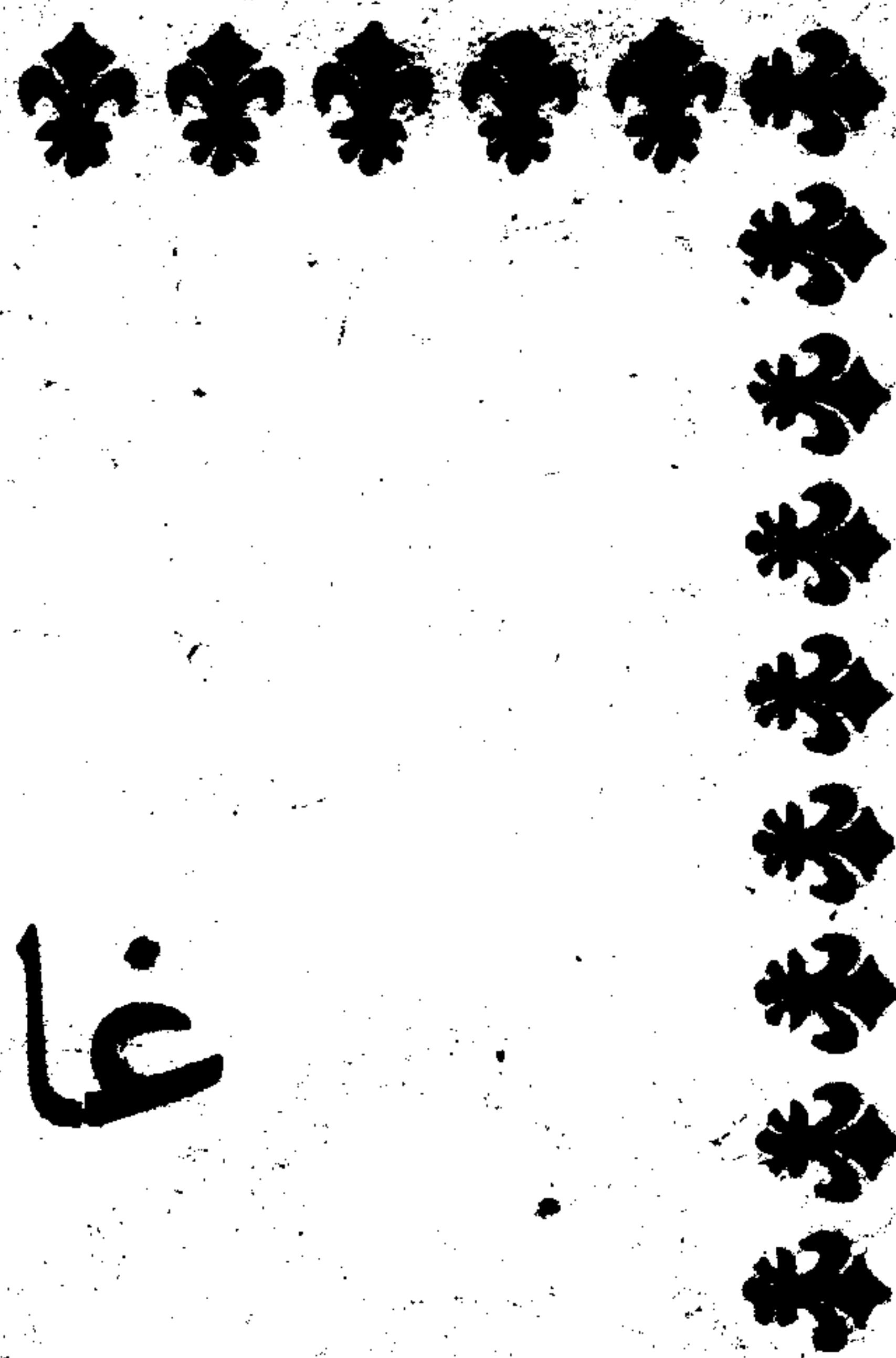
ته کره پاکه د هېواد د پشرفت لاره
د ظالم او د خا یین له خس و خاوه
په پر چه که خپش او د ظلم بنی شی
(فنا) اهل به سمور باغ د وطن شی

تمباکو خه وایی

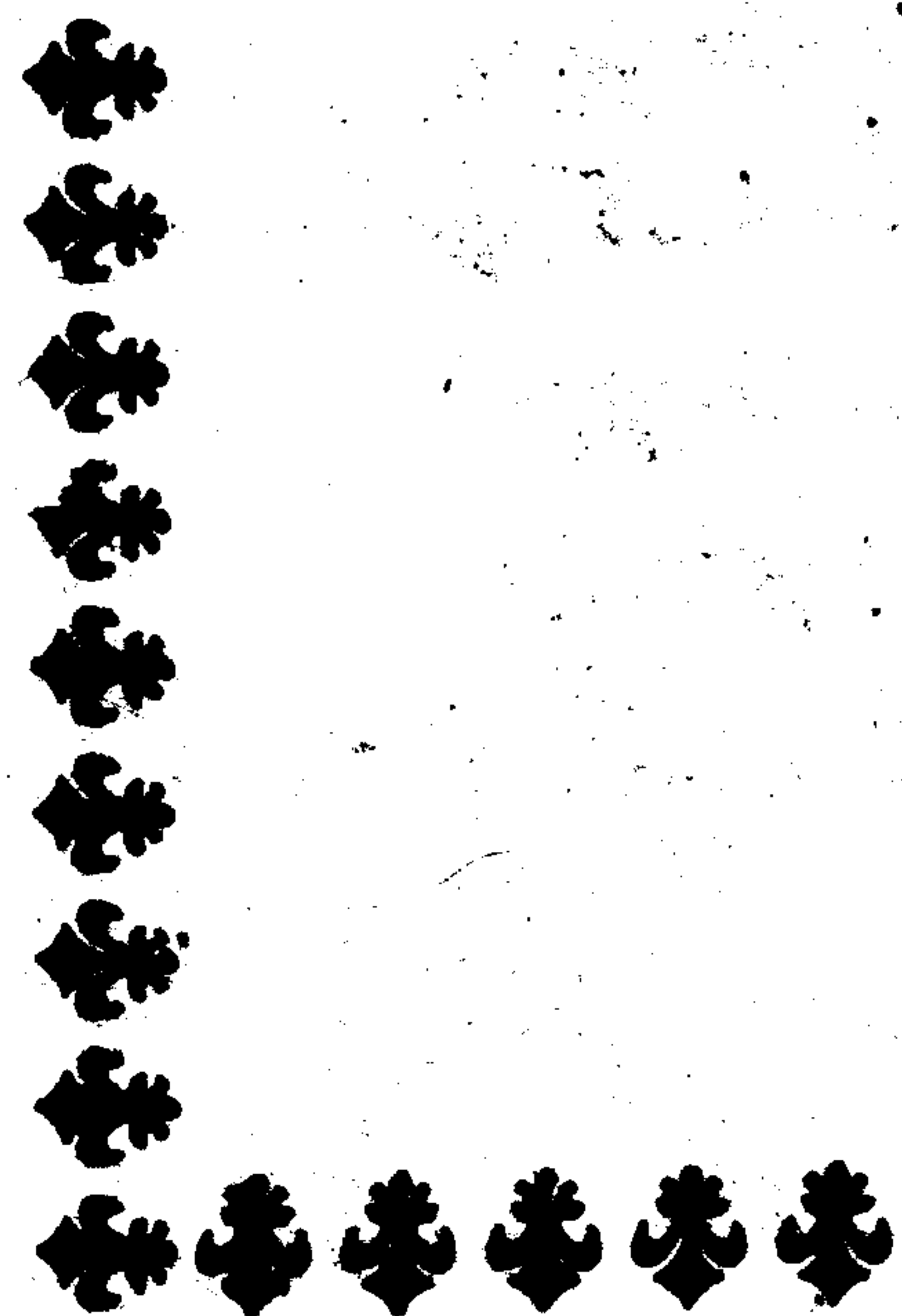
- ★ زما پانده د چلبه د خبولی تاج دی ★
- ★ په لمبو کینی سوز بدل زما معراج دی ★
- ★ پرم منلی د یارانو انجمن کینی ★
- ★ کرم د پیر خریداران په هر وطن کینی ★
- ★ د لږو گیو په خلقو کینی می بندیان شته ★
- ★ زولنو کینی می پابند د پر عملیا ن شته ★
- ★ کیه خه هم ضرر د بنمن زه د روغتیا پم ★
- ★ د دوکتور طبیب حکیم د رنځ دوا پم ★
- ★ زه د بنمن پیم دهغه چه زما مل شنی ★
- ★ کسو چنپوان زما عمل کینی بد عمل شی ★
- ★ له سر و شونډو خو لگی اخلم چه سیگار پم ★
- ★ پاکتی خولی میر دار وم که زه نصوار پم ★
- ★ که خه هر زما لویکی نا پاک حرام دی ★
- ★ خوعا قیل آزاد انسان زما غلام دی ★
- ★ بد نوم زر په ابرو دامی کمال دی ★
- ★ سوزوم پیسی دخلکو دامی جمال دی ★
- ★ لوی کرم په هوش او فکر د انسان زه ★
- ★ دبشر تمیز (فنا) کره حیران زه ★

غاتول

د صحرادوچوشونده وترجمان یم د
 غم شریک دلعل یاقوت اودمرجان یم د
 د دشتونو تما شا کرم لجر خونه د
 د وطن غم په سر و وینو کرم گلگونه د
 زه له باغ اوله باغوانه بی نیاز یم د
 د خونخوار و درنگینو پنجوراز یم د
 په بنایسته مخ بد نظر په زره زخمی کرم د
 داغ په زره دوچ داگونوبی آبی کرم د
 زه د سرو ستر گودا و بنکوپیا له یم د
 تور و خاور و ته بهور کرم مه سره وینه د
 په هوس د سر سبزی په پیره مینه د
 د لیلی د بشکلی مخ سره هم راز یم د
 دمجنون داغی ارمون سره د مساز یم د
 خال په بشکلی مخ داغی کرم په لجر زه د
 د مین د زره له حاله یم خبر زه د
 د شهید د قبر سر ته بل خراغ یم د
 د مزار په شاوخوا یی رنگین باغ یم د
 د زره داغ می درنگین زخم تعبیر دی د
 زما سوررنگ د شهید درو ح تفسیر دی د

نا روا خو لگی له سرو شونډو و گلگون کرم
 تو یول دبېگناه خون لڅگر خون کرم
 د(فنا) دزړه د زخم لوی شاهد یم
 درد مندانو ته دده درنځ قاصد یم

بېگناه ته پاک محل جنت نشان یم
 گنهگارو ته دوزخ په دې جهان یم
 که مظلوم او بېگناه په ما کښې بند شی
 نود دوی د او سپلو آتش فشان یم
 د قاتل زانی رهن او غل د پاره
 زه د قید او اسارت نوی جهان یم
 یو تور تم یم د الزام په قلمرو کښې
 دخاین ژوندی جسد ته گور ستان یم
 لرم شرتک دزولنو لڅنځیر هر گوت کښې
 دخونخوار ظالم دپاره ښه مکان یم
 سلطنت یم د یوسف غونډې صادق ته
 دخلیل پشان خلیل ته گلستان یم
 په تفسیر دمعامې (فنا) پوه شه
 پېژند نه کله غواړې زه زندان یم

★ ★ ★

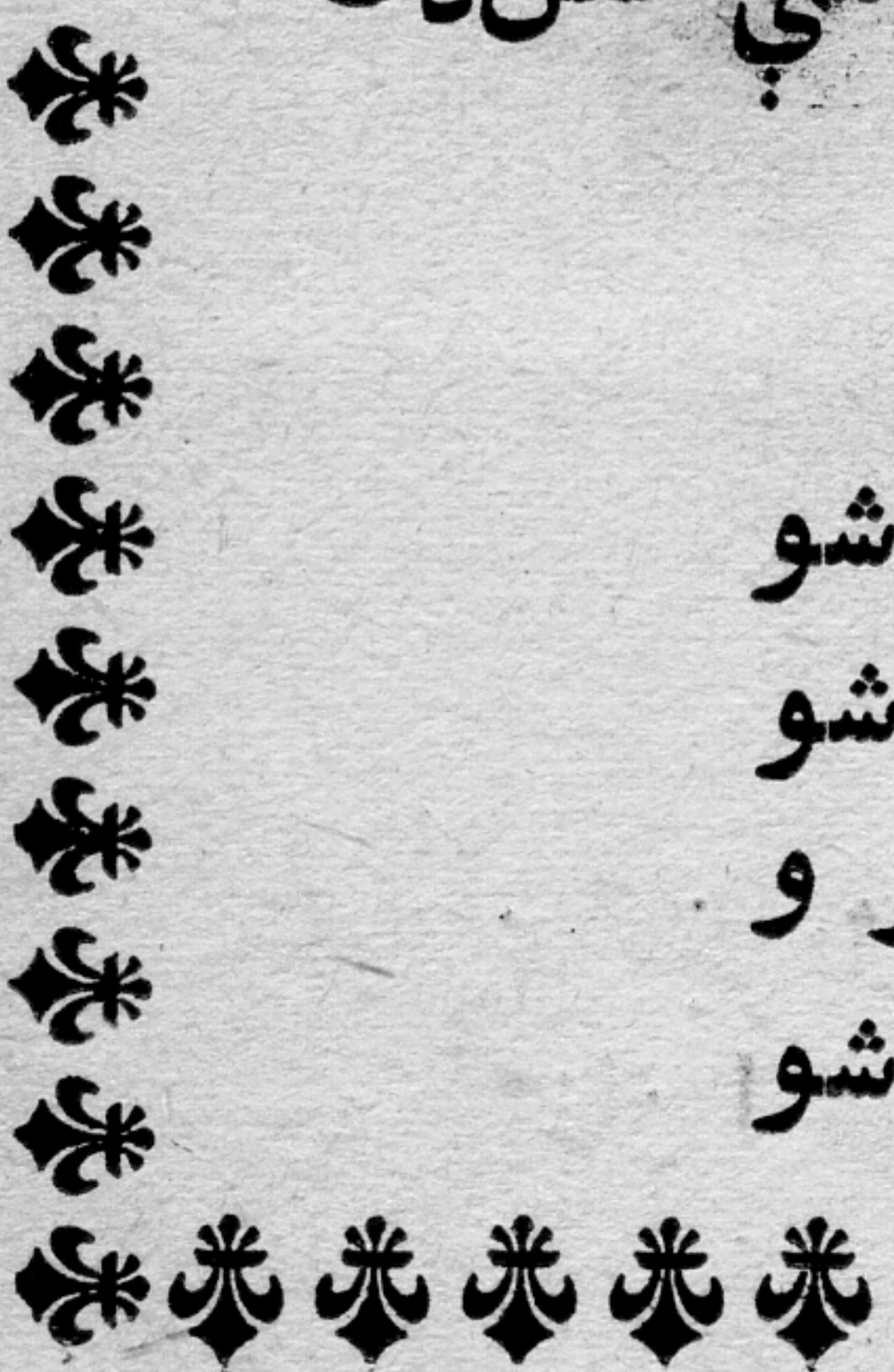

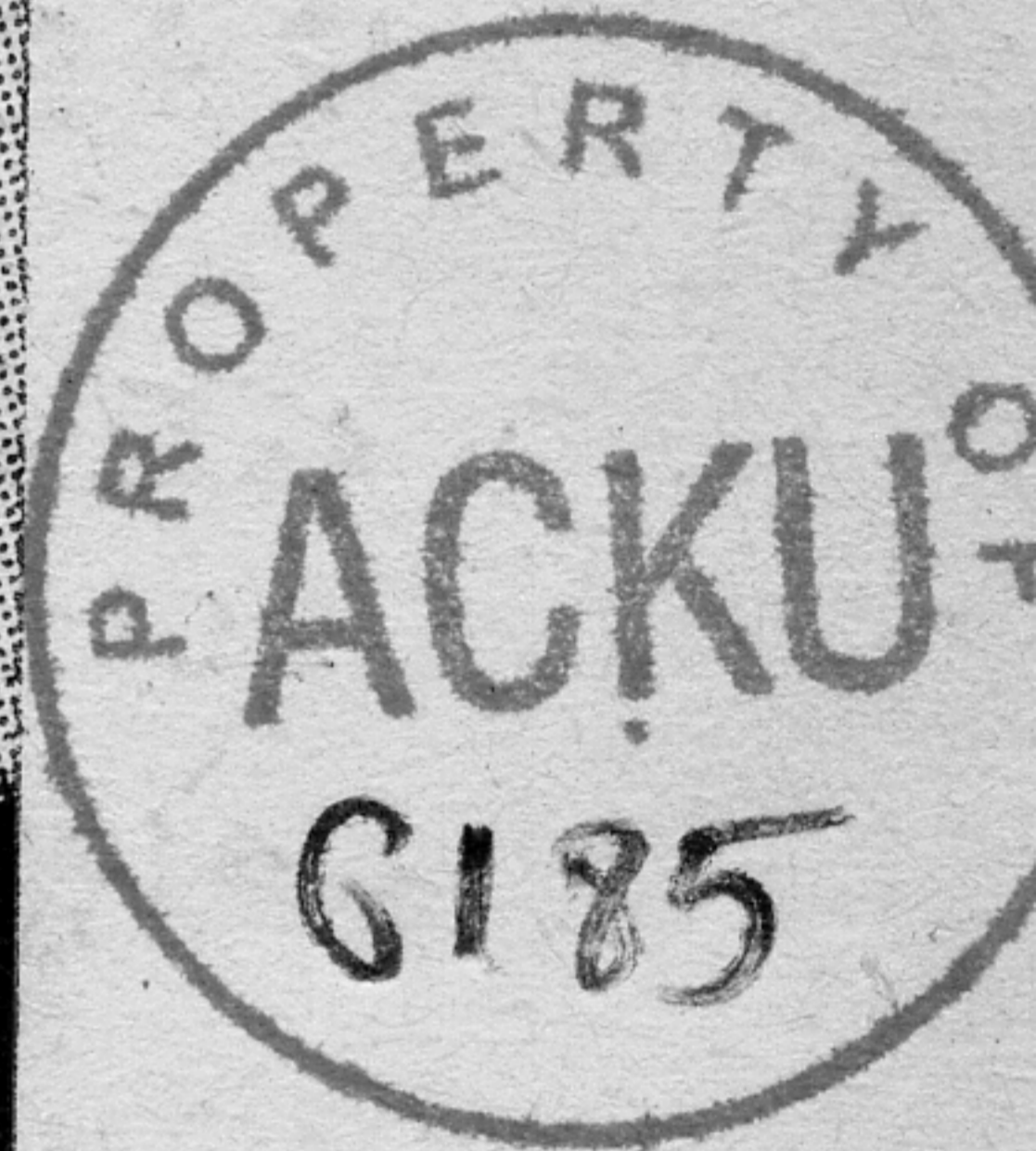
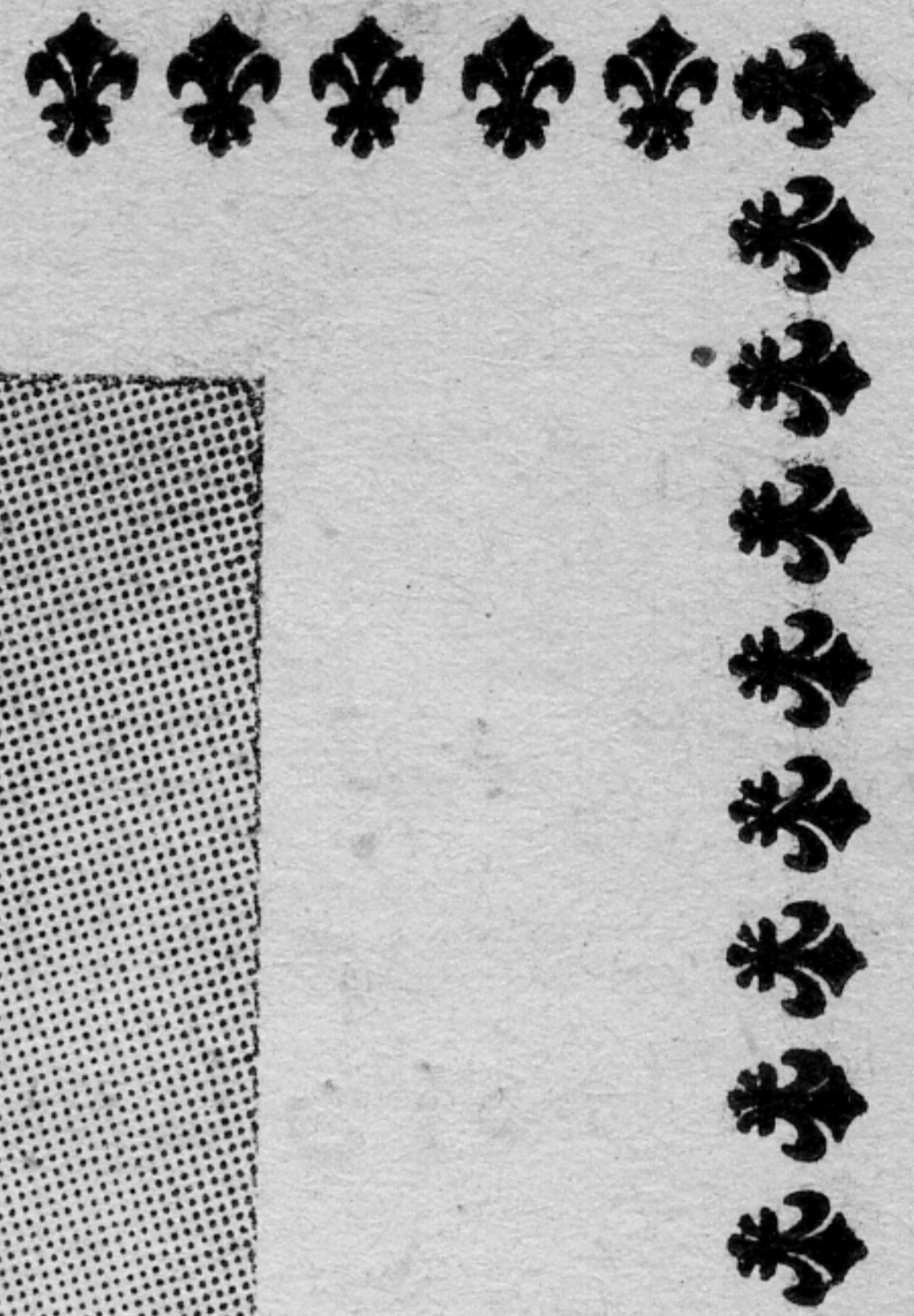
گلچین شاعر

د جمال شا * عریبم * حُم د خیال چمن ته
 * * ننوزم بیاد حسن او غبیر گلشن ته
 * * لومه د * بنکلا بنایسته گلان زه
 * * جو روم خانته د گل نوی جها ن زه
 * * دپستی * سینی باغچه کنبی گل گلزاردی
 * * د نجلوی په غبیر کنبی موج گل د انار دی
 * * ر نگینو لباسو نو آراسته ده
 * * د وصال شپه کنبی د گلو گلدسته ده
 * * نری ملا * یی گلدسته د سپینو گلو
 * * د * سر و گلو گلدسته یی په منگلو
 * * دایر سر با ندی * هم ایبسی د گل تاج * دی
 * * د * د * وصل د ارمان آرزو معراج دی
 * * زی دستر گوپه نرگس * کنبی شراب خمگه
 * * گلا لی * مخ نی عرق د گلاب خکمه
 * * دسروشوندهوله گلزار یی * غوٹی اخلم
 * * دی غوٹی نه * بنه شیرینه خو لگی * اخلم
 * * چه د ناز د نازبوپه بوی * مستبزم
 * * بیادعطر و بوی جهان * کنبی محوه * کببزم
 * * زه (فنا) شاعر یم عشق زما گلشن * دی
 * * زه بابل یم د گل * پانیه می کفن دی

خزان

جسم اور روح ماده معنی یو کجای حیوان شو
 عقل او نطق و رسره یو کجای شو انسان شو
 دخوانی او پبغلتوب ژوندون بهار و
 چه دمرگ چپاو پرې راغی بیا خزان شو

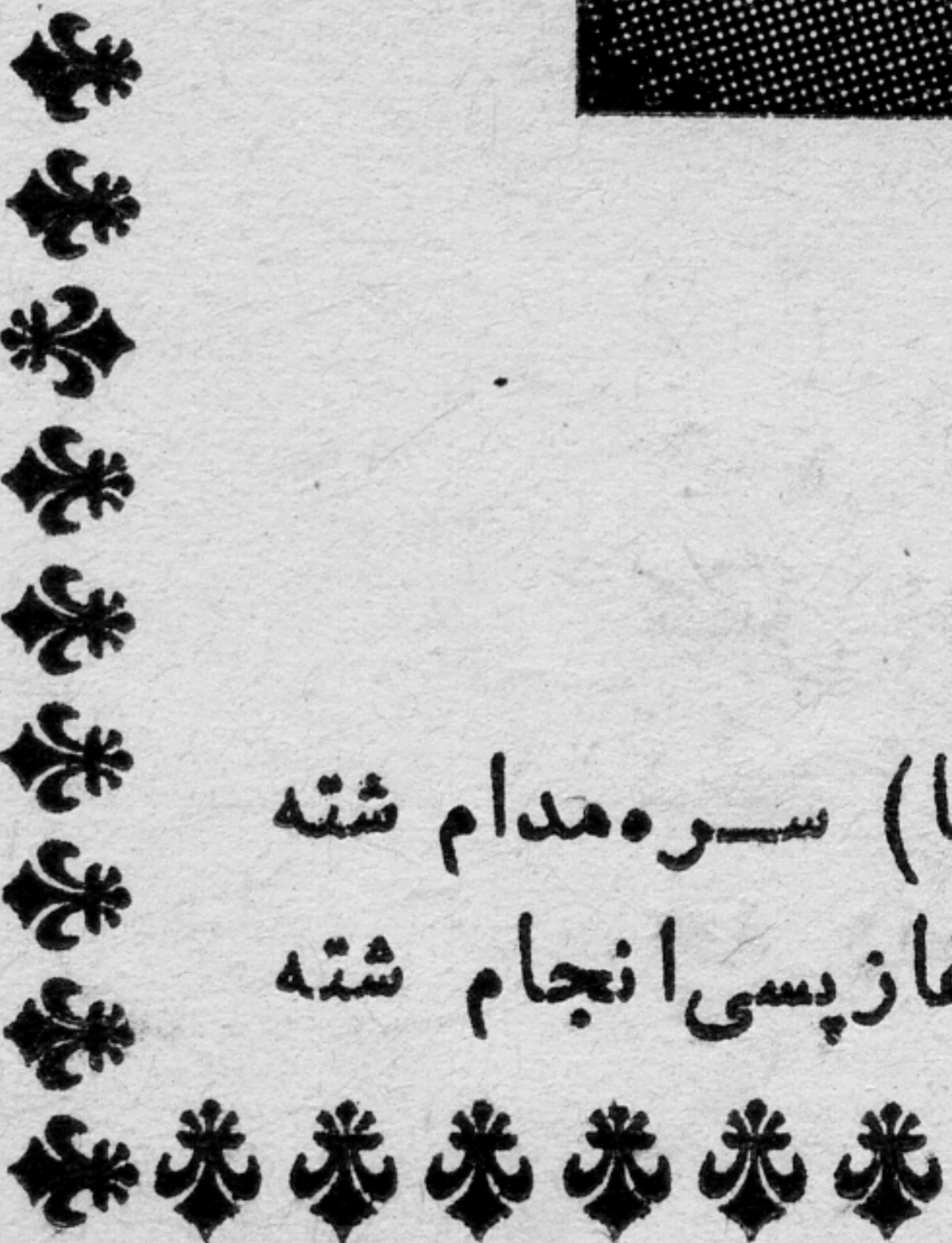

محمد جان (فنا)

پای

خونری کسبی دژوندون او مرگ نظام شته ☆ دبقا هیله (فنا) سرمدام شته
چه آ غاز ا نجام م دې نشته هغه ته یې ☆ بل ضروردهر آ غاز پسی انجام شته

کور ودانی

د بناغلی قندهاری د دولتی مطبعی د ر ئیس له هغی بنی او په زړه پورې همکاري له کبله چه ددی کتاب د چاپولو په متعلق یی له ما سره کړېده خپله شکریه او دزړه له کومی امتنان د نما نځنی سره هغوی ته خر گندوم.

د بناغلی چرانغلی د حروفچینی مدیر، بناغلی گلاب الدین مامور او د محمد رفیق او سخیداد کار کونکو هغه زیر چه دوی ددی کتاب په بنکلی کولو کسبی اېستلی دی دیادونی او قدر وړ بولم او د دولتی مطبعی د ټولو کار کونکو بریالیتوب غواړم «فنا»

د (فنا) نور کتابونه

- ۱:- گلبرگها د فارسی نثرونو مجموعه
- ۲:- د اورلمبی (نظم)
- ۳:- چارگل (نظم)
- ۴:- پتنگ (نظم)
- ۵:- د شاعر خیال (نثر)
- ۶:- فریادی شاعر چاپ شویدی

سهون لیک

مخ	گرینه	ناسم	سم	مخ	گرینه	ناسم	سم
الف	۱۰	تی	ته	ه	۶	زړو	زړو
د	۴	غورلیدلی	غورېدلی	ی	۲۵	رزبنت	ارزبنت
د	۸	بشرلی	پسرلی	۱۶	۱۳	ندراه	نداره

DE
SHAER PESARLAY

BY

M. JAN (FANA)

APRIL 1961

KABUL

دولتی مطبعه

کابل

**Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library**